



รูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน
รอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่

The cooperation pattern of the green hotel with the Community Based Tourism
surrounding area to promote the green tourism in Krabi province

วัชร ชัยเขต

Wachara Chaiyakhet

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Doctor of Philosophy in Ecosystem innovation Management for Sustainable
Tourism

Prince of Songkla University

2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์



รูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน
รอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่

The cooperation pattern of the green hotel with the Community Based Tourism
surrounding area to promote the green tourism in Krabi province

วัชร ชัยเขต

Wachara Chaiyakhet

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมระบบนิเวศเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Doctor of Philosophy in Ecosystem innovation Management for Sustainable
Tourism

Prince of Songkla University

2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ รูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่

ผู้เขียน นายวัชร ชัยเขต

สาขาวิชา การจัดการนวัตกรรมระบบนิเวศเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ



Digitally signed : 2025.05.13 14:27:56 +07:00

(ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช)



Digitally signed : 2025.05.15 12:26:53 +07:00

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งรวิ จิตภักดี)



Digitally signed : 2025.05.13 14:27:58 +07:00

กรรมการ

(ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช)



Digitally signed : 2025.05.16 10:30:47 +07:00

กรรมการ

(ดร.ห้าวหาญ ทวีแสง)



Digitally signed : 2025.05.16 11:50:47 +07:00

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทิก เพียรโรจน์)



Digitally signed : 2025.05.16 12:32:26 +07:00

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เลื่องชวนนท์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา วิชาการจัดการนวัตกรรมระบบนิเวศเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน



Digitally signed : 2025.05.16 19:27:50 +07:00

(ศาสตราจารย์ ดร. มิตรชัย จงเชื้อวานานู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(3)

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มี
ส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ 

Digitally signed : 2025.05.13 14:27:59 +07:00

(ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก



ลงชื่อ นายวัชร ชัยเขต

นักศึกษา

(4)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้



ลงชื่อ นายวัชร ชัยเขต

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	รูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่
ผู้เขียน	นายวัชร ชัยเขต
สาขาวิชา	การจัดการนวัตกรรมการระบบนิเวศเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยการพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว และ 3) เพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบมาตรฐานโรงแรมสีเขียว โรงแรมละ 1 คน จำนวน 5 โรงแรม รวมจำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 ประธานกลุ่ม หรือผู้แทนการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่โรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียว จำนวน 5 ชุมชน ชุมชนละ 2 คน รวม 10 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก 2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สำหรับระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้าพักในโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่เป็นพื้นที่วิจัย จำนวน 250 ตัวอย่าง เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวสร้างผลกระทบทางบวกต่อการท่องเที่ยวของชุมชน ดังนี้ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ ผลกระทบด้านสังคม ได้แก่ ชุมชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีศักยภาพในการพัฒนา และบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงแรมกับชุมชนในพื้นที่ รวมถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชุมชน เกิดการสร้างคุณค่า มูลค่า การตระหนักห่วงแหน อนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมประเพณี และ

ฐานทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน เกิดการยกระดับคุณภาพชีวิต และความมั่นคงของชุมชนในพื้นที่ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ เกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ ชุมชนมีรายได้เสริมจากการขายสินค้าและบริการการท่องเที่ยวให้กับโรงแรมและนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว พบว่า อิทธิพลของแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ($V=0.26$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ($V=0.68$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยัง พบว่า อิทธิพลของความพึงพอใจนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยว ($V=0.65$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะแรกจะเป็นรูปแบบความร่วมมือที่ไม่เป็นทางการ (Informal) ในลักษณะโครงการร่วม เป็นความร่วมมือขั้นต้นที่โรงแรมและชุมชนท่องเที่ยวมีการตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหา แนวทางการดำเนินงาน และแผนการปฏิบัติงาน ร่วมกำหนดเป็นโครงการระยะสั้น หรือโครงการระยะยาว โดยสามารถพัฒนาไปสู่ความร่วมมือแบบเป็นทางการ (Formal) ในระยะที่ 2 เป็นการร่วมมือในขั้นที่มีการทำข้อตกลงร่วมกันอย่างเป็นทางการ มีลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน โดยทั้งความร่วมมือทั้งสองรูปแบบจะดำเนินงานผ่านกระบวนการสร้างความร่วมมือ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การกำหนดประเด็นปัญหาร่วมกัน ขั้นที่ 2 การกำหนดทิศทางการดำเนินงานร่วมกัน และขั้นที่ 3 การนำแผนงานหรือแนวทางไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน

คำสำคัญ : โรงแรมสีเขียว, รูปแบบความร่วมมือ, การท่องเที่ยวโดยชุมชน, กระบี่

Thesis Title	The cooperation pattern of the green hotel with the Community Based Tourism surrounding area to promote the green tourism in Krabi province
Author	Mister Wachara Chaiyakhet
Major Program	Ecosystem Innovation Management For Sustainable Tourism
Academic Year	2024

ABSTRACT

The objectives of this research are: 1) to study the tourism impact of green hotel operations affecting Community Based Tourism (CBT) in Krabi province, 2) to study factors influencing tourists' revisit intentions, and 3) to develop a cooperation pattern between Green Hotels and Community Based Tourism in the surrounding area. The research methodologies were used qualitative research and quantitative research approaches. The research population and sample consisted of: 1) key informants including five representatives from green hotels and ten representatives from CBT for the qualitative approach, using semi-structured interviews as the research tool. For the quantitative approach, 250 international tourists who stayed at green hotels were surveyed using questionnaires to collect data.

The research found that green hotels generated positive impacts on CBT in the following dimensions: environmental - through collaboration in resource conservation and promotion of sustainable tourism; social - through improved understanding and enhanced CBT management potential, creation of good relationships among local communities, added cultural value, increased awareness of cultural preservation, and improved quality of life for local communities; economic - through job creation, employment opportunities, and income generation for local communities. Analysis of factors influencing tourist revisit intentions showed that the motivation factor influenced the satisfaction factor at a .05 significance level, and the green hotel operation factor influenced tourist satisfaction at a .05 significance level.

Moreover, tourist satisfaction had a direct effect on tourist revisit intentions at a .05 significance level. The cooperation pattern revealed two phases of collaboration between green hotels and CBT: the initial phase featuring informal collaboration through joint projects, and the second phase developing into formal collaboration through formal agreements.

Keyword : Green Hotel, Cooperation pattern, Community Based Tourism, Krabi

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสี่ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว และ3) เพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่

ข้าพเจ้าขอขอบคุณผู้บริหาร คณาจารย์ของคณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และสนับสนุนทุนการศึกษาตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาเล่าเรียนในหลักสูตรการจัดการนวัตกรรมระบบนิเวศเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้สนับสนุนทุนสำหรับดำเนินการวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.ปรัชญาภรณ์ ไชยคช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหารโรงแรม และแกนนำชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานครั้งนี้เป็นอย่างดี หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านหนึ่งด้านใด ต่อหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ข้าพเจ้าขอมอบความดีอันพึงมีแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น

วัชร ชัยเขต

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	5
ABSTRACT.....	7
กิตติกรรมประกาศ.....	9
สารบัญ.....	10
รายการตาราง (ถ้ามี).....	11
รายการภาพประกอบ (ถ้ามี).....	12
สัญลักษณ์และคำย่อ (ถ้ามี).....	14
บทที่ 1 บทนำ.....	1
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง/วิธีการวิจัย	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย/วิธีการวิจัย.....	36
บทที่ 4 ผลการศึกษา/ผลการวิจัย	54
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย/อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	113
บรรณานุกรม	125
ภาคผนวก	142
ภาคผนวก ก	142
ภาคผนวก ข	144
ภาคผนวก ค	150
ประวัติผู้เขียน	153

รายการตาราง (ถ้ามี)

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงแรงจูงใจปัจจัยหลักและปัจจัยดิ่ง.....	20
ตารางที่ 2.2 รายละเอียดเป้าประสงค์เกณฑ์มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน.....	29
ตารางที่ 3.1 โรงแรมกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	42
ตารางที่ 3.2 สถิติในการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	51
ตารางที่ 4.1 สรุปเกณฑ์ประเมินโรงแรมสีเขียวของแต่ละมาตรฐาน.....	56
ตารางที่ 4.2 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรมดีwana พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง68	68
ตารางที่ 4.3 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรมเซ็นทารา อ่าวนาง บีช รีสอร์ท และสปา	70
ตารางที่ 4.4 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรมปกาสัย รีสอร์ท	72
ตารางที่ 4.5 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรมดุสิตธานี กระบี่ รีสอร์ท.....	73
ตารางที่ 4.6 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรมพิมลีย์ รีสอร์ท แอนด์ สปา.....	75
ตารางที่ 4.7 ลักษณะกิจกรรมของโรงแรมสีเขียวในการดำเนินงานร่วมกับชุมชนท่องเที่ยว	87
ตารางที่ 4.8 ผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	96
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ.....	97
ตารางที่ 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของตัวแปร.....	98
ตารางที่ 4.11 ค่าสถิติเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการ สันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับปรุงแบบ.....	100
ตารางที่ 4.12 ค่าสถิติเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการ สันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับปรุงแบบ	102
ตารางที่ 4.13 อิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE).....	104

รายการภาพประกอบ (ถ้ามี)

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	9
ภาพที่ 1.2 โมเดลสันนิษฐานรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตั้งใจกลับมา พักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยว.....	10
ภาพที่ 2.1 รูปจำลอง “Maslow’s hierarchy of need”	19
ภาพที่ 2.2 วงจรการส่งเสริมการพัฒนาอย่างไม่สิ้นสุด	28
ภาพที่ 3.1 พื้นที่การดำเนินงานวิจัย	37
ภาพที่ 3.2 กระบวนการดำเนินงานวิจัย	39
ภาพที่ 3.3 การออกแบบการดำเนินงานวิจัย	40
ภาพที่ 4.1 มาตรฐานโรงแรมสีเขียวในงานวิจัย	55
ภาพที่ 4.2 จำนวนโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว.....	56
ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างการกำหนดนโยบายการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม.....	59
ภาพที่ 4.4 ตัวอย่างป้ายรณรงค์การประหยัดพลังงาน	60
ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างป้ายรณรงค์การประหยัดน้ำ.....	60
ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างป้ายรณรงค์การใช้แก้วน้ำแทนแก้วพลาสติก	61
ภาพที่ 4.7 ตัวอย่างการอบรมพนักงานเกี่ยวกับการใช้พลังงาน	62
ภาพที่ 4.8 ตัวอย่างการอบรมพนักงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	62
ภาพที่ 4.9 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฉลากสีเขียว	63
ภาพที่ 4.10 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	63
ภาพที่ 4.11 ตัวอย่างบันทึกรายงานการจัดซื้อวัตถุดิบ	64
ภาพที่ 4.12 ตัวอย่างการปรับปรุงพื้นที่เพื่อให้แสงธรรมชาติเข้าถึง	65
ภาพที่ 4.13 ตัวอย่างระบบจัดการน้ำเสียนำกลับมาใช้ใหม่	65
ภาพที่ 4.14 ตัวอย่างกระเปาะสำหรับใส่ของ ใช้ไปหาหรือไปทัวร์ แทนถังพลาสติก	66
ภาพที่ 4.15 ตัวอย่างการใช้น้ำในขวดแก้วทดแทนขวดพลาสติกในห้องพักและห้องประชุม	66
ภาพที่ 4.16 ตัวอย่างการปรับปรุงพื้นที่สีเขียวของโรงแรม.....	67
ภาพที่ 4.17 ตัวอย่างกิจกรรมเก็บร่วมกับโรงเรียนในพื้นที่.....	67
ภาพที่ 4.18 ตัวอย่างกิจกรรม product upcycling.....	68

ภาพที่ 4.19 โรงแรมพื้นที่เกาะลันตา กับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่.....	82
ภาพที่ 4.20 กิจกรรมล่องเรือแจวอาบอรุณ	83
ภาพที่ 4.21 โรงแรมพื้นที่อ่าวนาง กับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่	84
ภาพที่ 4.22 กิจกรรมเรียนรู้ชมพื้นที่บ้าน ศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวชุมชนบ้านนาตม	85
ภาพที่ 4.23 กิจกรรมเรียนรู้ผ้าบาติกชุมชนบ้านเกาะกลาง	85
ภาพที่ 4.24 โรงแรมพื้นที่หาดคลองม่วง กับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่	86
ภาพที่ 4.25 ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับโมเดล	101
ภาพที่ 4.26 ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับโมเดล	103
ภาพที่ 4.27 รูปแบบความร่วมมือการทำงานระหว่างโรงแรมสี่เหลี่ยมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน	111
ภาพที่ 4.28 ขั้นตอนในการดำเนินงานในการสร้างความร่วมมือ	112

สัญลักษณ์และคำย่อ (ถ้ามี)

บทที่ 1 บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว หนึ่งในอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่ามหาศาลให้กับเศรษฐกิจ ตั้งแต่ระดับโลกจนถึงระดับท้องถิ่น จากรายงาน the economic impact of global travel and tourism แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถสร้างผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของโลก แม้ว่าในช่วงปี 2563 การระบาดของไวรัส Covid-19 จะกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวจนทำให้ค่า GDP ลดลงกว่าร้อยละ 50.4 (WTTC, 2022) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของ World Economic Forum (WEF) ได้ระบุว่าจากการระบาดของ COVID-19 ทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสูญเสียรายได้กว่า 4.5 พันล้านดอลลาร์ ของ GDP และการจ้างงานกว่า 62 ล้านราย (WEF, 2022) อย่างไรก็ตามหลังจากสถานการณ์ผ่อนคลายและมีการเดินทางท่องเที่ยวกลับมาอีกครั้งส่งผลให้ค่า GDP เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 20 ในปี 2564 (WTTC, 2022) อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็ถือเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อการเกิดสภาวะโลกร้อน (Global warming) มีส่วนทำให้สภาพอากาศเกิดการเปลี่ยนแปลง (Climate change) สร้างผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมไปทั่วโลก เนื่องจากมีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO2) ถึงร้อยละ 8 ทั้งนี้พบว่า การเดินทางของนักท่องเที่ยวถึงเป็นสาเหตุถึงร้อยละ 49 (www.sustainabletravel.org, n.d.) ขณะเดียวกันข้อมูลขององค์การการท่องเที่ยวโลกมีการคาดการณ์ว่าจะเกิดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการขนส่งการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 จาก 1,597 ล้านตันเป็น 1,998 ล้านตันระหว่างปี 2559 ถึง พ.ศ. 2573 (UNWTO, 2019) สำหรับธุรกิจที่พักและโรงแรมมีส่วนที่ก่อให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ถึง ร้อยละ 6 ทั้งนี้การใช้พลังงานส่วนใหญ่มาจากการใช้เครื่องปรับอากาศมากถึงร้อยละ 48 (Caribbeanhotelandtourism, 2012)

สำหรับสถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทย พบว่า ก่อนเกิดการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2561 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวกว่า 2 ล้านล้านบาท (กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา, 2561) มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยมุ่งเน้นการนำเสนอความเป็นวิถีไทย ภายใต้แคมเปญ Amazing Thainess ซึ่งการท่องเที่ยวโดยชุมชนถือเป็นหนึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับการส่งเสริมจากนโยบายของหน่วยงานภาครัฐ เนื่องจากสามารถนำเสนอความเป็นวิถีไทยได้เป็นอย่างดี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2561) อย่างไรก็ตามผลกระทบจากการระบาดของไวรัส Covid-19 ส่งผลให้ธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบทางธุรกิจ เช่น ธุรกิจนำเที่ยว ร้อยละ 90.9 ธุรกิจโรงแรมที่พัก ร้อยละ 83.9 เป็นต้น (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564) อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังคงเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจ โดย

จากการสำรวจข้อมูลประเทศยอดนิยมของนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจหลังสถานการณ์ Covid-19 พบว่า ประเทศไทยติดอันดับ 1 ใน 10 ประเทศที่นักท่องเที่ยวสนใจมาเยือน (Marcus Lu, 2022) นอกจากนี้จากการสำรวจของสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum) พบว่า ศักยภาพในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทยอยู่ในอันดับที่ 36 จากจำนวน 117 ประเทศทั่วโลก ในขณะเดียวกัน กลับพบว่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับท้าย ๆ โดยเฉพาะประเด็นด้านความยั่งยืนของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับที่ 97 จาก 117 ประเทศสมาชิกทั่วโลก (WEF, 2021) จากสถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยข้างต้น แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยยังมีจุดด้อยในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ดังนั้นจึงมีการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวหลายพื้นที่ได้รับการรับรองจากองค์กรระดับสากลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืน เช่น เกาะหมากของจังหวัดตาก วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวสาปยาของจังหวัดชัยนาท และบ้านห้วยปูแกงของจังหวัดแม่ฮ่องสอน (BCG, 2022)

จังหวัดกระบี่ หนึ่งในจุดหมายปลายทางหนึ่งของไทยที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จะเห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวหลังยุค Covid-19 ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จาก 310,000 คน ในปี 2565 ไปสู่จำนวน 1,700,000 คน ในปี 2566 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2567) เนื่องจากมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ดีสะดวกต่อการเข้าถึงพื้นที่ รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ เช่น เกาะพีพี เกาะลันตา หาดไร่เลย์ อ่าวนางสระมรกต และบ่อน้ำร้อนคลองท่อม เป็นต้น นอกจากนี้แหล่งท่องเที่ยวกระแสหลักแล้ว จังหวัดกระบี่เองยังมีชุมชนที่ดำเนินการท่องเที่ยว และเป็นที่ยึดเหนี่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เช่น ชุมชนแหลมสัก ชุมชนทุ่งหยีเพ็ง ชุมชนบ้านนาติน ชุมชนโหนดหนัง (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกระบี่, ม.ป.ป) ซึ่งแต่ละชุมชนจะมีเอกลักษณ์ และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายขึ้นอยู่กับบริบทของชุมชน สามารถเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้ สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ถือเป็นหนึ่งในพื้นที่สำคัญที่สามารถตอบสนองพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในยุค new normal และเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตลอดจนการท่องเที่ยวโดยชุมชนถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำพาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้ (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) เนื่องจากเป็นช่องทางการกระจายรายได้สู่ชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานราก ลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ ซึ่งเป็นไปตามกรอบของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2022)

สำหรับผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นหนึ่งในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวที่สำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อน Krabi Goes Green สมาคมโรงแรมจังหวัดกระบี่ได้เห็นความสำคัญของการลดผลกระทบจากการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรม จึงได้ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการโรงแรมในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดกระบี่เพื่อ

ขอรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว ตั้งแต่ พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน (ผู้จัดการออนไลน์, 2565) ปัจจุบันจังหวัดกระบี่มีโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว จำนวน 38 โรงแรมในพื้นที่ท่องเที่ยวหลักของจังหวัดกระบี่ ได้แก่ พื้นที่อำเภอหาดพระนาง หาดคลองม่วง เกาะลันตา และเกาะพีพี (กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม, 2566; มูลนิธิใบไม้สีเขียว, 2566) สำหรับมาตรฐานโรงแรมสีเขียวนั้นได้กำหนดขึ้นมาเพื่อรับรองการดำเนินงานของโรงแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีทั้งมาตรฐานระดับประเทศและมาตรฐานระดับสากล เช่น Centara Earth Care, Green Globe Standard, Green Hotel Plus, หรือ Travelife Standard โดยแต่ละประเภทจะมีตัวชี้วัดที่คล้ายกัน เช่น ตัวชี้วัดด้านนโยบายความยั่งยืน การจัดการด้านพลังงาน การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหนึ่งในเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรมสีเขียวที่จะต้องมีการดำเนินงานร่วมกับชุมชนในพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมในการคิด การสร้างการรับรู้ และการร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงกิจกรรมในการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของชุมชน (กรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม, ม.ป.ป.) อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมเพื่อสังคม (Cooperate Social Responsibility: CSR) เช่น การเข้าไปทำกิจกรรมปลูกป่าในพื้นที่ชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาของชุมชน หรือการจ้างพนักงานที่อาศัยในชุมชน (Ramesh, 2022) ซึ่งไม่เกิดความต่อเนื่องเพราะกิจกรรม CSR อาจเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรม การเปลี่ยนแปลงสถานที่ในการจัดกิจกรรม หรือการจ้างงานคนในชุมชนท้องถิ่น การซื้อวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นของชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น ในขณะเดียวกันโรงแรมสีเขียวยังถือว่ามีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ค่อนข้างน้อย อาจเนื่องมาจากชุมชนท่องเที่ยวยังขาดประสบการณ์และมาตรฐานของการบริการที่สามารถตอบสนองกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นตลาดของโรงแรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษามาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่า ชุมชนที่ดำเนินการการท่องเที่ยวโดยชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐานด้านการตลาดการท่องเที่ยวของชุมชน ซึ่งถือเป็นข้อจำกัดของชุมชนโดยเฉพาะชุมชนที่ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เช่น ภูเก็ต กระบี่ เป็นต้น (ปรัชญากร ไชยคช และคณะ, 2561) ในขณะเดียวกันพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งให้ความสำคัญกับเรื่องของความปลอดภัย ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวกว่า 29,000 คน พบว่า นักท่องเที่ยวกว่าร้อยละ 80 เห็นความสำคัญต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมี 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ การเดินทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การลดการใช้พลาสติก และแรงจูงใจด้านการเงินสำหรับผู้ให้บริการที่พักที่ใช้พลังงานได้อย่างคุ้มค่าที่สุด (booking holding, 2021) การนำเสนอการจัดการผลการดำเนินงานด้านการจัดการพลังงานและสิ่งแวดล้อมมีจะได้รับการบอกต่อซึ่งมีผลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำของกลุ่มนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ (Berg and Jay, 2022) ในขณะที่ประสบการณ์การ

ท่องเที่ยว การมีส่วนร่วม การเรียนรู้ที่โรงแรมมอบให้กับนักท่องเที่ยวเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ (Xu et al., 2024) ดังนั้นการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวจึงถือเป็นหนึ่งแนวทางที่สามารถตอบสนองพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำของนักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับประเด็นสิ่งแวดล้อม การกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวสู่สังคม และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากที่กล่าวมาในข้างต้น จังหวัดกระบี่เป็นจุดหมายปลายทางที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวรวมถึงชุมชนท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันทรัพยากรต่าง ๆ ก็ถูกใช้ไปกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการและจำนวนของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามนโยบาย Krabi Goes Green ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้จังหวัดกระบี่เป็นเมืองต้นแบบในการใช้พลังงานหมุนเวียน มีการผลักดันให้โรงแรมได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว ซึ่งนอกจากจะสามารถลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังสามารถส่งเสริมด้านเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนของโรงแรมสีเขียวยังไม่เห็นภาพที่ชัดเจนต่างจากชุมชนท้องถิ่นทั่วไป รวมถึงการดำเนินงานของโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวสอดคล้องกับสถานการณ์โลกในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับปัญหาการพัฒนาที่ส่งผลให้เกิดภาวะโลกร้อน มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่ โดยมีประเด็นศึกษาได้แก่ ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว และการพัฒนารูปแบบการความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่ เพื่อนำไปใช้เป็นต้นแบบในดำเนินให้กับโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น ๆ ก่อให้เกิดกระบวนการการมีส่วนร่วมของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวในการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวอย่างเข้มแข็ง สร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่ นอกจากนี้การวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ในประเด็นเศรษฐกิจหมุนเวียน และสังคมคาร์บอนต่ำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ 20 ปี การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น และการพัฒนาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้เพื่อนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนทั้งในด้านของทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรมนุษย์ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศ โดยสามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบในดำเนินให้กับโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น ๆ และสามารถตอบโจทย์นโยบาย Krabi Goes Green สร้างการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของ

จังหวัดกระบี่ตามนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่มุ่งเน้นการจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ

2. คำถามการวิจัย

2.1 การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวของโรงแรมส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่อย่างไร

2.2 ปัจจัยของโรงแรมสีเขียวที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยวอย่างไร

2.3 รูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่มีรูปแบบอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่

3.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยว

3.3 เพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวบริเวณรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่การทำวิจัย

โรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่เป็นที่ยอมรับจากองค์กรหรือหน่วยงานภายในประเทศไทย หรือต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในพื้นที่หาดอ่าวพระนาง พื้นที่หาดคลองม่วง และพื้นที่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาในการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียว ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมมาตรฐานสีเขียวของนักท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาารูปแบบความร่วมมือในการทำงานร่วมกันระหว่างโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่ โดยศึกษากรอบแนวคิด แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ได้แก่ แนวคิดเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มาตรฐานโรงแรมสีเขียว แนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วน

เสีย ทฤษฎีการรับรู้ และทฤษฎีแรงจูงใจ ในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณ ได้เลือกศึกษาตัวแปรด้าน ข้อมูลประชากรศาสตร์ (Demographic) หมายถึง ข้อมูลที่อธิบายถึงลักษณะของบุคคล หรือปัจจัย ต่าง ๆ ที่สามารถบ่งบอกลักษณะของบุคคล ได้แก่ ข้อมูลด้านอายุ เพศ อาชีพ รายได้ การศึกษา สถานะภาพ เป็นต้น ตัวแปรด้านแรงจูงใจนักท่องเที่ยว (Tourist motivation) ได้แก่ ปัจจัยด้าน แรงจูงใจ ได้แก่ ปัจจัยผลัก (Push factor) และปัจจัยดึง (Pull factor) ตัวแปรด้านการดำเนินงาน โรงแรมสีเขียว (Green hotel practice) ตัวแปรด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (Tourist's satisfaction) และตัวแปรด้านการตั้งใจกลับมาพักซ้ำของนักท่องเที่ยว (Revisit intention)

4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่

4.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สำหรับระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบมาตรฐานโรงแรมสีเขียว โรงแรมละ 1 คน จำนวน 5 โรงแรม รวมจำนวน 5 คน โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ ข้อมูลดังนี้

1) โรงแรมสีเขียวที่ตั้งอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด กระบี่ ได้แก่ พื้นที่อ่าวนาง พื้นที่หาดคลองม่วง และพื้นที่เกาะลันตา

2) เป็นโรงแรมขนาดใหญ่ที่ได้รับมาตรฐานโรงแรมสีเขียวทั้ง มาตรฐานระดับประเทศ หรือมาตรฐานในระดับสากล

3) เป็นตัวแทนโรงแรมที่ได้รับมาตรฐานโรงแรมสีเขียวของประเทศไทย หรือมาตรฐานในระดับสากลอย่างน้อย 1 ประเภท ได้แก่ มาตรฐาน ใบไม้สีเขียวของมูลนิธิใบไม้สีเขียว มาตรฐานโรงแรมสีเขียวของกรมการ เปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม หรือมาตรฐานโรงแรมสีเขียวใน ระดับสากล

กลุ่มที่ 2 ประธานกลุ่ม หรือผู้แทนการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบ พื้นที่โรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียว จำนวน 5 ชุมชน ชุมชนละ 2 คน รวม 10 คน ทั้งนี้จำนวนชุมชนขึ้นอยู่กับผลการประเมินเบื้องต้นเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมกับโรงแรมสีเขียว โดยผู้วิจัยยึดหลักการคัดเลือกชุมชนที่สามารถ ให้ข้อมูลตรงกับวัตถุประสงค์มากที่สุด

4.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สำหรับระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้าพักในโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรม สีเขียวในพื้นที่วิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยโดยใช้วิธีการของ Hair et al. (2010) ในการกำหนด

กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์สมการโครงสร้างควรมี จำนวน 5 เท่า ถึง 10 เท่าของจำนวนตัวแปร และควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า จำนวน 100 ตัวอย่าง ซึ่งจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ Hair et al. (2010) จะได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ไม่ต่ำกว่า 250 ตัวอย่าง

5. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

5.1 โรงแรมสีเขียว หมายถึง โรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวจากหน่วยงาน หรือองค์กรทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในพื้นที่วิจัย ได้แก่ อ่าวพระนางหาดคลองม่วง และเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

5.2 การท่องเที่ยวโดยชุมชน หมายถึง ชุมชนที่ตั้งอยู่รอบพื้นที่โรงแรมสีเขียวในจังหวัดกระบี่ที่ดำเนินการด้านการท่องเที่ยวตามหลักการของการท่องเที่ยวโดยชุมชน

5.3 รูปแบบความร่วมมือ หมายถึง รูปแบบการดำเนินงานร่วมกันระหว่างโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียวของจังหวัดกระบี่

5.4 การท่องเที่ยวสีเขียว หมายถึง การท่องเที่ยวที่ลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ในขณะเดียวกันส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียน สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน ก่อให้เกิดความยั่งยืนของการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีความร่วมมือ แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว มาตรฐานโรงแรมสีเขียว และการท่องเที่ยวโดยชุมชน มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานร่วมกันระหว่างโรงแรมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งคาดว่าจะสามารถเกิดประโยชน์ในด้านวิชาการ การประยุกต์ใช้ของผู้ประกอบการโรงแรม และการท่องเที่ยวโดยชุมชนของจังหวัดกระบี่ ดังนี้

6.1 ประโยชน์ด้านวิชาการ ผลการศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากการดำเนินของโรงแรมสีเขียว ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ ความพึงพอใจ และการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว ไปสู่การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานร่วมกันระหว่างโรงแรมสีเขียวและการท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยเป็นการเพิ่มความรู้ดำเนินงานของโรงแรมตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นองค์ความรู้เพิ่มเติมให้กับชุมชนในการพัฒนา และบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของจังหวัดกระบี่ให้มีมาตรฐานที่สามารถตอบสนองพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่ใส่ใจด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

6.2 ประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ ผลการวิจัยได้พัฒนารูปแบบความของโรงแรมสี่เหลี่ยมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งการประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มให้การดำเนินงานของโรงแรมสี่เหลี่ยมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะมาตรฐานด้านชุมชน รวมถึงการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาการบริการให้สามารถตอบสนองนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น นอกจากนี้ชุมชนท่องเที่ยวสามารถนำข้อมูลไปปรับใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เป็นแขกของโรงแรมสี่เหลี่ยมได้ ซึ่งจะสามารถช่วยให้ชุมชนท่องเที่ยวสามารถพัฒนาด้านการตลาดของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับหน่วยงานภาครัฐสามารถนำองค์ความรู้จากการวิจัยนี้ไปขยายใช้กับพื้นที่อื่น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสี่เหลี่ยม ก่อให้การท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่เกิดความยั่งยืน

7. สมมุติฐานการวิจัย

7.1 อิทธิพลของแรงจูงใจมีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมสี่เหลี่ยม

7.2 แรงจูงใจมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำของนักท่องเที่ยว

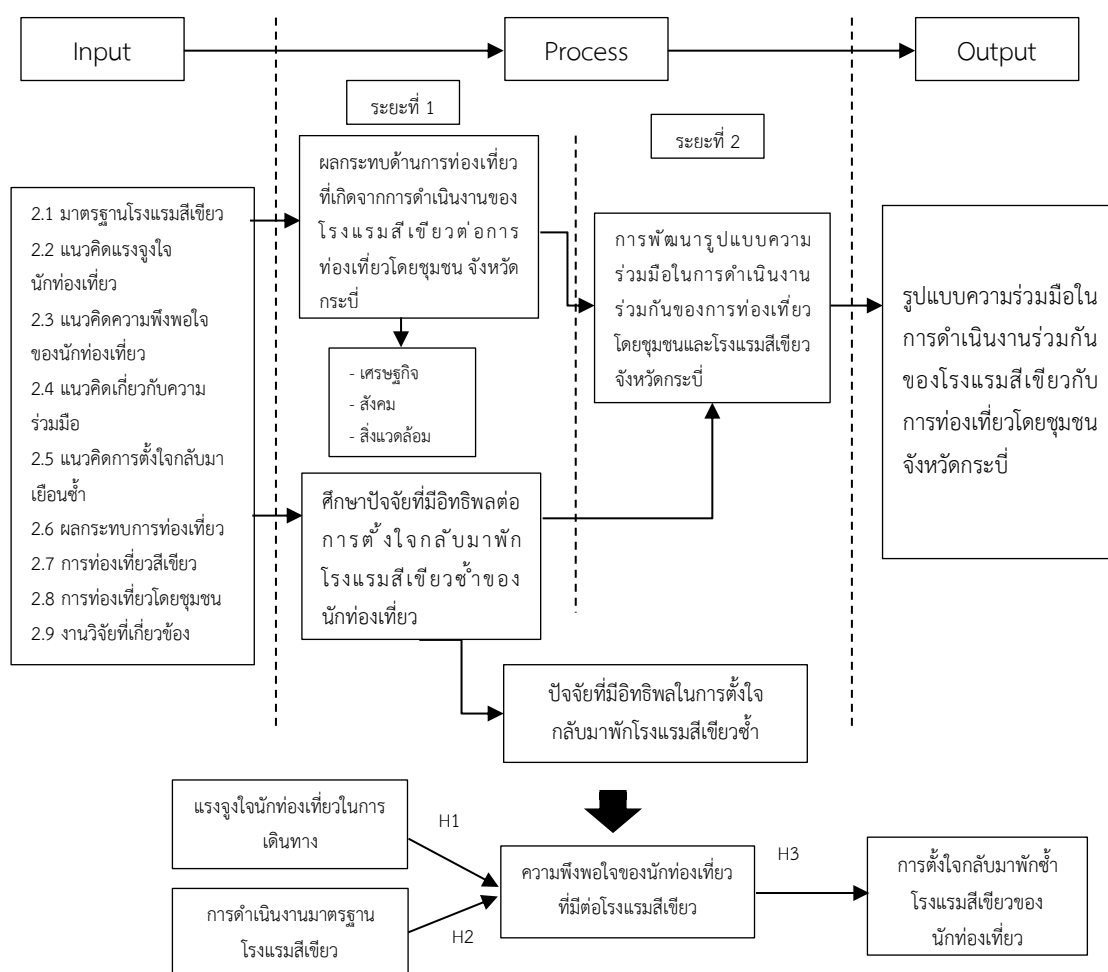
7.3 การดำเนินงานมาตรฐานโรงแรมสี่เหลี่ยมมีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมสี่เหลี่ยม

7.4 การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสี่เหลี่ยมมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำของนักท่องเที่ยว

7.5 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลทางตรงต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำของนักท่องเที่ยว

8. กรอบแนวคิดการวิจัย

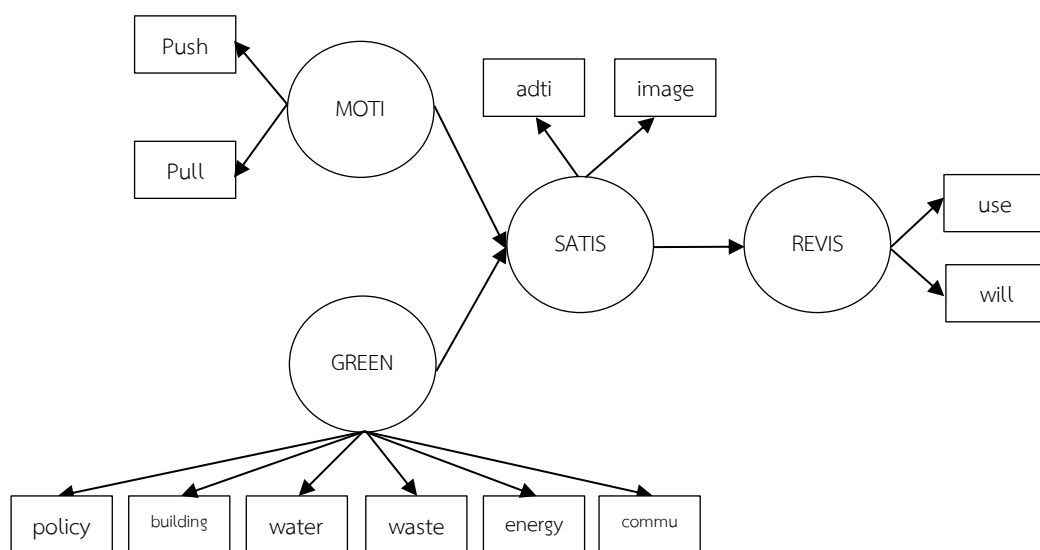
กรอบแนวคิดการวิจัยได้พัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน มาตรฐานโรงแรมสี่เหลี่ยม ทฤษฎีแรงจูงใจนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานร่วมกันระหว่างการท่องเที่ยวโดยชุมชนและโรงแรมมาตรฐานสี่เหลี่ยมจังหวัดกระบี่ โดยกรอบแนวคิดการวิจัยสามารถแสดงได้ดังนี้



ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในส่วนของการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตั้งใจกลับมาเยือนโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว โดยปรับปรุงจากโมเดลการวิจัยของ He et al., (2020) ดังภาพที่ 1.2



ภาพที่ 1.2 โมเดลสันนิษฐานรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยว

ที่มา: ผู้วิจัย

สัญลักษณ์ และอักษรย่อในภาพที่ 2 อธิบายได้ ดังนี้



สัญลักษณ์แทนตัวแปรแฝง (Latent Variable)



สัญลักษณ์แทนตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variable)

REVIS

อักษรย่อแทนการตั้งใจกลับมาพักซ้ำของนักท่องเที่ยว

SATIS

อักษรย่อแทนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

GREEN

อักษรย่อแทนการดำเนินงานมาตรฐานโรงแรมสีเขียว

MOTI

อักษรย่อแทนแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว

use

อิทธิพลของการกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยวที่เคยมีประสบการณ์

will

อิทธิพลของการกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยวที่จะใช้บริการในอนาคต

adti

อิทธิพลของความพึงพอใจจากทัศนคติของนักท่องเที่ยว

image

อิทธิพลของความพึงพอใจจากภาพลักษณ์ของโรงแรม

policy

อิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวด้านนโยบายที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

buil

อิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวด้านอาคารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

water

อิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวด้านการจัดการน้ำ

waste

อิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวด้านการจัดการขยะ

energy

อิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวด้านการจัดการพลังงาน

commu

อิทธิพลของการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น

push	อิทธิพลของแรงจูงใจด้านปัจจัยดึงดูด
pull	อิทธิพลของแรงจูงใจด้านปัจจัยผลัก

บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง/วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยทั้ง 2 วิธีวิจัยจะดำเนินการควบคู่กัน และนำผลที่ได้มาตีความร่วมกัน (Creswell, 2003) สำหรับการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว และ 3) ศึกษารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 โรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียว
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจนักท่องเที่ยว
- 2.3 แนวคิดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ
- 2.5 แนวคิดการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำ
- 2.6 ผลกระทบการท่องเที่ยว
- 2.7 การท่องเที่ยวสีเขียว
- 2.8 การท่องเที่ยวโดยชุมชน
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 โรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียว

ธุรกิจโรงแรมถือเป็นหนึ่งในห่วงโซ่ที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมโรงแรมถือเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาพลังงานจากทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินงาน ซึ่งการบริโภคพลังงานขึ้นอยู่กับขนาดของโรงแรม (Bechen & Patterson, 2006; Kasim, 2007) การเกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนจึงมีการตื่นตัวในการปกป้องทรัพยากร และให้ความสนใจในการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (Kuo Cheng Chung, 2020)

โรงแรมสีเขียว หมายถึง โรงแรมที่มีการบริหารจัดการโดยคำนึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงการประหยัดพลังงาน และใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ลดการก่อให้เกิดขยะ น้ำเสีย การรีไซเคิล การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมสิ่งแวดล้อม

เพื่อสุขภาพ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งผลเสียต่อระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดซื้อวัตถุดิบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Ecomall, 2000; Green Hotels Association, 2002) ในขณะเดียวกันการจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จะต้องร่วมมือกันทั้งพนักงาน และลูกค้า ในการเรียนรู้ที่จะลดกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามโรงแรมยังต้องคำนึงคุณภาพในการให้บริการที่ลูกค้าควรจะได้รับ ถึงแม้ว่าจะมีจำนวนลูกค้าให้ความสนใจเกี่ยวกับโรงแรมสีเขียวมากขึ้น (Green Mountain State, 2002; Gordon, 1991) อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่มุ่งเน้นในส่วนของการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การนำหลักจรรยาบรรณ ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมาใช้เป็นตัวชี้วัดจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (WTTC et al., 2002) การเพิ่มขึ้นของจำนวนโรงแรมที่ได้นำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม หรือนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้เพื่อแสดงถึงการดำเนินธุรกิจโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการได้รับเครื่องหมายมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้เพิ่มจำนวนลูกค้าที่ให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม (Ayuso, 2003; Verma and Chandra, 2018) ดังนั้นจึงมีการกำหนดมาตรฐานโรงแรมสีเขียว ขึ้นมาเพื่อสร้างความตระหนักให้กับผู้ที่ประกอบธุรกิจโรงแรม และที่พัก เช่น GSTC ซึ่งถือเป็นต้นแบบของเกณฑ์มาตรฐานโรงแรมสีเขียว ที่องค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้พัฒนาต่อยอด เช่น Centara Earth Care, Green Globe Standard, Green Hotel Plus, หรือ Travelife Standard for Hotels & Accommodations เป็นต้น ทั้งนี้ตัวอย่างเกณฑ์มาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่ได้รับการยอมรับ และใช้ในการรับรองมาตรฐาน เช่น

1. เกณฑ์มาตรฐานสำหรับโรงแรม และที่พักของ GSTC

Industry Criteria Suggested Performance Indicators for Hotels and Accommodations ซึ่งตัวชี้วัดเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และถือเป็นเกณฑ์มาตรฐานขั้นต้นที่ดำเนินธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวควรดำเนินการให้บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐาน (GSTC, 2016) ทั้งนี้เกณฑ์มาตรฐานสำหรับโรงแรม และที่พักของ GSTC ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การแสดงถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

- 1.1 ระบบการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน
- 1.2 การปฏิบัติตามกฎหมาย
- 1.3 การสื่อสาร และการรายงานผล
- 1.4 การมีส่วนร่วมของบุคลากร
- 1.5 ประสิทธิภาพที่นักท่องเที่ยวได้รับ
- 1.6 การส่งเสริมประชาสัมพันธ์อย่างเที่ยงตรง
- 1.7 อาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวก
- 1.8 สิทธิในการใช้พื้นที่ น้ำ และทรัพยากรอย่างถูกต้อง

1.9 การให้ข้อมูล

1.10 การมีส่วนร่วมในพื้นที่

ด้านที่ 2 การลดผลกระทบ และสร้างผลประโยชน์สูงสุดด้านสังคม และเศรษฐกิจ
ให้กับชุมชน

2.1 การสนับสนุนชุมชนในพื้นที่

2.2 การจ้างงานแรงงานท้องถิ่น

2.3 การสนับสนุนการซื้อวัตถุดิบ หรือสินค้าจากชุมชน

2.4 การสนับสนุนผู้ประกอบการในชุมชน

2.5 การป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ หรือการละเมิดสิทธิในพื้นที่

2.6 การมอบโอกาสที่เท่าเทียม

2.7 การจ้างงานอย่างเป็นธรรม และเหมาะสม

2.8 การช่วยเหลือชุมชน

2.9 การประกอบอาชีพในชุมชน

ด้านที่ 3 การสร้างผลประโยชน์สูงสุด และการลดผลกระทบต่อมรดกวัฒนธรรม

3.1 การมีปฏิสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม

3.2 การปกป้องวัฒนธรรม และโบราณสถาน

3.3 ส่งเสริมเผยแพร่วัฒนธรรม และโบราณสถาน

3.4 การใช้โบราณวัตถุอย่างถูกต้อง

ด้านที่ 4 การสร้างผลประโยชน์สูงสุด และการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

4.1 การอนุรักษ์ทรัพยากร

4.2 การลดมลพิษ

4.3 การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศน์ และ
ภูมิทัศน์

2. เกณฑ์มาตรฐานที่พักที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ travelife (Travelife Standard for Hotels & Accommodations) เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่พักอย่างยั่งยืนครอบคลุม 3 มิติ ได้แก่ มิติสิ่งแวดล้อม (environmental) มิติคน (people) และมิติชุมชน (communities) (travelife, 2022) โดยเกณฑ์มาตรฐานที่พักอย่างยั่งยืนของ travelife ยังจำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ ได้แก่

1) เกณฑ์การประเมินสำหรับสถานประกอบการรายย่อย (micro property) รองรับผู้เข้าพักตั้งแต่ 1 คน แต่ไม่เกิน 30 คน ต่อคืน (128 ตัวชี้วัด)

2) เกณฑ์การประเมินสำหรับสถานประกอบการขนาดเล็ก (small property) รองรับผู้เข้าพักตั้งแต่ 31 คน แต่ไม่เกิน 160 คน ต่อคืน (150 ตัวชี้วัด)

3) เกณฑ์การประเมินสำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่ (large or mega property) รองรับผู้เข้าพักตั้งแต่ 161 คน ต่อคืน (163 ตัวชี้วัด) ทั้งนี้เกณฑ์มาตรฐานของ travelife สำหรับที่พักที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 ด้านการจัดการอย่างยั่งยืน

- 1.1 นโยบายการดำเนินธุรกิจ
- 1.2 ด้านกฎหมาย
- 1.3 การสื่อสารด้านความก้าวหน้าในการดำเนินงาน
- 1.4 การจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ และงบประมาณอย่างยั่งยืน

ด้านที่ 2 ด้านการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน

- 2.1 การจัดการพลังงาน
- 2.2 การจัดการน้ำ
- 2.3 การจัดการขยะมูลฝอย
- 2.4 การจัดการมลพิษ และการเสื่อมสลาย
- 2.5 การจัดการสัตว์ หรือสิ่งมีชีวิต

ด้านที่ 3 คน

- 3.1 แรงงาน และสิทธิมนุษยชน
- 3.2 การบูรณาการร่วมกับชุมชน
- 3.3 การสนับสนุนผู้ผลิตวัตถุดิบ
- 3.4 การจัดการกับแขกผู้เข้าพัก

3. เกณฑ์มาตรฐานโรงแรมสีเขียวอาเซียน (ASEAN Green Hotel Standard)

เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมกันกำหนดเพื่อให้แต่ละประเทศสมาชิกได้นำไปใช้ (ASEAN, 2016) สำหรับประเทศไทยเกณฑ์มาตรฐานนี้มีกรมการท่องเที่ยวเป็นหน่วยงานรับรอง โดยมาตรฐานโรงแรมสีเขียวอาเซียน ประกอบด้วยเกณฑ์ประเมิน จำนวน 11 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและการดำเนินการสำหรับการดำเนินงานโรงแรม

ด้านที่ 2 การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ด้านที่ 3 ความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรในพื้นที่
- ด้านที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ด้านที่ 5 ระบบการจัดการขยะมูลฝอย
- ด้านที่ 6 การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ด้านที่ 7 คุณภาพ และประสิทธิภาพในการใช้น้ำ
- ด้านที่ 8 การจัดการอากาศ (ทั้งภายใน และภายนอก)
- ด้านที่ 9 การจัดการมลพิษทางเสียง
- ด้านที่ 10 การจัดการน้ำเสีย
- ด้านที่ 11 การจัดการการกำจัดสารพิษและสารเคมี

4. เกณฑ์มาตรฐานโรงแรมสีเขียว (Green Hotel) เป็นเกณฑ์มาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่ใช้เพื่อรับรองโรงแรมที่มีมาตรฐานการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกรมส่งเสริมสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (ชื่อเดิม) หรือกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันเป็นหน่วยงานในการรับรองมาตรฐาน (กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม, ม.ป.ป.) จำแนกมาตรฐานออกเป็น 3 ระดับ มีเกณฑ์การประเมิน จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 นโยบายด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ด้านที่ 2 การพัฒนาบุคลากร
- ด้านที่ 3 การรณรงค์ประชาสัมพันธ์
- ด้านที่ 4 การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ด้านที่ 5 การจัดการพลังงานและสิ่งแวดล้อม
- ด้านที่ 6 การมีส่วนร่วมกับชุมชน

5. มาตรฐานโรงแรมใบไม้สีเขียว (Green leaf foundation) เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับรับรองโรงแรมที่ดำเนินการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีมูลนิธิใบไม้สีเขียวเป็นองค์กรที่ให้การรับรอง (มูลนิธิใบไม้สีเขียว, 2551) โดยมาตรฐานจำแนกออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน จำนวน 18 หมวด ดังนี้

- หมวดที่ 1 นโยบาย และการสื่อสาร
- หมวดที่ 2 การพัฒนาบุคลากร
- หมวดที่ 3 คณะกรรมการ
- หมวดที่ 4 เป้าหมาย และแผนปฏิบัติการ
- หมวดที่ 5 การจัดการของเสีย

- หมวดที่ 6 ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน
- หมวดที่ 7 ประสิทธิภาพการใช้น้ำ
- หมวดที่ 8 คร้ว และห้องอาหาร
- หมวดที่ 9 ห้องซักรีด
- หมวดที่ 10 การจัดซื้อ
- หมวดที่ 11 คุณภาพอากาศในอาคาร มลพิษทางอากาศและเสียง
- หมวดที่ 12 น้ำและคุณภาพน้ำ
- หมวดที่ 13 สปา และการนวดเพื่อสุขภาพ
- หมวดที่ 14 สถานที่ออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ และกิจกรรมกลางแจ้ง
- หมวดที่ 15 ความปลอดภัยในโรงแรม
- หมวดที่ 16 ผลกระทบต่อระบบนิเวศ
- หมวดที่ 17 การมีส่วนร่วมกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่น
- หมวดที่ 18 การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

6. มาตรฐาน Green Globe เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่รับรององค์กรที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ซึ่งนอกจากจะรับรองเรื่องของการจัดการอย่างยั่งยืน ยังช่วยในเรื่องการปรับปรุงการจัดการอย่างยั่งยืนขององค์กรทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Green Globe, 2014) สำหรับมาตรฐานการจัดการอย่างยั่งยืนของ Green Globe ประกอบด้วย

- ด้านที่ 1 การจัดการอย่างยั่งยืน
- ด้านที่ 2 เศรษฐกิจและสังคม
- ด้านที่ 3 มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรม
- ด้านที่ 4 สิ่งแวดล้อม

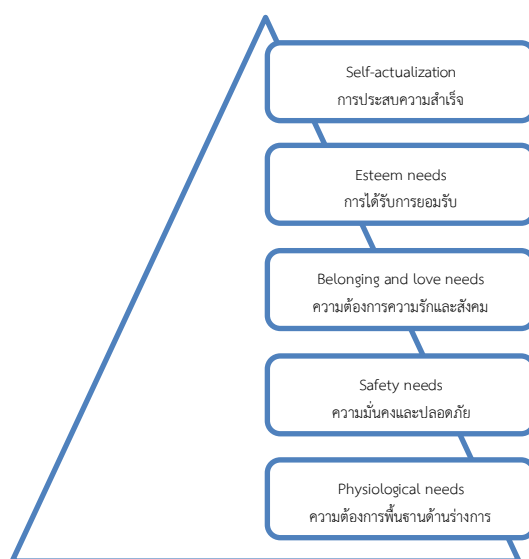
ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ามาตรฐานโรงแรมสีเขียวถือเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้รับรองมาตรฐานการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมหรือที่พักที่สามารถบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อลดผลกระทบด้านลบ และสร้างผลกระทบด้านบวกที่เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยมีหลักเกณฑ์ในการประเมินครอบคลุมทั้ง 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ได้แก่ แผนการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการมีส่วนร่วมกับชุมชนในพื้นที่ ทั้งนี้การดำเนินงานโรงแรมสีเขียว ซึ่งนอกจากจะเป็นการบริหารจัดการภายในโรงแรมแล้วยังเกี่ยวข้องกับชุมชนรอบพื้นที่ของโรงแรม

โดยเกณฑ์มาตรฐานโรงแรมสีเขียวในแต่ละประเภทจะมีเกณฑ์การประเมินที่มีความคล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าเกณฑ์ทุกประเภทจะครอบคลุมการบริหารจัดการของโรงแรมทั้งภายใน และภายนอก นั่นคือการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการโรงแรมเปิดโอกาสให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการประกอบธุรกิจของโรงแรม เช่น การสนับสนุนแรงงานท้องถิ่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมของท้องถิ่นทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ หรือความร่วมมือที่ได้รับความเห็นชอบจากชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงแรม

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การดำเนินงานของโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวสามารถสร้างผลกระทบให้แก่ตัวโรงแรม ทั้งในเรื่องของการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรของโรงแรม สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับโรงแรมในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งถือเป็นภาพลักษณ์ที่สำคัญที่สอดคล้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำประเด็นของการบริหารจัดการของโรงแรมสีเขียวในพื้นที่จังหวัดกระบี่เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งต่อโรงแรม และชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวที่เข้าพักโรงแรมสีเขียว

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจนักท่องเที่ยว

การเดินทางของนักท่องเที่ยวย่อมมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง จนเกิดเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเดินทาง แรงจูงใจคือส่วนสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน หรือความต้องการค้นหาประสบการณ์ส่วนตัวของนักท่องเที่ยว แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวยังเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้นอีกด้วย (Kock et al. 2018, Fieger et al. 2019, Boonkaew et al., 2021) ทั้งนี้ได้มีการศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวกันอย่างแพร่หลาย ในระยะเริ่มแรกทฤษฎีแรงจูงใจ “Maslow’s hierarchy of need” ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายเพื่อใช้เป็นทฤษฎีพื้นฐานในการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีความสอดคล้องกับความต้องการ 5 ระดับที่ Maslow ได้นำเสนอดังภาพที่ 2.1



ภาพที่ 2.1 รูปจำลอง “Maslow’s hierarchy of need”

ที่มา: Gambrel and Cianci (2003)

ลำดับความต้องการของ Maslow เรียงลำดับจากขั้นที่ 1 คือ ความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกาย (physiology needs) ซึ่งเป็นสิ่งพื้นฐานที่มนุษย์ต้องการ เช่น อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่ อาศัย และยารักษาโรค เป็นต้น ซึ่งเมื่อพอใจในความต้องการพื้นฐานแล้วจะเกิดแรงจูงใจไปสู่ ขั้นที่ 2 คือ ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (safety needs) ซึ่งเป็นความต้องการที่จะใช้ชีวิตบนความปลอดภัย ได้รับการปกป้อง และปราศจากความวิตกกังวล เมื่อพึงพอใจในขั้นนี้แล้วจะสร้างแรงจูงใจไปในขั้นที่ 3 คือ ความต้องการความรักและสังคม (belonging and love needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากสังคมทั้งเพื่อน ที่ทำงาน หรือต้องการความรักและเป็นผู้มอบความรักให้กับผู้อื่น ซึ่งหากได้รับการตอบสนองจนพึงพอใจจะสร้างแรงจูงใจสู่ขั้นที่ 4 คือ การได้รับการยอมรับ (esteem needs) เป็นความต้องการในเรื่องความภาคภูมิใจในตัวเอง การได้รับการยกย่อง และยอมรับจากสังคมว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถ ซึ่งหากมีความพึงพอใจในขั้นนี้จะสร้างแรงจูงใจไปสู่ขั้นที่ 5 คือ ความต้องการประสบความสำเร็จของตนเอง (self-actualization) คือ ความต้องการที่จะทำในสิ่งที่คิดว่าตนเองสามารถทำได้และมีศักยภาพ การสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับตนเอง ซึ่งความต้องการในขั้นที่ 5 นี้มีการนำมาใช้เพื่อศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวนอกจากนี้ยังมีนักวิชาการที่ได้ศึกษาและนำเสนอทฤษฎีแรงจูงใจที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวน ซึ่ง Crompton (1979) ได้นำเสนอแนวคิดแรงจูงใจจากปัจจัยซ่อนเร้นที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวน ซึ่งสามารถจำแนกแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวนออกเป็น 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยผลักดัน (Push factors) และปัจจัยดึงดูด (Pull factors) โดยทั้ง 2 ปัจจัยส่งผลให้การตัดสินใจเลือก

แหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างกันออกไป สำหรับปัจจัยผลักและปัจจัยดึง เป็นทฤษฎีที่ได้นำเสนอเกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่มาจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของนักท่องเที่ยว ซึ่งทั้งสองปัจจัยมีความสอดคล้องและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว โดยปัจจัยผลัก คือ ปัจจัยภายในของนักท่องเที่ยวที่เปรียบเสมือนแรงผลักให้เกิดการเดินทาง เช่น การพักผ่อน คลายความเครียด ค้นหาแรงบันดาลใจให้ตนเอง หรือการปฏิสัมพันธ์และเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง อย่างไรก็ตามปัจจัยผลักยังรวมถึงปัจจัยส่วนบุคคล และความเป็นอยู่ของครอบครัว ในขณะที่ปัจจัยดึง คือ ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวและเลือกแหล่งท่องเที่ยว เช่น ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี ความสวยงามของธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก หรือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น (Crompton 1979, Uysal and Hagan 1993, Klenosky 2002) นอกจากนี้หากเปรียบเทียบกับทฤษฎีความต้องการของ Maslow จะเห็นได้ว่าความต้องการทั้ง 5 ระดับเป็นปัจจัยภายในของนักท่องเที่ยวที่เป็นแรงผลักและมีปัจจัยภายนอกเป็นตัวดึงดูด เป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว (Dann, 1977) ทั้งนี้ Crompton and Mckay (1977) ได้สรุปผลการศึกษาแรงจูงใจทั้งปัจจัยผลักและปัจจัยดึงที่ส่งผลต่อการเดินทาง ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงแรงจูงใจปัจจัยผลักและปัจจัยดึง

ปัจจัยผลัก (Push factors)	ปัจจัยดึง (Pull factors)
- ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ - ต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง - ต้องการประสบการณ์การผจญภัย - ต้องการหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน - เพื่อความเพลิดเพลิน สนุกสนาน - ได้รับการแนะนำจากคนที่มีประสบการณ์ - ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว - มีเวลาว่างในการเดินทาง - ต้องการพักผ่อน และต้องการประสบการณ์ในต่างแดน - ต้องการทดลองอาหารแปลกใหม่ - การเงินมีความมั่นคง - มีสุขภาพแข็งแรง	- ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว - การจัดเทศกาลท่องเที่ยวในประเทศปลายทาง - ค่าใช้จ่ายเหมาะสม - คุณภาพการบริการ - การเดินทางสะดวก ระยะของการเดินทางเหมาะสม - การสื่อสารรับรู้ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวปลายทาง - กิจกรรมท่องเที่ยวหลากหลายเหมาะกับวัย - ระบบการดูแลสุขภาพ และความปลอดภัย - บริบททางสังคม - แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม - แหล่งท่องเที่ยวกลางคืน

ที่มา: Crompton and Mckay (1977)

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวเกิดจากพื้นฐานความต้องการในระดับต่าง ๆ ของมนุษย์ซึ่งในแต่ละระดับจะมีความต้องการที่แตกต่างกันไป โดยความต้องการเหล่านี้ถือเป็นปัจจัยภายในของนักท่องเที่ยวที่สร้างแรงผลักดันให้เกิดความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยว ผนวกกับแรงดึงดูดจากแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น ดังนั้นแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวจึงเป็นหนึ่งในตัวแปรสำหรับการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เห็นถึงแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดกระบี่

2.3 แนวคิดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ความพึงพอใจ ถือเป็นปัจจัยสามารถใช้กำหนดความสำเร็จของธุรกิจ และเป็นหนึ่งในแนวคิดที่มีความสนใจมากที่สุดในอุตสาหกรรมบริการโดยเฉพาะอุตสาหกรรมโรงแรม ความพึงพอใจได้รับการนิยามจากแนวทางการรับรู้และ/หรือมุมมองทางความคิดแสดงถึงการเปรียบเทียบระหว่าง ต้นทุน และ ผลประโยชน์ที่ผู้บริโภครับรู้ระหว่างและหลังประสบการณ์การใช้บริการ (Chitty et al., 2007) สำหรับความหมายของความพึงพอใจมีการอธิบายและให้คำจำกัดความไว้อย่างหลากหลาย อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปความพึงพอใจ คือ การตัดสินใจที่ขึ้นอยู่กับอารมณ์และการรับรู้ หลังจากได้รับประสบการณ์จากการใช้ผลิตภัณฑ์ และการบริการที่สามารถตอบสนองความคาดหวัง และความต้องการของนักท่องเที่ยว (Bigne et al., 2001; Ranjanthran and Mohammed, 2010; Chen and Tsai ,2007) ในบริบทของโรงแรม เป็นการนำเสนอการบริการที่มากกว่าเรื่องของที่พักราคา ความพึงพอใจต่อการได้รับการบริการ จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์และบริการ (Pizam and Ellis, 1999) การศึกษาความพึงพอใจ เป็นประเด็นที่ใช้ในการประเมินองค์กรที่มีความนิยมอย่างแพร่หลายในไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีการกำหนดแนวคิดของความพึงพอใจไว้อย่างหลากหลายแนวคิด ในบริบทของโรงแรมสี่ดาว หมายถึง ระดับความพึงพอใจที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่คาดหวังด้านสิ่งแวดล้อม และ ความยั่งยืน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่โรงแรมสี่ดาวต้องรับรู้และคาดการณ์เพื่อสามารถตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภค (Torres et al., 2014, Martinez, 2015, Wu et al., 2016) ซึ่งความพึงพอใจหลังได้รับประสบการณ์ในการบริการจะก่อให้เกิดทัศนคติของผู้บริโภคต่อสินค้า หรือบริการที่ผู้บริโภคได้รับประสบการณ์ ซึ่งการประเมินเชิงบวกหรือเชิงลบของบุคคลต่อปรากฏการณ์หรือการกระทำเฉพาะ เมื่อทัศนคติเกิดขึ้นจะคงอยู่เป็นเวลานาน และมักจะทำหน้าที่เป็นตัวทำนายพฤติกรรมของแต่ละบุคคล (Ajzen, 1985) ทัศนคติถูกกำหนดให้เป็นความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีของที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกของพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ทั้งนี้สามารถจำแนกทัศนคติออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ ทัศนคติเชิงบวก (positive attitude) และ ทัศนคติเชิงลบ (negative attitude) ซึ่งจะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมตามทัศนคติที่เกิดขึ้น ในการศึกษาทัศนคติในบริบทของการท่องเที่ยว พบว่า ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างทัศนคติสำคัญต่อ

เลือกจุดหมายปลายทางและความตั้งใจที่จะเยี่ยมชมหรือพักผ่อนในจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว (Bianchi et al., 2017, Hasan et al., 2017, Meng and Choi, 2019) ทฤษฎีของนักท่องเที่ยวได้ถูกพัฒนาจากทฤษฎีตามแบบแผน (Theory of Planned Behavior) เป็นการประเมินที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล แบ่งออกเป็น 3 มิติ การรับรู้ (cognitive) อารมณ์ความรู้สึก (affective) และความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (behavioral intention) (Ajzen, 2012, Zarrad and Debabi, 2015) ทฤษฎีของนักท่องเที่ยวได้ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายในบริบทของแหล่งท่องเที่ยว โดยมีมิติด้านการรับรู้ คือ องค์ประกอบที่เกิดจากการรับรู้และความรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว และมิติของอารมณ์ความรู้สึก คือ ความรู้สึกของนักท่องเที่ยวที่แสดงออกต่อแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ว่านักท่องเที่ยวชอบหรือไม่ชอบ ในขณะที่ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมสามารถระบุได้ว่าเป็นแผนที่นักท่องเที่ยวได้แสดงออกถึงความตั้งใจในการเลือกหรือไม่เลือกแหล่งท่องเที่ยว (Huang and van der Veen, 2019)

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจส่งผลต่อการแสดงออกถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว โดยเกิดขึ้นหลังได้รับประสบการณ์จากการบริการ หรือการใช้ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ซึ่งการได้รับประสบการณ์จากการท่องเที่ยว หรือการได้รับบริการที่ดี จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ เกิดทัศนคติด้านบวกที่เกิดจากและส่งผลต่อพฤติกรรมความภักดีของนักท่องเที่ยว ได้แก่ การกลับมาเยือนซ้ำ การแนะนำบอกต่อ เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเป็นตัวแปรที่จะศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดทัศนคติต่อโรงแรม และการตั้งใจกลับมาพักซ้ำของนักท่องเที่ยว

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ

ความร่วมมือ มีความหมายมาจาก ได้อธิบายความหมายของการร่วมมือตามรากศัพท์ คำว่า Co-labor หมายถึง การร่วมแรง และร่วมเป็นเจ้าของผลที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นความร่วมมือภายในองค์กร หรือต่างองค์กรก็ได้ ซึ่งความร่วมมือคือกระบวนการการร่วมกันขององค์กรมากกว่าหนึ่งองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการทำงาน หรือร่วมกันแก้ไขปัญหาในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย (Russ Linden , 2003; Robert Agranoff and Michael McGuire 2003; Lank, 2006) การร่วมมือระหว่างโรงแรมสีเขียวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงเป็นความพยายามที่จะทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งความร่วมมืออาจก่อให้เกิดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน (Tarigan et al., 2020) การทำงานร่วมกับชุมชน อาจส่งผลให้เกิดแผนการทำงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น (Kuntariati et al., 2024) นอกจากจะเป็นแนวปฏิบัติเพื่อสร้างความยั่งยืน ยังเป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างความรับผิดชอบต่อสังคม (Jaklin & Sari, 2023)

ในปัจจุบันการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรหากปราศจากความร่วมมือจากภาคส่วน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจจะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายได้ยากขึ้น ดังนั้นเครือข่ายจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งผลให้เกิดการร่วมมือในการดำเนินงาน (Robert Agranoff, 2006) ความร่วมมือในการดำเนินงานมีการดำเนินงานมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมืออาจจะถือว่าไม่ใช่เรื่องใหม่ เพียงแต่รูปแบบ หรือแนวทางการร่วมมืออาจเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลานั้น ๆ การสร้างความร่วมมือนั้นเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารองค์กรที่จะต้องสร้างระบบความร่วมมือในการทำงานของบุคลากรในองค์กร ทั้งนี้การจัดการระบบความร่วมมือจะประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 3 ประการ ได้แก่

- 1) การแบ่งงานให้กับบุคลากรในองค์กรตามความชำนาญอย่างเหมาะสม
- 2) บุคลากรร่วมมือกันอย่างเต็มใจ
- 3) ฝ่ายบริหารองค์กรใช้อำนาจอย่างเหมาะสม

แนวคิดความร่วมมือถูกนำมาใช้เพื่อคำนึงถึงความสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการทำงานร่วมกัน (Iliopoulos & Valentinov, 2018) สามารถจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ความร่วมมือในลักษณะ Cooperation ซึ่งมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือองค์กรที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์หรือความขัดแย้ง และ 2) ความร่วมมือในลักษณะ Collaboration ซึ่งเป็นการร่วมกันในรูปแบบของพันธมิตร มีเป้าหมายเดียวกันอย่างเป็นทางการ มีการช่วยเหลือกัน ซึ่งอาจเป็นความร่วมมือในรูปแบบทางการ หรือไม่เป็นการขึ้นอยู่กับการตกลง (Robert Agranoff and Michael McGuire, 2003) รูปแบบความร่วมมือแบบทางการขึ้นอยู่กับการ สัญญา ข้อตกลงทางการ ระหว่างโรงแรมกับผู้เกี่ยวข้อง (Santoro et al., 2020) ในขณะที่รูปแบบความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ กระบวนการความร่วมมือขึ้นอยู่กับการสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Mina et al., 2014)

ทั้งนี้โรงแรมสามารถมีบทบาทสำคัญในการร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นซึ่งโรงแรมอาจพิจารณาจัดหรือเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น การจัดหรือสนับสนุนเทศกาลวัฒนธรรมท้องถิ่น งานศิลปะ และงานฝีมือ (Scholz et al., 2020) นอกจากนี้ความร่วมมือของโรงแรมสี่เหลี่ยมกับชุมชนยังเป็นการแบ่งปันทรัพยากรระหว่างกันอย่างมีประสิทธิภาพ (Pasko et al., 2019) นอกจากนี้ความร่วมมือของโรงแรมกับชุมชนท้องถิ่นยังเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน เกิดความพึงพอใจ ซึ่งจะส่งผลต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวในอนาคต (Moise et al., 2020)

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ความร่วมมือ คือ กระบวนการที่บุคคลตั้งแต่ 2 คน หรือองค์กรตั้งแต่ 2 องค์กรขึ้นไปที่มีเป้าหมายเดียวกันร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงานตั้งแต่กระบวนการวางแผน จนถึงการประเมินผลการดำเนินงาน โดยความร่วมมือยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน หรือการร่วมกันแก้ไขปัญหาในการทำงาน เพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ความร่วมมือจำแนกออกเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบความร่วมมือในลักษณะการร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Collaboration) และ 2) รูปแบบความร่วมมือในลักษณะการร่วมกันทำงานที่ต่างช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกันและกัน (Cooperation) ซึ่งอาจเป็นรูปแบบความร่วมมือที่เป็นทางการ และไม่เป็นการ

2.5 แนวคิดการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำ

การตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำ ถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของนักท่องเที่ยวนอกเหนือจากการซื้อซ้ำ ซึ่งหมายถึงความมุ่งมั่นในการไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่งอย่างต่อเนื่องในอนาคต แม้ว่าอิทธิพลของสถานการณ์ต่าง ๆ จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนพฤติกรรมก็ตามการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำอีกครั้งมาจากความตั้งใจในเชิงบวกที่มีต่อพื้นที่หรือสถานที่เฉพาะ ความตั้งใจ คือ ความคาดหวังในพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่จะกระทำเมื่อมีโอกาสที่เหมาะสม (Chen et al., 2019) แนวคิดเรื่องการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำ ถือเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญสำหรับการท่องเที่ยว เพราะหมายถึงการที่นักท่องเที่ยวตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำยังสถานที่ท่องเที่ยวเดิม (Yen, 2020; Fitri, 2021; Abbasi et al., 2021) นอกจากนี้แนวคิดการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำ เป็นแนวทางที่สำคัญที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวหลังการเดินทาง ซึ่งการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำ ถือเป็นเพิ่มประสบการณ์การเดินทางของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ประสบการณ์การเดินทางในครั้งที่ผ่านมาจะเป็นตัวกำหนดการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยว (Ramadan and Kasim, 2022)

การศึกษาพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยว การตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำสามารถสะท้อนให้เห็นถึงแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยวในอนาคต ซึ่งความตั้งใจในการไปเยือนของนักท่องเที่ยวนั้นเป็นการศึกษาวิจัยที่สะท้อนถึงความภักดีของนักท่องเที่ยว (Kim and Kwon, 2018) ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม หรือพฤติกรรมในอนาคตคือการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความน่าจะเป็นของการไปเยือนจุดหมายปลายทางเดิมอีกครั้งหรือความเต็มใจที่จะแนะนำจุดหมายปลายทางให้กับผู้อื่น พฤติกรรมในอนาคตของนักท่องเที่ยวจะสะท้อนในรูปแบบของการกลับมาเยี่ยมชม การแนะนำ และการบอกต่อที่มีทิศทางไปในเชิงบวก ความตั้งใจของนักท่องเที่ยวที่จะ 'กลับมาเยือน' และความเต็มใจที่จะ 'แนะนำ' สะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและความภักดีของนักท่องเที่ยว ความตั้งใจที่จะกลับมาเยี่ยมชมอีกครั้งคือความสนใจของนักท่องเที่ยวที่จะกลับไปยังจุดหมายปลายทางหนึ่ง ๆ (Hsieh, 2012; Baker and Crompton, 2000; Chen and Tsai, 2007) ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับความตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำในอนาคตของนักท่องเที่ยวสามารถอธิบายถึงความความตั้งใจในการกลับไปเยือนแหล่งท่องเที่ยว การเลือกแหล่งท่องเที่ยว การแสดงออกที่ดีเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว (Zeithaml, et al., 2018) การเกิดทัศนคติที่ดี และการแสดงออกถึงความภักดีของนักท่องเที่ยวคือพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่แสดงออกหลังจากได้รับประสบการณ์การ

ท่องเที่ยว หรือได้รับความประทับใจจากการบริการในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) การตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ 2) การแนะนำบอกต่อ และ 3) การเติมใจที่ใช้จ่ายมากขึ้น

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยว เกิดจากพฤติกรรมความภักดีของนักท่องเที่ยว ซึ่งได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยวแสดงออกถึงพฤติกรรมในอนาคตที่มีความตั้งใจในการกลับมาเยือนซ้ำที่แหล่งท่องเที่ยวเดิม เป็นพฤติกรรมความตั้งใจในการเดินทางในอนาคตที่มีการวางแผนไว้แม้ว่าจะมีปัจจัยที่อาจมีผลต่อการท่องเที่ยวแต่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความตั้งใจของนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีทัศนคติที่ดีต่อแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมในอนาคตของนักท่องเที่ยวจะสะท้อนมาในรูปแบบของการกลับมาท่องเที่ยวเยี่ยมชม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จึงได้นำแนวคิดการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำมาศึกษาปัจจัยที่จะส่งผล หรือมีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยวหลังจากได้รับประสบการณ์จากโรงแรมสีเขียว

2.6 ผลกระทบการท่องเที่ยว

ผลกระทบการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว ที่ส่งผลต่อแหล่งท่องเที่ยวทั้งด้านบวก และด้านลบ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น เกิดการจ้างงาน และการลงทุนด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การลงทุนด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่สิ่งแวดล้อมในพื้นที่เกิดการเสื่อมโทรม ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมดั้งเดิม หรือการเกิดปัญหาอาชญากรรม (GSTC, 2022; สยาม อรุณศรีมรกต และคณะ, 2015) สำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พบว่า การท่องเที่ยวสามารถสร้างผลกระทบที่แตกต่างกันออกไปให้กับแหล่งท่องเที่ยวภายใต้ 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านสังคม มิติด้านสิ่งแวดล้อม และมิติด้านเศรษฐกิจ (Confente & Scarpi, 2020; Kim et al., 2013) ในมิติด้านสังคมก่อให้เกิดการพัฒนาหรือยกระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการเปิดโอกาสให้ได้พบปะกับผู้คนใหม่ ๆ เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม (Lin et al., 2017; Kim et al., 2015) ในมิติด้านเศรษฐกิจ เกิดการจ้างงาน รายได้ของคนในพื้นที่เพิ่มขึ้น เกิดอาชีพใหม่ รวมถึงก่อให้เกิดมูลค่าของทรัพยากรในพื้นที่ (Kim et al., 2013) ในมิติด้านสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวสามารถสร้างการตระหนักถึงความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงกระตุ้นให้องค์กรท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการปกป้องรักษาไว้ซึ่งความสวยงามของทรัพยากร (Amuquandoh, 2010) ในขณะเดียวกันการพัฒนาการท่องเที่ยวก็สามารถก่อให้เกิดผลกระทบขึ้นโดยที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เช่น การเติบโตของการขนส่งทางอากาศ ซึ่งการเดินทางโดยเครื่องบินของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะการเดินทางมาจากต่างประเทศ ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ รวมถึงการเกิดมลพิษฝุ่น PM 2.5 (Churchill et al. 2019; Zhu and Lee 2021; Churchill et al., 2022) คุณค่าทางวัฒนธรรมสูญหาย เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบ เกิดความขัดแย้งในชุมชน ค่าครองชีพสูงขึ้น การกระจุกตัวของรายได้

เกิดขึ้นเฉพาะบางกลุ่ม รวมถึงการเข้ามาของนายทุนจากภายนอกพื้นที่ (สยาม อรุณศรีมรกต และคณะ, 2015)

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ผลกระทบการท่องเที่ยว หมายถึง ผลกระทบด้านบวกและผลกระทบด้านลบที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยว หรือกิจกรรมท่องเที่ยว ซึ่งผลกระทบเหล่านั้นจะส่งผลต่อแหล่งท่องเที่ยวครอบคลุม 3 มิติ ได้แก่

ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม คือ ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ซึ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวนั้นควรที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด (Choi, 2005) ทั้งนี้การปกป้องทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งต้องมีการให้ความรู้ทั้งในส่วนของเจ้าบ้าน และนักท่องเที่ยว (Choi, 2005; Asyraf, 2017)

ผลกระทบด้านสังคมจากการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อสังคมในพื้นที่ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบด้านบวก เช่น เกิดการยกระดับคุณภาพชีวิต การพัฒนาการบริการสาธารณะ ในขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบ เช่น การสูญเสียมูลค่าของวัฒนธรรม ก่อให้เกิดอาชญากรรม การค้าประเวณี หรือเกิดการรบกวนชุมชนในพื้นที่ (Asyraf, 2017; Garau-Vadell et al., 2018) ทั้งนี้ชุมชนท้องถิ่นอาจจะประสบปัญหาจากผลกระทบที่เกิดต่อสถานที่ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น (Cheer et al., 2019)

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวสามารถสร้างผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบต่อเศรษฐกิจในพื้นที่ (นพรัตน์ พบลาภ และคณะ, 2551) โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น บริษัทนำเที่ยว ธุรกิจที่พัก ร้านอาหาร (พันธ์เทวีช ยงดี และคณะ, 2558) รวมถึงส่งผลต่อการกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว (Brida et al., 2016) นอกจากนี้ชุมชนท้องถิ่นอาจจะได้รับผลกระทบจากความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งสามารถส่งผลต่อการขึ้นราคาสินค้าและบริการ (Higgins-Desbiolles et al., 2019)

2.7 การท่องเที่ยวสีเขียว

การท่องเที่ยวสีเขียว หรือ การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการป้องกันการเกิดผลกระทบด้านลบอื่น ๆ เช่น ความแออัดของนักท่องเที่ยว หรือการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เป็นต้น (Chiara Bambini, 2021) คำนึงถึงความต้องการของสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และนักท่องเที่ยว ทั้งในปัจจุบันและอนาคต (Chin et al., 2018) ผลกระทบที่เกิดขึ้นส่งผลให้ องค์กรธุรกิจให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ในด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น กิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) ถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม

ด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการพัฒนาสู่ความเป็นการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (McWilliams and Siegel, 2001) สำหรับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาจถูกเรียกในหลายรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวธรรมชาติ หรือ การท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ ซึ่งล้วนมีเป้าหมายในการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากด้านสิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยวอาจจะรวมถึงการเศรษฐกิจ สังคม โดยองค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยวสีเขียว ได้แก่ 1. การรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมผ่านนโยบาย โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม 2. สนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจของชุมชน โดยการสนับสนุนสินค้า หรือผู้ประกอบการในชุมชน 3. สร้างประสบการณ์ผ่านความหลากหลายของวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเคารพต่อวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4. ความหลากหลายของประสบการณ์ผ่านกิจกรรมท่องเที่ยวที่ถูกพัฒนาจากฐานทรัพยากรที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนทั้งทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม วิถีชีวิตของชุมชน (Dodds and Joppe, 2001; Velmurugan et al. 2021)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวสีเขียว หมายถึง การท่องเที่ยวทุกรูปแบบที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดผลกระทบด้านลบต่อพื้นที่ ผ่านกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อ และการเคารพต่อทรัพยากรในพื้นที่ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.8 การท่องเที่ยวโดยชุมชน

การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism: CBT) ได้ถูกกล่าวถึงในปี ค.ศ. 1972 ในการประชุมของสหประชาชาติในประเด็นการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ชนบทโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ชาวบ้านมีส่วนร่วมในทุกระดับตั้งแต่การตัดสินใจ การนำไปใช้ การรับผลประโยชน์ และการประเมินการดำเนินงาน โดยชาวบ้านถือเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว และได้รับการส่งเสริมเพื่อยกระดับศักยภาพในการจัดการชุมชน และทรัพยากรชุมชน แต่อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมของชุมชนอาจจะไม่ใช่เรื่องง่ายเนื่องจากมีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการร่วมงาน นอกจากจะได้อำนาจ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน (Hall & Lew, 1998; Catley, 1999; Hardy, Beeton, & Pearson, 2002; Van Rooyen, 2004; Lea, 1988) ทั้งนี้ได้มีการนิยามไว้ว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชน หมายถึง เป็นการท่องเที่ยวทางเลือกที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเรียนรู้ สัมผัสวิถีชีวิต วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยมีกระบวนการพัฒนาจากการรวมกลุ่มของคนในชุมชนร่วมกันตัดสินใจในการกำหนดและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว โดยใช้ฐานทุนทางทรัพยากรที่สำคัญของชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากร สร้างผู้ประกอบการชุมชน เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้ มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างทั่วถึง และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้น

(Hiwasaki, 2006; Scheyvens, 2002; Okazaki, 2008; Simpson, 2008; Vajirakachorn, 2011; Hatton, 1999) สำหรับประเทศไทย การท่องเที่ยวโดยชุมชนได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชน แรกเริ่มด้วยการนำไปใช้ในการพัฒนาทรัพยากรในชุมชน จนกระทั่งได้รับการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ขยายลงไปสู่ชุมชน โดยการนำของสถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism Institution: CBT-i) พจนา สวนศรี (2546) ได้อธิบายถึงความสำคัญว่าเป็นกิจกรรมที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต ส่งเสริมให้เกิดการรวมตัวของคนในชุมชนเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการชุมชน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างความสามัคคี และการสื่อความหมายของวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนอย่างถูกต้อง รวมถึงการตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรที่สำคัญของชุมชนให้กับคนรุ่นใหม่

เกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้มีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนขึ้นมาเพื่อใช้หลักการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืนครอบคลุม 3 มิติ (สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม) มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ดังภาพที่ 2.2 (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), มปป.)



ภาพที่ 2.2 วงจรการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ที่มา: องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (มปป.)

สำหรับเกณฑ์มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย เกณฑ์มาตรฐาน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1. กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนมีการจัดการอย่างยั่งยืน

2. การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีการกระจายผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น สังคมและคุณภาพชีวิต
 3. การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรม 4. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน และ 5. ด้านบริการและความปลอดภัย
 รายละเอียดดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 รายละเอียดเป้าประสงค์เกณฑ์มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน

เกณฑ์มาตรฐาน/ เป้าประสงค์	รายละเอียด
ด้าน 1: ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีการจัดการอย่างยั่งยืน	
เป้าประสงค์ที่ 1	ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโดยชุมชน
เป้าประสงค์ที่ 2	ประสิทธิภาพของข้อตกลงร่วมกันสำหรับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
เป้าประสงค์ที่ 3	ประสิทธิภาพของข้อควรปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว
เป้าประสงค์ที่ 4	ประสิทธิภาพของกลุ่มบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในการพัฒนาบุคลากรในกลุ่มฯ
เป้าประสงค์ที่ 5	ประสิทธิภาพของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
เป้าประสงค์ที่ 6	ประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายต่าง ๆ
เป้าประสงค์ที่ 7	ประสิทธิภาพด้านการจัดการการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน
เป้าประสงค์ที่ 8	ประสิทธิภาพของระบบบัญชี การเงิน
เป้าประสงค์ที่ 9	การให้ความสำคัญกับเยาวชน
ด้าน 2: ด้านการจัดการเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตที่ดี	
เป้าประสงค์ที่ 10	ประสิทธิภาพในการจัดสรรรายได้
เป้าประสงค์ที่ 11	ประสิทธิภาพในการส่งเสริมการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี
เป้าประสงค์ที่ 12	คุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการสร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว
เป้าประสงค์ที่ 13	การให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนในการท่องเที่ยว
ด้าน 3: ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรม	
เป้าประสงค์ที่ 14	คุณภาพทบทวนข้อมูลด้านมรดกวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว
เป้าประสงค์ที่ 15	ประสิทธิภาพในการเผยแพร่มรดกวัฒนธรรมผ่านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

เกณฑ์มาตรฐาน/ เป้าประสงค์	รายละเอียด
เป้าประสงค์ที่ 16	ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่น
ด้าน 4: ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน	
เป้าประสงค์ที่ 17	ประสิทธิภาพในการจัดการพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว
เป้าประสงค์ที่ 18	คุณภาพทนข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เป้าประสงค์ที่ 19	ประสิทธิภาพในการเผยแพร่ภูมิปัญญาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์
เป้าประสงค์ที่ 20	ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
เป้าประสงค์ที่ 21	ประสิทธิภาพในการสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านการท่องเที่ยว
ด้าน 5: ด้านบริการและความปลอดภัย	
เป้าประสงค์ที่ 22	ระดับความพึงพอใจในการให้บริการและความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว
เป้าประสงค์ที่ 23	ประสิทธิภาพของนักสื่อความหมาย
เป้าประสงค์ที่ 24	คุณภาพของเส้นทางและกิจกรรมท่องเที่ยว
เป้าประสงค์ที่ 25	คุณภาพของจดบริการท่องเที่ยว
เป้าประสงค์ที่ 26	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวิธีการเดินทางท่องเที่ยวในชุมชน
เป้าประสงค์ที่ 27	ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกรณีฉุกเฉิน
เป้าประสงค์ที่ 28	ประสิทธิภาพในการติดต่อประสานงานด้านบริการ

ที่มา: องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (มปป.)

ดังนั้นสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการท่องเที่ยวทางเลือกที่มีคนในชุมชนเป็นฟันเฟืองสำคัญในการบริหารจัดการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนเจ้าของบ้าน นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการจัดการทรัพยากรชุมชนแบบมีส่วนร่วม สร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน รวมถึงการสร้างการตระหนักรู้ในคุณค่าของทรัพยากรชุมชนให้กับคนรุ่นใหม่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีการพัฒนาภายใต้เกณฑ์มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1. กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนมีการจัดการอย่างยั่งยืน 2. การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีการกระจายผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น สังคมและคุณภาพชีวิต 3. การท่องเที่ยวโดยชุมชนมี

การอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรม 4. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 อย่างเป็นระบบและยั่งยืน และ5. ด้านบริการและความปลอดภัย

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Orie Berezan, Michelle Millar & Carola Raab (2014) ศึกษาระดับความพึงพอใจของแขกผู้เข้าพักต่อแนวปฏิบัติโรงแรมอย่างยั่งยืน พบว่า ระดับความพึงพอใจของแขกผู้เข้าพักต่อแนวปฏิบัติของโรงแรมสีเขียวอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะนโยบายการรีไซเคิล ซึ่งแขกผู้เข้าพักยินดีที่จะจ่ายสำหรับห้องพักที่ใช้แนวปฏิบัติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้กลยุทธ์ส่วนลดในการใช้บริการโรงแรมสีเขียวเป็นปัจจัยที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมากที่สุด

Arici et al. (2022) มุ่งเน้นการศึกษาไปที่การวิเคราะห์ความคิดเห็นของลูกค้าที่เกี่ยวข้องกับโรงแรมสีเขียวโดยเฉพาะการพิจารณาการรับรู้และความพึงพอใจของลูกค้าโรงแรม ใช้ชุดข้อมูลขนาดใหญ่ 121,780 บทวิจารณ์จาก TripAdvisor ซึ่งครอบคลุมโรงแรมสีเขียว 87 แห่งใน 10 ประเทศท่องเที่ยวยอดนิยม พบว่า การดำเนินงานที่ลูกค้าในโรงแรมสีเขียวชื่นชมมากที่สุด ได้แก่ คุณภาพและความสะอาดสบายของห้องพักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัสดุที่ยั่งยืน และการรับประกันความสะอาดเป็นที่นิยมสูงของแขกผู้เข้าพัก มีการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ พนักงานของโรงแรมที่มีความรู้และเป็นมิตรซึ่งสามารถสื่อสารแนวคิดด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการนำเสนออาหารท้องถิ่น

Tharaka & Munasinghe (2022) ศึกษาแนวทางปฏิบัติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในโรงแรมที่เป็นมิตรในศรีลังกา พบว่า สิ่งที่สำคัญหลายประการเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อโรงแรมสีเขียว นักท่องเที่ยวมองว่านโยบายที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งมีค่า มีส่วนต่อประสบการณ์โดยรวม นโยบายรีไซเคิลได้รับการยอมรับอย่างสูงจากนักท่องเที่ยวและถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของความมุ่งมั่นของโรงแรมเพื่อความยั่งยืนที่มุ่งลดการใช้พลังงานก็มีความสำคัญในการเพิ่มความพึงพอใจเช่นกัน

Fatawu et al. (2024) ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการรับรองมาตรฐานสีเขียวต่อความพึงพอใจของลูกค้า พบว่า การรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวช่วยเพิ่มคุณภาพการบริการและความพึงพอใจของลูกค้าในโรงแรมอย่างมีนัยสำคัญ เป็นการยืนยันว่าแนวทางปฏิบัติที่ยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อมเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงประสบการณ์ของแขกผู้เข้าพัก ซึ่งหมายความว่าเมื่อโรงแรมได้รับการรับรองมาตรฐานสีเขียว พวกเขาจะได้รับการรับรองมาตรฐานการบริการที่มีคุณภาพสูงขึ้นซึ่งจะนำไปสู่ความพึงพอใจของลูกค้าที่มากขึ้น

Chang et al. (2024) ศึกษาเกี่ยวกับความภักดีของลูกค้าโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พบว่า การใช้แนวทางปฏิบัติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมส่งผลในเชิงบวกต่อการรับรู้ของลูกค้าของโรงแรม นโยบายการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทำให้คุณภาพการบริการสูงขึ้น

นำไปสู่ความพึงพอใจของลูกค้าที่เพิ่มขึ้น ลูกค้าที่มีความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมสูงขึ้นมักจะพึงพอใจกับประสบการณ์ของพวกเขาในโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ความพึงพอใจกับโรงแรมสีเขียวนำไปสู่ผลลัพธ์เชิงบวก เช่น ความตั้งใจในการกลับมาที่เพิ่มขึ้น ความเต็มใจที่จะจ่ายเบี้ยประกันและคำแนะนำแบบปากต่อปาก

Kom Campiranon & Noel Scott (2014) ศึกษาปัจจัยของความสำเร็จในการจัดการฟื้นฟูวิกฤต กรณีศึกษาโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต พบว่า ปัญหาที่พบบ่อยหลังเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ คือ การแข่งขันด้านราคา ดังนั้นการที่โรงแรมสร้างร่วมมือกับผู้ประกอบการในพื้นที่จะสามารถช่วยลดต้นทุนผลิตภัณฑ์รวมได้ ทั้งนี้การร่วมมือกับพันธมิตรจึงมีความสำคัญ ซึ่งจะต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อผ่านพ้นวิกฤตไปด้วยกัน

Frederick Dayour and Charles Atanga Adongo (2015) ศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติและการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำที่ประเทศกานาทางตอนเหนือ พบว่า ผลการศึกษานี้บ่งชี้ว่าประเด็นด้านวัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยวของจุดหมายปลายทาง การติดต่อทางสังคม และการผจญภัยที่แปลกใหม่ เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวให้ไปเยือนทางตอนเหนือของกานา นอกจากนี้แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวยังมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญ และความพึงพอใจเป็นตัวกำหนดความตั้งใจในการมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยว

Tek B. Dangi and Tazim Jamal (2016) ศึกษาการบูรณาการแนวทางการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน พบว่า การบูรณาการการพัฒนาควรให้ความสำคัญตั้งแต่ในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับนานาชาติ รวมถึงได้รับการสนับสนุนอย่างเท่าเทียมเพื่อลดช่องว่างของการพัฒนา การให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมทางสังคม ชนชั้น เพศ และอำนาจระดับท้องถิ่นในปัจจุบัน จึงเกิดความกังวลของนักวิชาการในเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวเกิดการสะดุด

Jesus and Franco (2016) ศึกษาการร่วมมือของเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเปรียบเทียบจากโรงแรมกับหน่วยงานท้องถิ่น พบว่า การร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นปัญหาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก รวมถึงการร่วมกันวางแผนการดำเนินงานเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามในการริเริ่มพัฒนาสร้างร่วมมือระหว่างโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่อาจจะต้องอาศัยบุคคลที่ 3 เข้ามาช่วยดำเนินงานซึ่งอาจเป็นหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรเอกชนในพื้นที่

Lin and Simmons (2017) ศึกษาการวางแผนในการท่องเที่ยวโดยอาศัยความร่วมมือของเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหมู่ชุมชนท่องเที่ยวในเมือง Shenzhen ประเทศจีน พบว่า การดำเนินงานที่ก่อให้เกิดความร่วมมือของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำเป็นต้องอาศัยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นผู้นำในการดำเนินงาน

Gajdošík et al. (2017) ได้ศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เทือกเขาสโลวาเกีย พบว่า ความร่วมมือของเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการท่องเที่ยว นอกจากจะสร้างความสัมพันธ์ของเครือข่ายแล้ว ยังสามารถนำไปสู่การเกิดนวัตกรรมในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวได้ ซึ่งความร่วมมือในการดำเนินงาน และนวัตกรรมของเครือข่ายจะส่งต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่

Ahmed Hassan Abdou et al. (2020) ได้ตรวจสอบการรับรู้ของตัวแทนขอบเขตในการร่วมมือการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จำนวน 4 เป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ SDGs6, SDGs67, SDGs612 และ SDGs13 ทั้งนี้ยังระบุว่าตัวแทนโรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียว รับรู้การดำเนินงานตามแนวปฏิบัติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะ การลดการใช้พลังงาน แต่ยังไม่มีการดำเนินการในส่วนของการใช้พลังงานทดแทน ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

Bayih and Singh (2020) ศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวภายใน พบว่า แรงจูงใจของปัจจัยดึงดูด (Push factors) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจภาพรวม การแนะนำบอกต่อ และความเต็มใจในการกลับมาเยี่ยมชมอีกครั้งของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ซึ่งในกรณีการท่องเที่ยวภายในประเทศปัจจัยดึงดูดเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญในการพยากรณ์ความพึงพอใจ และ ความตั้งใจของนักท่องเที่ยวในอนาคต

He and Luo (2020) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเดินทาง ความพึงพอใจ และความตั้งใจในการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว: กรณีศึกษานักท่องเที่ยวของอูรูมชี ซิลค์ โร้ด สกี รีสอร์ท พบว่า ในการศึกษา SEM ใช้ในการตรวจสอบผลลัพธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ความพึงพอใจ และความตั้งใจในการกลับมาเที่ยวซ้ำ พบความกลมกลืนแต่ละข้อบ่งชี้ และโมเดลนั้นยอมรับได้ ($X^2 = 303.922$, $df = 125$, $X^2/df = 2.432$, $RMSEA = 0.072$, $GFI = 0.889$, $PGFI = 0.65$, $AGFI = 0.848$, $CFI = 0.957$, $NFI = 0.93$, $RMR = 0.031$) นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยผลึกและปัจจัยดึงมีอิทธิพลด้านบวกต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และปัจจัยดึงมีอิทธิพลด้านบวกต่อความตั้งใจในการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว

Chenghua Jin et al. (2022) ศึกษาผลกระทบศักยภาพของชุมชนต่อการท่องเที่ยวสีเขียว พบว่า ศักยภาพของชุมชนมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในพื้นที่เกษตร กิจกรรมในชุมชน และได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานในท้องถิ่น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ชุมชนควรได้รับการส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม รวมถึงการจัดตั้งองค์กรเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวสีเขียว

Usep Suhud et al., (2023) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวในการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำคาวาห์ ปูติห์ ชาวตะวันตก ประเทศอินโดนีเซีย พบว่า ภาพลักษณ์ของจุดหมายปลายทางส่งผลกระทบต่อคุณค่างานที่รับรู้ การตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำ และความผูกพันต่อสถานที่ของนักท่องเที่ยว

Xu et al., (2024) พบว่า ความทรงจำเกี่ยวกับการเดินทาง และประสบการณ์การเดินทาง มีอิทธิพลทางบวกต่อการตั้งใจกลับมาเยือนของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามในมิติการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ การพักผ่อนและการพักผ่อน และความแปลกใหม่และความท้าทายของประสบการณ์การเดินทางนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับความทรงจำการเดินทาง แม้ว่าจะมีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำ ดังนั้น การตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยวจึงขึ้นอยู่กับวิธีการสร้างประสบการณ์

Ghazanfar Ali Abbasi et al., (2021) ทำความเข้าใจถึงความตั้งใจในการกลับไปเยือนจุดหมายอีกครั้งโดยขยายทฤษฎีพฤติกรรมที่วางแผนไว้ พบว่า ความสัมพันธ์ที่ไม่มีนัยสำคัญระหว่างคุณภาพบริการที่รับรู้กับความตั้งใจมาเยือนของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามการรับรู้คุณภาพการบริการมีผลทางอ้อมต่อความตั้งใจในการกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยวผ่านความพึงพอใจ แม้ว่าการรับรู้คุณภาพการบริการในเชิงบวกของนักท่องเที่ยวจะเพิ่มความพึงพอใจในการเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว แต่ไม่สามารถรับประกันว่าจะส่งผลต่อความตั้งใจในการมาเยือนของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ ผลการศึกษาเผยให้เห็นว่าการรับรู้ถึงคุณภาพการบริการมีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจและคุณค่างานที่นักท่องเที่ยวรับรู้ จึงอาจกล่าวได้ว่าประสบการณ์การใช้บริการมีผลกระทบอย่างมากต่อการรับรู้คุณค่าและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

Scholz et al. (2020) ศึกษาเครื่องมือการจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นหนทางสู่พฤติกรรมที่ยั่งยืนในอุตสาหกรรมโรงแรม: กรณีศึกษาเช็กเกีย พบว่า โรงแรมสามารถมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนด้วยการส่งเสริมกิจกรรมเทศกาลวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับความยั่งยืนอาหารท้องถิ่น หรืองานฝีมือ การนำเสนอกิจกรรมเพื่อสุขภาพ ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งโรงแรมสามารถเพิ่มความสัมพันธ์กับชุมชนและส่งเสริมแนวทางปฏิบัติการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

Pasko et al. (2019) ศึกษาความร่วมมือและการตลาดที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุในการต้อนรับที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พบว่า ความร่วมมือและ CRM เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเติบโตของธุรกิจและความยั่งยืนของการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยการยอมรับแนวคิดเหล่านี้ โรงแรมสามารถปรับปรุงคุณภาพการบริการ ตอบสนองความต้องการของลูกค้า และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

Jaklin & Sari (2023) ศึกษาแนวคิดโรงแรมสีเขียวเป็นต้นแบบของสถานประกอบการที่พักแบบยั่งยืน พบว่า หนึ่งในผลลัพธ์ที่สำคัญคือการเน้นการมีส่วนร่วมของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท้องถิ่นโดยการฝึกอบรมพนักงานท้องถิ่นและส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นการมีส่วนร่วมนี้ส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของและสนับสนุนเศรษฐกิจในท้องถิ่น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งโรงแรมและชุมชน การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นและสนับสนุนเศรษฐกิจในท้องถิ่นผ่านการจัดหาและโอกาสในการจ้างงาน

Tran et al. (2024) ศึกษาการส่งเสริมเจตนารมณ์เชิงพฤติกรรมของลูกค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านแนวทางปฏิบัติของโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม: บทบาทของความภาคภูมิใจ การยกระดับศีลธรรม และการจัดอันดับดาวของโรงแรม พบว่า การนำแนวทางปฏิบัติของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวมาใช้ในมีส่วนช่วยเพิ่มความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมในกลุ่มของนักท่องเที่ยว การตอบสนองทางความรู้สึกเชิงบวกของนักท่องเที่ยวต่อความคิดริเริ่มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสามารถนำไปสู่ความภักดีและการสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

María Eugenia Ruiz-Molina et al., (2023) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตนารมณ์พฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในชุมชนมหาวิทยาลัย พบว่า การดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบโดยตรงและมีนัยสำคัญที่มีต่อภาพลักษณ์และความไว้วางใจ ซึ่งหมายความว่า การดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นตัวแปรสำคัญในการสร้างความมั่นใจต่อภาพลักษณ์ของโรงแรมและเพิ่มความไว้วางใจของผู้เข้าพัก และผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้เข้าพักจะสร้างประสบการณ์ และเพิ่มระดับความไว้วางใจของผู้เข้าพักที่มีต่อโรงแรม

Fei et al. (2024) ผลกระทบของแนวทางปฏิบัติเพื่อความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมในโรงแรมราคาประหยัดต่อการตัดสินใจซื้อของ Gen Z: แนวทางเศรษฐศาสตร์พฤติกรรมโดยใช้การวิเคราะห์ร่วมตามทางเลือก พบว่า ผู้บริโภค Generation Z แสดงความเต็มใจที่จะจ่ายเงินสำหรับโรงแรมที่มีเศรษฐกิจที่ยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะเลือกที่พักที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน ซึ่งบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคไปสู่ตัวเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

E. A. Smirnova and E. A. Kalafatov (2021) ศึกษาการใช้แนวทางคลัสเตอร์สำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวสีเขียวในชนบท พบว่า การใช้แนวทางคลัสเตอร์ควรใช้ในรูปแบบการสั่งการ และความร่วมมือเพื่อส่งเสริมแนวความคิด สนับสนุนการเติบโตของผู้ประกอบการด้วยเครื่องมือการตลาด และข้อมูลสนับสนุนเพื่อขยายสู่ภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เสริมสร้างศักยภาพด้วยนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สร้างผู้ประกอบการชุมชน ดึงดูดการลงทุนเพื่อการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสีเขียว

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย/วิธีการวิจัย

การวิจัยรูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยทั้ง 2 วิธีวิจัยจะดำเนินการควบคู่กัน และนำผลที่ได้มาตีความร่วมกัน (Creswell, 2003) โดยทั้ง 2 วิธีวิจัยจะดำเนินการควบคู่กัน และนำผลที่ได้มาตีความร่วมกัน สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว และ 3) ศึกษารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่ มีรายละเอียดวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

3.1 พื้นที่การวิจัย (Research area)

3.2 กระบวนการดำเนินงานวิจัย (Research process)

3.3 การออกแบบการวิจัย (Research design)

3.3.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

- 1) กลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูล (Key informant)
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research tool)
- 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection)
- 4) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis)

3.3.2 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and sample)
- 2) การออกแบบเครื่องมือการวิจัย (Research tool design)
- 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection)
- 4) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis)

3.1 พื้นที่การวิจัย

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย พื้นที่อ่าวพระนาง พื้นที่หาดคลองม่วง และพื้นที่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ซึ่งทั้ง 3 พื้นที่นี้เป็นพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดกระบี่ เป็นพื้นที่ที่มีโรงแรมที่ได้รองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวตั้งอยู่ รวมถึงมีชุมชนท่องเที่ยวตั้งอยู่โดยรอบพื้นที่

1.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัย

1.2 ออกแบบเครื่องมือการวิจัย โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างด้วยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการออกแบบข้อคำถาม ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาให้ถูกต้องเหมาะสม

1.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

1.5 จัดเวทีประชุมกลุ่มย่อย โดยใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม มาใช้ในเวทีการประชุม

1.6 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเวทีการประชุมกลุ่มย่อย

2) การวิจัยเชิงปริมาณ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2.2 ออกแบบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการพัฒนาแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) (Cronbach, 1951) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบ (tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและทดลองไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

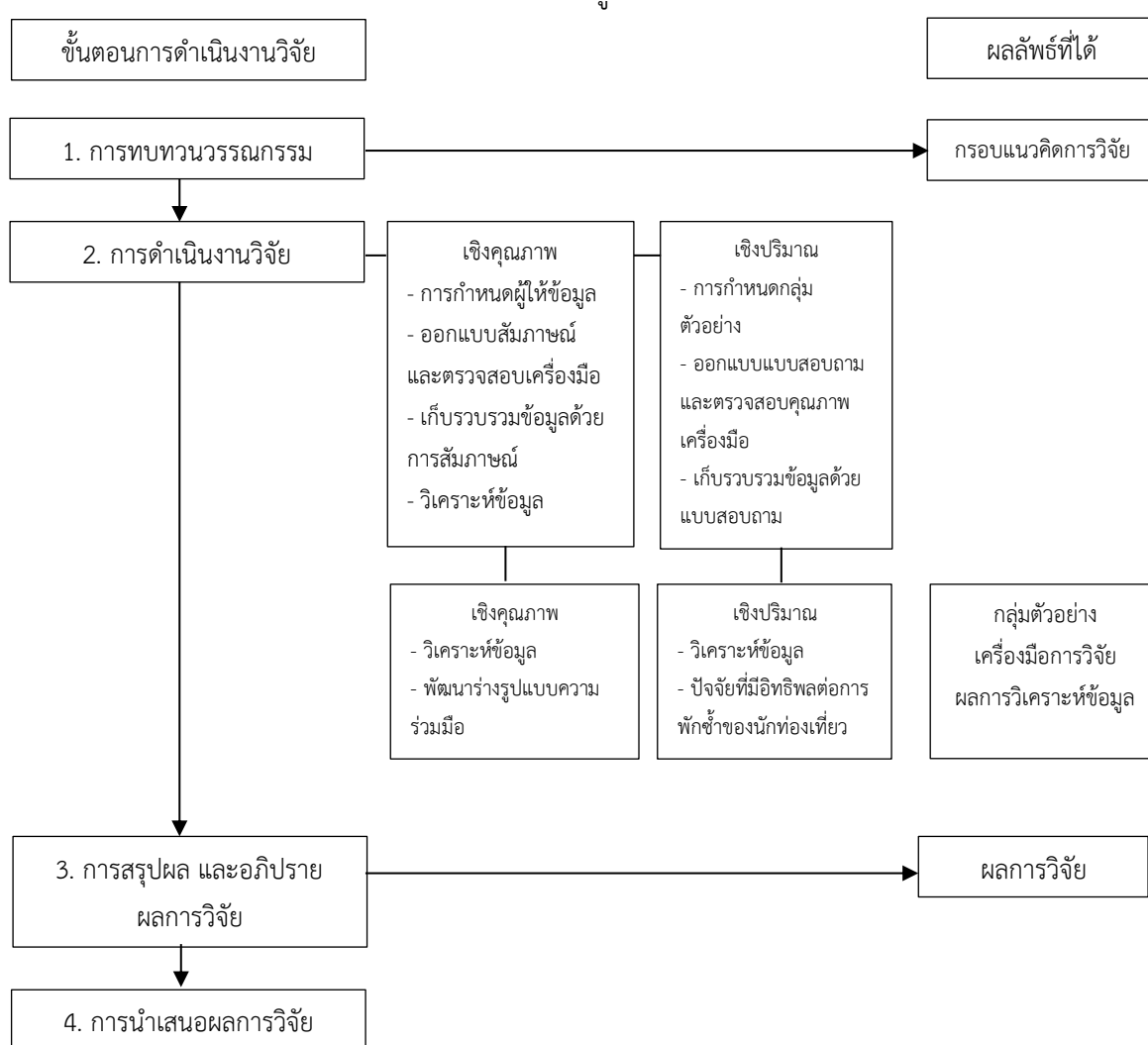
2.4 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structure Equation Modeling: SEM) ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) (พุฒพงศ์ สุขสว่าง, 2561)

3.2.3 การสรุปผลการวิจัย และอภิปรายผลการวิจัย

การนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม และการจัดประชุมกลุ่มย่อยมาสรุปผลการศึกษา เชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อสรุปและอธิบายผลการศึกษาในการตอบคำถามการวิจัย และครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย

3.2.4 การนำเสนอผลการวิจัย

นำเสนอผลการศึกษาวิจัย ที่มีความถูกต้องเหมาะสมตามหลักการระเบียบวิธีวิจัย รวมถึงการนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ที่ค้นพบจากการวิจัย



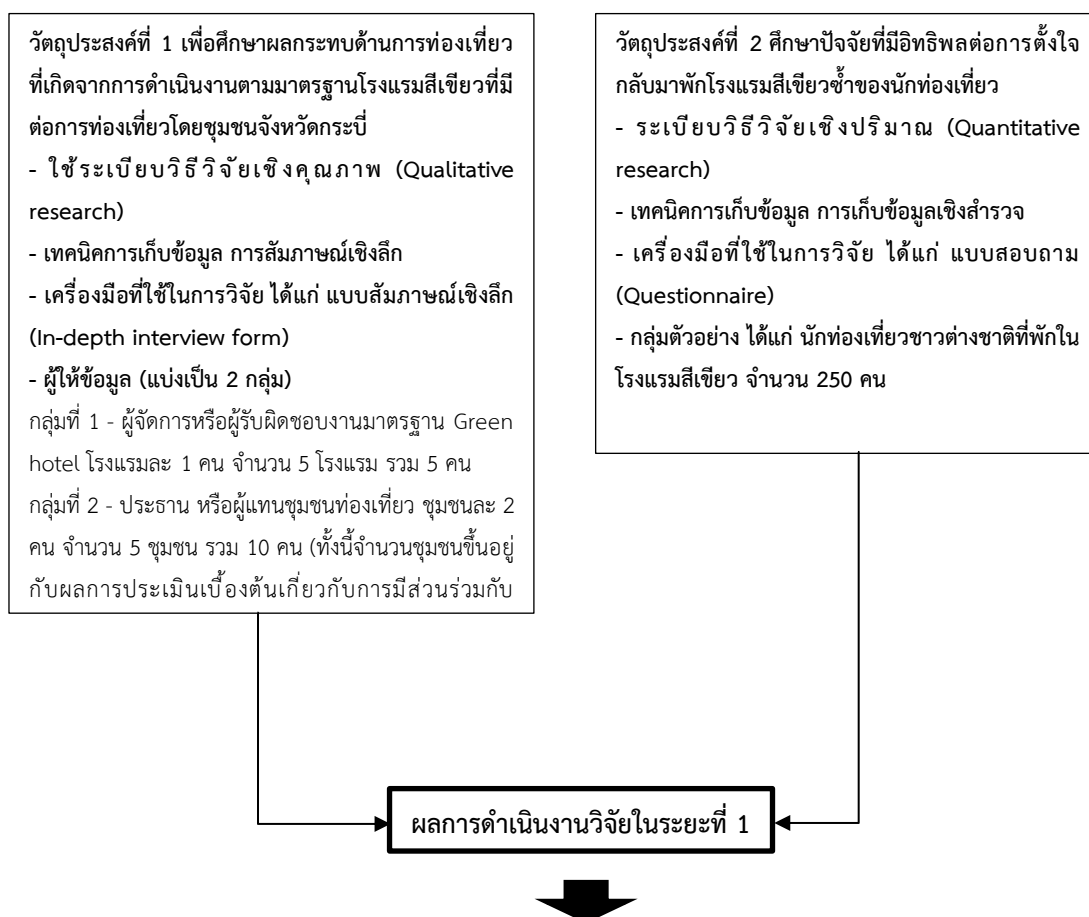
ภาพที่ 3.2 กระบวนการดำเนินงานวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย

3.3 การออกแบบการวิจัย (Research design)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) ด้วยวิธีการ convergent design (Creswell, 2015) ซึ่งแบ่งการดำเนินงานวิจัยออกเป็น 2 ระยะ สามารถอธิบายรายละเอียดการดำเนินงานวิจัยแต่ละระยะได้ดังภาพที่ 3.3

การดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 1



การดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 2

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่ โดยนำผลการดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 1 ได้แก่ ผลจากการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีผลกระทบด้านการท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยวมาใช้ในการศึกษารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่

ภาพที่ 3.3 การออกแบบการดำเนินงานวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย

3.3.1 การดำเนินงานวิจัยระยะที่ 1 มีการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 1 ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูล (Key informant)

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่วิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบมาตรฐานโรงแรมสีเขียว และประธานกลุ่ม หรือผู้แทนการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่โรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียว โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างหลักผู้วิจัยจะยึดตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา (Patton, 1980) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) มีวิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้จัดการโรงแรม หรือพนักงานผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานมาตรฐานโรงแรมสีเขียว โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1) ตัวแทนของโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสีเขียวตั้งอยู่ในพื้นที่วิจัย ได้แก่ พื้นที่อ่าวนาง พื้นที่หาดคลองม่วง และพื้นที่เกาะลันตา

2) เป็นโรงแรมขนาดใหญ่ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว ประเภทใดประเภทหนึ่ง ประกอบด้วย มาตรฐานใบไม้สีเขียว มาตรฐานโรงแรมสีเขียว มาตรฐานโรงแรมสีเขียวอาเซียน หรือมาตรฐานโรงแรมสีเขียวในระดับสากล อื่นๆ ทั้งนี้โรงแรมขนาดใหญ่หมายถึง โรงแรมที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้าพักต่อคืนตั้งแต่ 161 คนขึ้นไป (travelife, 2022)

จากการสำรวจข้อมูลโรงแรมที่ได้รับมาตรฐานโรงแรมสีเขียวในจังหวัดกระบี่ พบว่ามีโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว จำนวน 38 โรงแรม ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวอย่างน้อย 1 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานโรงแรมสีเขียว มาตรฐานใบไม้สีเขียว มาตรฐานโรงแรมสีเขียวอาเซียน มาตรฐาน Green Globe และมาตรฐาน Verio GSTC เมื่อใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้างต้นได้ตัวแทนโรงแรมสีเขียวที่ใช้ในงานวิจัยนี้ จำนวน 5 โรงแรม ดังนั้น ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลโรงแรมละ 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 จำนวน 5 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 โรงแรมกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ลำดับ	ชื่อโรงแรม	มาตรฐานโรงแรมสีเขียว				
		พื้นที่	Green leaf	Green hotel	ASEAN green hotel	International Certificate
1	โรงแรมปกาสัย รีสอร์ท	อ่าวนาง	☒		☒	
2	โรงแรม ตีวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง	อ่าวนาง		☒	☒	
3	โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์บีช รีสอร์ท แอนด์ วิลลา กระบี่	อ่าวนาง				☒ Verio GSTC
4	โรงแรมดุสิตธานีกระบี่ รีสอร์ท	คลองม่วง		☒	☒	
5	พิมาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา	เกาะลันตา			☒	☒ Green Globe

ที่มา: (ASEAN, 2016; กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม, ม.ป.ป.; GSTC, 2016; มุลนิธิไปไม้สีเขียว, 2551; Green Globe, 2014)

กลุ่มที่ 2 ประธานกลุ่ม หรือผู้แทนการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่โรงแรม มาตรฐานโรงแรมสีเขียว ซึ่งผู้วิจัยยึดหลักการคัดเลือกชุมชนท่องเที่ยวที่สามารถให้ข้อมูลตรงกับ วัตถุประสงค์มากที่สุด ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 5 ชุมชน ชุมชนละ 2 คน รวม 10 คน ซึ่งชุมชนเป้าหมายที่จะทำการประเมิน ประกอบด้วย

1. ชุมชนท่องเที่ยวบ้านเกาะกลาง-คลองประสงค์
2. ชุมชนท่องเที่ยวบ้านนาดิน
3. ชุมชนท่องเที่ยวหนองทะเล
4. ชุมชนท่องเที่ยวบ้านไหนดั้ง
5. ชุมชนท่องเที่ยวบ้านทุ่งหยีเพ็ง

โดยชุมชนท่องเที่ยวที่ได้คัดเลือกเป็นชุมชนที่ดำเนินการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ ตั้งอยู่บริเวณรอบพื้นที่โรงแรมสีเขียวในพื้นที่อ่าวนาง คลองม่วง และเกาะลันตา และมี ประสบการณ์การดำเนินงานร่วมกับโรงแรมสีเขียวจังหวัดกระบี่ ทั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์การ คัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

- 1) เป็นประธานกลุ่ม หรือผู้แทนของชุมชนท่องเที่ยวที่ดำเนินการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ ตั้งอยู่ในพื้นที่วิจัย หรือพื้นที่ใกล้เคียง
- 2) เป็นประธานกลุ่ม หรือผู้แทนของชุมชนท่องเที่ยวที่ดำเนินการตามหลักการของ การท่องเที่ยวโดยชุมชน และมีส่วนร่วมกับโรงแรมสีเขียว

3) ผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทในการขับเคลื่อนกลุ่มการท่องเที่ยว

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research tool)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi structure interview form) เพื่อศึกษาข้อมูลประเด็นเชิงลึก และเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีข้อคำถามเกี่ยวข้องกับประเด็นการดำเนินงานของโรงแรมตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวในด้านที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ลักษณะการดำเนินงานของโรงแรม ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นกับชุมชนรอบพื้นที่ ซึ่งมีการออกแบบเครื่องมือวิจัยดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัยศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาตรฐานโรงแรมสีเขียว ผลกระทบการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากเอกสารรายงานวิจัย บทความวิชาการ และข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย หลังจากนั้นร่างแบบสัมภาษณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา

1.2.2 กำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

+1 หมายถึง ประเด็นคำถามตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าประเด็นคำถามตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

-1 หมายถึง ประเด็นคำถามไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

1.2.3 นำเสนอแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสอดคล้องของข้อประเด็นคำถาม วิเคราะห์และประเมิน (Item Objective Congruence Index: IOC) ค่าคะแนนความสอดคล้องของประเด็นคำถาม โดยมีผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและประเมิน 3 ท่าน

1.2.4 หลังจากได้รับผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ทำการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยจะเลือกประเด็นคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สุวิมล ติรภานนท์, 2555) โดยผลค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.89 ถือว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย คลอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้ (ภาคผนวก ค)

1.2.5 ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสอบถามไปทดลอง (try out) กับประชากรที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน

10 ตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) หลังจากทดลองใช้ปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection)

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) มีขั้นตอน

ดังนี้

1.3.1 แนะนำตัว และทำความรู้จักเพื่อสร้างความคุ้นเคยต่อผู้ให้ข้อมูล

1.3.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกต่อผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกเสียงและภาพเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.3.3 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดไว้ ประมาณ 45 นาที ถึง 1 ชั่วโมงต่อการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 1 คน

1.3.4 ตรวจสอบ และทบทวนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูล เพื่อป้องกันการผิดพลาดของข้อมูลที่เก็บรวบรวม

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis)

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) (Elo and Kyngas, 2008) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และการวิเคราะห์ข้อมูลหลัก ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในระหว่างที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสนามวิจัย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อค้นหาประเด็น สมมติฐานชั่วคราว (Working hypothesis) การตรวจสอบข้อมูลและการค้นหาข้อค้นพบใหม่ มีขั้นตอนดังนี้

1.1 จัดระเบียบของข้อมูลเพื่อดูภาพรวมว่าผู้วิจัยได้ลงลึกและเข้าใจในประเด็นใดแล้ว หรือยังไม่มีความเข้าใจในประเด็นใด

1.2 ลดทอนข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออกจากข้อมูลหลัก โดยจะคัดเลือกข้อมูลหรือคำพรรณนาที่ได้มาแยกออกตามหมวดหมู่ ซึ่งการแยกตามหมวดหมู่นี้ผู้วิจัยจะทำอย่างเป็นระบบเพื่อให้เห็นถึงประเด็นที่สำคัญเพื่อใช้ตั้งข้อสมมติฐานชั่วคราว

2) การวิเคราะห์ข้อมูลหลัก เป็นขั้นตอนผู้วิจัยมีข้อมูลที่เพียงพอและสามารถตัดข้อมูลที่ไมเกี่ยวข้องออกได้ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 จัดระบบ แยกแยะ และสร้างกลุ่มข้อมูลเพื่อใช้เป็นหน่วยย่อยหลาย ๆ หน่วยมารวมกันได้เรียกว่า การลงรหัส (Coding) ซึ่งมีกระบวนการคล้ายกับการ

วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น แต่แตกต่างกันตรงที่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลหลักนี้จะ เป็นข้อมูลที่เกิดจากหลายบุคคล หลายแหล่ง

2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Data triangulation) จากแหล่งบุคคลผู้ให้ข้อมูล (สุภางค์ จันทวานิช, 2553)

2.3 สังเคราะห์ข้อมูล เป็นการแยกปรากฏการณ์ให้ละเอียดย่อยลงไปเพื่อ สร้างให้เกิดแนวคิดสรุป (Conceptualize) ทั้งนี้ การวิเคราะห์จะทำความเข้าใจกับ การตีความและสังเคราะห์ข้อมูล จนกระทั่งข้อมูลมี “ความอึดตัว” นั่นคือไม่มีสิ่งที่ทำ ทายต่อความจริงที่ผู้วิจัยค้นพบ จึงหยุดกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นสู่การ วิเคราะห์ข้อมูลหลัก และการนำเสนอต่อไป

1.5 ผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่เป็นประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐาน โรงแรมสีเขียวที่ส่งผลกระทบต่อด้านการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ ซึ่งจะ นำไปใช้ในการกำหนดประเด็นในการดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 2

ข้อที่ 2 วัตถุประสงค์ที่ 2 ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ โรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยว ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) มีขั้นตอน ในการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and sample)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้าพักในโรงแรมที่ ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่เป็นพื้นที่วิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ วิธีการของ Hair et al. (2010) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์สมการ โครงสร้างควรมีจำนวน 5 เท่า ถึง 10 เท่าของจำนวนตัวแปร และควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า จำนวน 100 ตัวอย่าง ดังนั้นการคำนวณกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีดังนี้

$$n = \text{จำนวนข้อคำถาม} \times \text{จำนวนเท่าของดัชนีชี้วัด}$$

$$n = 50 \times 5$$

$$n = 250$$

ซึ่งจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ Hair et al. (2010) จะได้จำนวน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ไม่ต่ำกว่า 250 ตัวอย่าง สำหรับการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) ผู้วิจัยใช้ วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi stage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ในการเลือกผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้าพักในโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่ตั้งอยู่ในพื้นที่วิจัยจังหวัดกระบี่

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) ในการเลือกผู้ตอบแบบสอบถามตามความสะดวกของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 การออกแบบเครื่องมือการวิจัย (Research tool design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaire) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจกลับมาพักซ้ำของโรงแรมสีเขียว โดยใช้ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามเกณฑ์ Likert scale 5 ระดับ (Likert, 1961) มีขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลับมาพักซ้ำของโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลเชิงประจักษ์จากผลการศึกษาในวัตถุประสงค์ที่ 1 มากำหนดประเด็น และสร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลโดยพิจารณาประเด็น เนื้อหาที่สอดคล้อง และตอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 6 ส่วน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ และพฤติกรรมการท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 แรงจูงใจนักท่องเที่ยว (ปัจจัยหลัก และ ปัจจัยดึง)

ตอนที่ 3 การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียว

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อมาตรฐานโรงแรมสีเขียว

ตอนที่ 5 การตั้งใจกลับมาใช้บริการซ้ำ

ตอนที่ 6 แสดงความคิดเห็น

โดยสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามเกณฑ์ Likert scale 5 ระดับ ได้แก่

คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย

คะแนน 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

คะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

คะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วเสร็จให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยและการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับนิยามศัพท์และวัตถุประสงค์การวิจัย จากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) พบว่า ข้อคำถามจำนวน 68 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.00-1.00 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ค่า IOC 0.50 (สุวิมล ติรภานันท์, 2555) พบว่า มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์และสามารถนำไปใช้ได้ จำนวน 59 ข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 (ภาคผนวก ค)

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยการวัดความสอดคล้องภายใน (Measure of Internal Consistency) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) (Cronbach, 1970 อ้างถึง ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์, 2550) โดยพบว่าแบบสอบถามจำนวน 59 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

ขั้นที่ 5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริงในงานวิจัย

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection) มีขั้นตอนดังนี้

2.3.1 ส่งแบบสอบถามเพื่อขอรับการตรวจสอบ และขออนุมัติการรับรองการทำวิจัยในมนุษย์ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

2.3.2 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อแจ้งต่อสถานประกอบการที่กำหนด

2.3.3 ทำความเข้าใจกับผู้ช่วยนักวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการรวบรวมข้อมูล

2.3.4 นำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง โดยมีการอธิบายวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจก่อนกรอกข้อมูล

2.3.5 ทำการตรวจสอบข้อมูลหลังรวบรวมแบบสอบถามเพื่อความถูกต้องก่อนนำข้อมูลไปวิเคราะห์

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ แล้วอธิบายตามวิธีการทางสถิติ ได้แก่

2.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลด้าน เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการท่องเที่ยว การใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และประเทศที่อาศัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS ซึ่งใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

2.4.2 ข้อมูลด้านแรงจูงใจ การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เข้าพัก และการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยหลังจากวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยแบ่งช่วงคะแนนเป็น 5 ระดับ ได้แก่

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

2.4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยว ทำการวิเคราะห์ เส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis) เพื่อดูรูปแบบความสัมพันธ์ ทิศทาง และขนาดอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ โดยใช้โปรแกรม LISREL มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) ใช้ Pearson-Product Moment Correlation Coefficient เพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2) ตรวจสอบการแจกแจงความโค้งปกติ และแปลงข้อมูลเป็นคะแนนมาตรฐาน

3) ใช้โปรแกรม LISREL ในการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis) เพื่อดูรูปแบบความสัมพันธ์ ทิศทาง ขนาดอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ และตรวจสอบความเชื่อมั่นของโมเดลการวัดของตัวแปรแฝง

4) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ วิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยการใช้บริการซ้ำโรงแรมสีเขียว และประมาณ

ค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimate: ML) โดยมีสถิติสำคัญที่ใช้สำหรับตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่

4.1 ดัชนีความกลมกลืนสมบูรณ์ (Absolute Fit Index)

4.1.1 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square: χ^2) ซึ่งในการทดสอบต้องการให้ค่าสถิติไค-สแควร์ ไม่นับนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) เพื่อยืนยันว่าโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งหากค่าไค-สแควร์มีนัยสำคัญทางสถิติ จะต้องทำการปรับข้อมูลจนกระทั่งไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ

4.1.2 ค่าดัชนีอัตราส่วนไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-Square Ratio) ซึ่งในการวิจัยนี้กำหนดเกณฑ์ไว้ว่าอัตราส่วนมีค่าน้อยกว่า 3 ซึ่ง Mueller (1996) ได้เสนอว่าอัตราส่วนระหว่างค่าไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระควรอยู่ระหว่าง 2-5

4.1.3 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) โดยค่า GFI จะอยู่ระหว่าง 0-1 ซึ่งหากค่า GFI มีค่าใกล้เคียง 1 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่ง สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549) ได้เสนอว่าค่าดัชนี GFI ควรมีค่ามากกว่า 0.90

4.1.4 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนปรับแก้ (Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI) ค่าดัชนี AGFI มาจากการปรับแก้ค่าดัชนี GFI โดยค่าดัชนี AGFI จะมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับค่าดัชนี GFI ซึ่ง สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549) ได้เสนอว่าค่าดัชนี AGFI ควรมีค่ามากกว่า 0.90

4.1.5 ดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (Standardized Root Mean Squared Residual: SRMR) เป็นค่าซึ่งแสดงส่วนที่เหลือโดยเฉลี่ยจากการเปรียบเทียบความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่ง สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549) ได้เสนอว่าค่าดัชนี SRMR ควรมีค่ามากกว่า 0.05

4.1.6 ดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Squared Error of Approximation: RMSEA) เป็นสถิติเงื่อนไขเบื้องต้นเกี่ยวกับค่าไค-สแควร์ว่ามีความเที่ยงตรง ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง โดยค่าดัชนี RMSMR จะอยู่ระหว่าง 0-1 สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549) อธิบายไว้ว่าหากค่าดัชนี RMSMR ต่ำกว่า 0.05 หมายความว่า

โมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลในระดับดี (Good Fit) หากค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0.05-0.08 หมายความว่ากลมกลืนในระดับพอใช้ หากค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0.08-1.0 หมายความว่าไม่ค่อยมีความกลมกลืน และหากค่าดัชนีสูงกว่า 1.0 หมายความว่าไม่มีความกลมกลืนเลย

4.2 ดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index) ใช้สำหรับเปรียบเทียบโมเดลตามทฤษฎีกับโมเดลพื้นฐาน (Baseline Model) โดยส่วนใหญ่จะใช้โมเดลที่ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน (Null Model) ได้แก่

4.2.1 ดัชนี Normed Fit Index (NFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 และ ค่าดัชนี NFI ไม่ควรต่ำกว่า 0.90 เนื่องจากค่าดัชนียิ่งเข้าใกล้ 1 หมายความว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูล (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2543)

4.2.2 ดัชนี Incremental Fit Index (IFI) เป็นค่าดัชนีที่ได้จากการปรับแก้ค่าดัชนี NFI ด้วยการปรับแก้ค่า df และค่าดัชนี NFI ควรไม่ต่ำกว่า 0.90 เนื่องจากค่าดัชนียิ่งเข้าใกล้ 1 หมายความว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูล (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2543)

4.2.3 ดัชนี Comparative Fit Index (CFI) เป็นการปรับแก้ค่าดัชนี RFI เพื่อให้ดัชนีมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 และค่าดัชนีไม่ควรต่ำกว่า 0.90 (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2543)

4.3 ดัชนีความกลมกลืนเชิงประหยัด (Parsimonious Fit Index) เป็นดัชนีชี้วัดความกลมกลืน ที่ถูกพัฒนาจากแนวคิดการเพิ่มเส้นอิทธิพลเพื่อให้เกิดความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูล ซึ่งมักจะใช้เปรียบเทียบค่าดัชนีเดียวกันกับอีกโมเดลเพื่อพิจารณาว่าโมเดลใดมีความกลมกลืนเชิงประหยัดมากกว่ากัน ได้แก่

4.3.1 ดัชนี Parsimonious Goodness of Fit Index (PGFI) เป็นค่าที่ได้จากการปรับแก้ค่าดัชนี GFI ซึ่งจะถูกรับลดค่าน้อยลงโดยเทียบกับจำนวนเส้นอิทธิพล เพื่อให้ดัชนีสะท้อนถึงความประหยัด ดัชนีมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 และค่าดัชนีไม่ควรต่ำกว่า 0.90 (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2543)

4.3.2 ดัชนี Parsimonious Normed of Fit Index (PNFI) เป็นค่าที่ได้จากการปรับแก้ค่าดัชนี NFI เหมือนกับค่าดัชนี PGFI ดัชนีมีค่าอยู่

ระหว่าง 0-1 และค่าดัชนีไม่ควรต่ำกว่า 0.90 (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2543)

4.4 ดัชนีระบุขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (CN) เป็นค่าดัชนีที่ระบุความเพียงพอของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ในการจำลองโมเดล (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2549)

ทั้งนี้สถิติสำคัญที่ใช้ในการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 สถิติในการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนีวัดความกลมกลืน	สถิติที่ใช้ตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดล	เกณฑ์การพิจารณา
ดัชนีวัดความกลมกลืนสมบูรณ์	- (Chi-Square: χ^2) - Relative Chi-Square Ratio χ^2 / df - Goodness of Fit Index (GFI) - Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) - Standardized Root Mean Squared Residual (SRMR) - Root Mean Squared Error of Approximation (RMSEA)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ < 2.00 > 0.90 > 0.90 < 0.05 < 0.05
ดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ	- Normed Fit Index (NFI) - Incremental Fit Index (IFI) - Comparative Fit Index (CFI)	≥ 0.90 ≥ 0.90 ≥ 0.90
ดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงประหัต	- Parsimonious Goodness of Fit Index (PGFI) - Parsimonious Normed Fit Index (PNFI)	≥ 0.90 ≥ 0.90
ดัชนีระบุขนาดกลุ่มตัวอย่าง	- CN	≥ 200

ในการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้สถิติข้างต้นจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งหากไม่สอดคล้องจะต้องปรับโมเดลใหม่จนเกิดความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูล และได้ค่าสถิติเป็นไปตามเกณฑ์

5. นำเสนอค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้บริการซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยว

2.5 ผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งจะสามารถระบุปัจจัยจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงแรมสีเขียวจังหวัดกระบี่ โดยผลที่ได้จะนำไปกำหนดเป็นประเด็นเพื่อดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2

ในการดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 1 จากข้อ 1.5 คือ ผลจากการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีผลกระทบด้านการท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ และข้อ 2.5 คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเลือกโรงแรมสีเขียวจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่จังหวัดกระบี่ ไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานร่วมกันของโรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่ ในระยะที่ 2

3.3.2 การดำเนินงานวิจัยระยะที่ 2

การดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 2 เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 3 การพัฒนารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมีการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดทำร่างรูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่ โดยนักศึกษาผู้วิจัย มีวิธีการดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis)

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และการวิเคราะห์ข้อมูลหลัก ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในระหว่างที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสนามวิจัย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อค้นหาประเด็น สมมติฐานชั่วคราว (Working hypothesis) การตรวจสอบข้อมูล และการค้นหาข้อค้นพบใหม่ (สุรางค์ จันทวานิช, 2543; รัตนะ บัวสนธ์, 2556) มีขั้นตอนดังนี้

1.1 จัดระเบียบของข้อมูลเพื่อดูภาพรวมว่าผู้วิจัยเข้าใจในประเด็นใดแล้ว หรือยังไม่มีความเข้าใจในประเด็นใด

1.2 ลดทอนข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออกจากข้อมูลหลัก โดยจะคัดเลือกข้อมูลหรือคำพรรณนาที่ได้มาแยกออกตามหมวดหมู่ ซึ่งการแยกตามหมวดหมู่นี้ผู้วิจัยจะทำการอย่างเป็นระบบเพื่อให้เห็นถึงประเด็นที่สำคัญเพื่อใช้ตั้งข้อสมมติฐานชั่วคราว

2. การวิเคราะห์ข้อมูลหลัก เป็นขั้นตอนผู้วิจัยมีข้อมูลที่เพียงพอ และสามารถตัดข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออกได้ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 จัดระบบ แยกแยะ และสร้างกลุ่มข้อมูลเพื่อใช้เป็นหน่วยย่อยหลาย ๆ หน่วย มารวมกันได้เรียกว่า การลงรหัส (Coding) ซึ่งมีการวนการคล้ายกับการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น แต่แตกต่างกันตรงที่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลหลักนี้จะเป็นข้อมูลที่เกิดจากหลายบุคคลหลายแหล่ง

2.2 สังเคราะห์ข้อมูล เป็นการแยกปรากฏการณ์ให้ละเอียดย่อยลงไปเพื่อสร้างให้เกิดแนวคิดสรุป (Conceptualize) ทั้งนี้ การวิเคราะห์จะทำความเข้าใจไปกับการตีความและสังเคราะห์ข้อมูล จนกระทั่งข้อมูลมี “ความอิ่มตัว” นั่นคือไม่มีสิ่งที่ทำลายต่อความจริงที่ผู้วิจัยค้นพบ จึงหยุดกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นสู่การวิเคราะห์ข้อมูลหลัก และการนำเสนอต่อไป

ขั้นที่ 2 นำเสนอร่างรูปแบบความร่วมมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะต่อรูปแบบความร่วมมือของโรงเรียนสีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่

ขั้นที่ 3 พิจารณาแก้ไขและจัดทำรูปแบบฉบับสมบูรณ์เพื่อส่งต่อให้โรงเรียนที่เป็นพื้นที่วิจัยนำไปใช้ประโยชน์

บทที่ 4 ผลการศึกษา/ผลการวิจัย

การวิจัยการพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสีเขียวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยทั้ง 2 วิธีวิจัยจะดำเนินการควบคู่กัน และนำผลที่ได้มาตีความร่วมกัน (Creswell, 2003) มีการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ และ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยว ในระยะที่ 2 วัตถุประสงค์ที่ 3) เพื่อศึกษารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่ มีผลการศึกษา ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาในระยะที่ 1 ผลศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่

ผลการศึกษาในระยะที่ 1 เป็นผลการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 คือ ผลศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ ซึ่งแบ่งผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียว และผลการศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 คือ การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดผลการศึกษา ดังนี้

4.1.1 ผลการดำเนินงานของโรงแรมตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียว

ผลการดำเนินงานของโรงแรมตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียว พบว่า การขับเคลื่อนโครงการโรงแรมสีเขียว จังหวัดกระบี่ โดยสมาคมโรงแรมจังหวัดกระบี่จึงร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ มีการส่งเสริมให้โรงแรมที่เป็นสมาชิกของสมาคมเข้าร่วมโครงการเพื่อขอรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ Krabi Goes Green ให้บรรลุเป้าหมาย สำหรับมาตรฐานโรงแรมสีเขียว ถือเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานที่มีตัวชี้วัดเพื่อให้ผู้ประกอบการโรงแรมตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่โรงแรมสามารถนำมาใช้บริหารจัดการเพื่อลดผลกระทบด้านลบ และสร้างผลกระทบด้านบวกต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจในพื้นที่ สำหรับมาตรฐานโรงแรมสีเขียวในประเทศไทยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับรอง

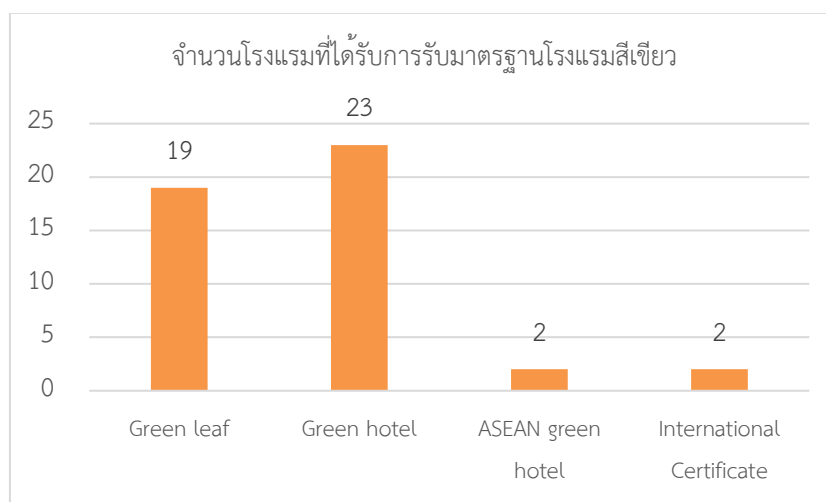
มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานโรงแรมสีเขียว รับรองโดยกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม มาตรฐานใบไม้สีเขียว รับรองโดยมูลนิธิใบไม้สีเขียว และมาตรฐานโรงแรมสีเขียวอาเซียน รับรองโดยกรมการท่องเที่ยว (ภาพที่ 4.1)



ภาพที่ 4.1 มาตรฐานโรงแรมสีเขียวในงานวิจัย

ที่มา: (ASEAN, 2016; กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม, ม.ป.ป.; GSTC, 2016; มูลนิธิใบไม้สีเขียว, 2551; Green Globe, 2014)

ในส่วนของโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสีเขียวของจังหวัดกระบี่ พบว่า ในปัจจุบันมีโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว จำนวน 38 โรงแรมในพื้นที่ท่องเที่ยวหลักของจังหวัดกระบี่ ได้แก่ พื้นที่อ่าวหาดพระนาง หาดคลองม่วง เกาะลันตา และเกาะพีพี โดยจะเห็นว่าโรงแรมที่ได้รับการรับรองส่วนใหญ่เป็นโรงแรมขนาดใหญ่ และตั้งอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของกระบี่ โดยจำแนกเป็นมาตรฐานโรงแรมสีเขียว จำนวน 23 โรงแรม มาตรฐานใบไม้สีเขียว จำนวน 19 โรงแรม มาตรฐานโรงแรมสีเขียวอาเซียน จำนวน 2 โรงแรม และมาตรฐานระดับสากล จำนวน 2 โรงแรม (ภาพที่ 4.2)



ภาพที่ 4.2 จำนวนโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว

ที่มา: มูลนิธิใบไม้สีเขียว (2566); กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม (2566)

จากการศึกษาการดำเนินงานของตัวแทนโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวในแต่ละประเภท พบว่า โรงแรมในพื้นที่วิจัยได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวจากหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ได้แก่ มาตรฐานโรงแรมสีเขียวรับรองโดยกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม มาตรฐานใบไม้สีเขียวรับรองโดยมูลนิธิใบไม้สีเขียว มาตรฐานโรงแรมสีเขียวอาเซียน รับรองโดยกรมการท่องเที่ยว มาตรฐาน Green Globe รับรองโดย Green Globe Standard และมาตรฐาน GSTC for accommodation รับรองโดย The Global Sustainable Tourism Council (GSTC) ซึ่งสามารถสรุปเกณฑ์ของแต่ละมาตรฐาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สรุปเกณฑ์ประเมินโรงแรมสีเขียวของแต่ละมาตรฐาน

มาตรฐานโรงแรมสีเขียว	เกณฑ์ประเมิน
มาตรฐานโรงแรมสีเขียว	ด้านที่ 1 นโยบายด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้านที่ 2 การพัฒนาบุคลากร ด้านที่ 3 การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ด้านที่ 4 การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้านที่ 5 การจัดการพลังงานและสิ่งแวดล้อม ด้านที่ 6 การมีส่วนร่วมกับชุมชน
มาตรฐานใบไม้สีเขียว	หมวดที่ 1 นโยบาย และการสื่อสาร

มาตรฐานโรงแรมสีเขียว	เกณฑ์ประเมิน
	หมวดที่ 2 การพัฒนาบุคลากร หมวดที่ 3 คณะกรรมการ หมวดที่ 4 เป้าหมาย และแผนปฏิบัติการ หมวดที่ 5 การจัดการของเสีย หมวดที่ 6 ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน หมวดที่ 7 ประสิทธิภาพการใช้น้ำ หมวดที่ 8 ครุภัณฑ์ และห้องอาหาร หมวดที่ 9 ห้องซักกรีด หมวดที่ 10 การจัดซื้อ หมวดที่ 11 คุณภาพอากาศในอาคาร มลพิษทางอากาศและเสียง หมวดที่ 12 น้ำและคุณภาพน้ำ หมวดที่ 13 สปา และการนวดเพื่อสุขภาพ หมวดที่ 14 สถานที่ออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ และกิจกรรมกลางแจ้ง หมวดที่ 15 ความปลอดภัยในโรงแรม หมวดที่ 16 ผลกระทบต่อระบบนิเวศ หมวดที่ 17 การมีส่วนร่วมกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่น หมวดที่ 18 การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มาตรฐานโรงแรมสีเขียว อาเซียน	ด้านที่ 1 นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและการดำเนินการสำหรับการดำเนินงานโรงแรม ด้านที่ 2 การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้านที่ 3 ความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรในพื้นที่ ด้านที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านที่ 5 ระบบการจัดการขยะมูลฝอย ด้านที่ 6 การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานโรงแรมสีเขียว	เกณฑ์ประเมิน
	ด้านที่ 7 คุณภาพ และประสิทธิภาพในการใช้น้ำ ด้านที่ 8 การจัดการอากาศ (ทั้งภายใน และภายนอก) ด้านที่ 9 การจัดการมลพิษทางเสียง ด้านที่ 10 การจัดการน้ำเสีย ด้านที่ 11 การจัดการการกำจัดสารพิษและสารเคมี
มาตรฐาน Green Globe	ด้านที่ 1 การจัดการอย่างยั่งยืน ด้านที่ 2 เศรษฐกิจและสังคม ด้านที่ 3 มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรม ด้านที่ 4 สิ่งแวดล้อม
มาตรฐาน GSTC for accommodation	ด้านที่ 1 การแสดงถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ยั่งยืน ด้านที่ 2 การลดผลกระทบ และสร้างผลประโยชน์สูงสุดด้านสังคม และเศรษฐกิจให้กับชุมชน ด้านที่ 3 การสร้างผลประโยชน์สูงสุด และการลดผลกระทบต่อมรดก วัฒนธรรม ด้านที่ 4 การสร้างผลประโยชน์สูงสุด และการลดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม

ที่มา: ASEAN, 2016; กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม, ม.ป.ป.; GSTC, 2016; มุลนิธิใบไม้สีเขียว, 2551; Green Globe, 2014

ซึ่งจากผลการศึกษา พบว่า แต่ละโรงแรมมีการดำเนินงานเป็นไปตามตัวชี้วัดของมาตรฐาน โรงแรมสีเขียว สรุปเป็นภาพรวมรายด้าน ดังนี้

1) ด้านนโยบายการบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คือ มีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานโดยมีเป้าหมายเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เช่น มีการนำแนวคิด 3R (Reduce, Reuse, Recycle) มาใช้ในการดำเนินงานของโรงแรมเพื่อลดมลภาวะที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น น้ำเสีย อากาศ เสียง และขยะของเสีย เป็นต้น (ภาพที่ 4.3) ซึ่งนโยบายนี้จะถูกประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างเคร่งครัด



นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

ตามที่เรา ดีวานา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง และโรงแรมในเครือ ดีวานา โฮเทลแอนด์รีสอร์ท มีแนวคิดในการจัดการองค์การด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่โครงการสถานประกอบการในการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนี้ เพื่อให้แนวคิดดังกล่าวเกิดผลเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ สร้างความน่าเชื่อถืออย่างยั่งยืนแก่องค์กรและชุมชน และบรรลุเป้าหมายที่ใฝ่หวังไว้ จึงได้มีการกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ไว้ดังนี้

1. **ด้านโครงสร้างกายภาพ**
 - 1.1. อาคารสิ่งปลูกสร้างทุกประเภทภายในบริเวณพื้นที่ของโรงแรม ดีวานา พลาซ่า กระบี่ มีโครงสร้างกายภาพที่เข้มแข็งมั่นคง ตามกฎหมายควบคุมอาคารและถูกหลักวิศวกรรมความปลอดภัย เป็นหลักประกันว่า ผู้ที่มาใช้บริการตลอดจนพนักงานจะปลอดภัยจากโครงสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้าง
 - 1.2. เรามุ่งมั่นที่จะเพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในองค์กรและบริเวณรอบๆ ให้มากขึ้นและมีการบำรุงดูแลรักษาอย่างดี
2. **ด้านสิ่งแวดล้อม**
 - 2.1. เรามุ่งมั่นที่จะป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ เช่น มลภาวะน้ำเสีย มลภาวะอากาศ มลภาวะด้านเสียง และการจัดการกับของเสีย และวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ที่มีผลกระทบต่อนักงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมถึงสภาพแวดล้อมและสถานที่ปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อกำหนดอื่นๆ เช่น
 - 2.1.1. การควบคุมมลพิษอากาศ
 - 2.1.2. การลดปริมาณของเสียหรือสิ่งปฏิกูลที่ไม่ใช้แล้วให้น้อยลง
 - 2.1.3. ควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งก่อนที่จะปล่อยลงสู่แหล่งสาธารณะหรือนำกลับมาใช้ใหม่ภายในองค์กร
 - 2.2. เรามุ่งมั่นที่จะลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติด้วยหลักการ 4R คือ
 - 2.2.1. Reuse การนำกลับมาใช้ซ้ำ
 - 2.2.2. Reduce การลดการใช้ของสิ้นเปลือง
 - 2.2.3. Recycle การนำกลับมาใช้ใหม่
 - 2.2.4. Redesign การนำไปคิดแปลง
 - 2.3. ส่งเสริมการใช้วัสดุหินและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะชนิดที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก เช่น พลังงานและน้ำ
 - 2.4. ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนดและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างเคร่งครัด

*"Your choice
for all occasions"*

DEEVANA PLAZA KRABI AONANG
186 Moo 3, Aonang Soi 5, Aonang,
Muang, Krabi 81160 Thailand
tel: +66 7563 9999
fax: +66 7563 9911
www.deevanaplazakrabi.com

ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างการกำหนดนโยบายการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ที่มา: โรงแรม ดีวานา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง

ทั้งนี้นอกจากการกำหนดนโยบายการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังมี การแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนงานตามตัวชี้วัดของมาตรฐานของโรงแรมสีเขียวในแต่ละด้าน เช่น ฝ่ายประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของชุมชน ฝ่ายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อ

สิ่งแวดล้อม ฝ่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน และฝ่ายพัฒนาบุคลากร เป็นต้น โดยคณะทำงานจะมีการประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนงาน และร่วมกันกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนนโยบายการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

2) การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับพนักงานของโรงแรม และนักท่องเที่ยวของโรงแรม ผ่านกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วม เช่น การติดป้ายรณรงค์การประหยัดการใช้พลังงานตามจุดต่างๆ ทั้งในพื้นที่ส่วนกลาง (ภาพที่ 4.4) และในห้องพัก (ภาพที่ 4.5) การรณรงค์การใช้ถุงผ้าและแก้วน้ำเพื่อลดใช้วัสดุที่เป็นพลาสติกใช้แล้วทิ้ง (ภาพที่ 4.6) เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักเรื่องสิ่งแวดล้อม ลดการสร้างขยะจากกิจกรรมต่างๆ ของทั้งในส่วนโรงแรม และนักท่องเที่ยว



ภาพที่ 4.4 ตัวอย่างป้ายรณรงค์การประหยัดพลังงาน
ที่มา: โรงแรม ดิวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง



ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างป้ายรณรงค์การประหยัดน้ำ
ที่มา: โรงแรม ดิวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง



ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างป้ายรณรงค์การใช้แก้วน้ำแทนแก้วพลาสติก
ที่มา: โรงแรม ดิวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง

3) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร หนึ่งในตัวชี้วัดที่โรงแรมต้องดำเนินการในการพัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรของโรงแรมทั้งในด้านองค์ความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้พบว่า โรงแรมสีเขียวมีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม มีการสนับสนุนให้พนักงานเข้ารับการฝึกอบรมด้านต่างๆ เช่น การฝึกอบรมเรื่องการใช้พลังงาน นวัตกรรมการจัดการน้ำ การอบรมเรื่อง Zero waste การซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่างๆ การจัดการขยะ และการจัดการพลังงานอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังมีการศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการโรงแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการเข้ารับการให้คำแนะนำในการดำเนินงานกับหน่วยงานที่ให้การรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว



ภาพที่ 4.7 ตัวอย่างการอบรมพนักงานเกี่ยวกับการใช้พลังงาน
ที่มา: โรงแรม ดิวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง



ภาพที่ 4.8 ตัวอย่างการอบรมพนักงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ที่มา: โรงแรม ดิวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง

4) ด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นการดำเนินงานของโรงแรม เพื่อลดการก่อมลภาวะจากการขนส่ง ทั้งนี้โรงแรมมีการสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) การเลือกซื้อกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฉลากสีเขียว หรือบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 2) การเลือกผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบในพื้นที่ซึ่งมีระยะทางในการขนส่งไม่ไกลจากโรงแรม



ภาพที่ 4.9 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฉลากสีเขียว
ที่มา: โรงแรม ดิวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง



ภาพที่ 4.10 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ที่มา: โรงแรม ดิวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง

ตารางแสดงรายการระบบพลังงานของผลิตภัณท์หรือวัสดุที่โรงงานจัดซื้อในแต่ละปี

ลำดับ	รายการ	ระบบพลังงานภายในจังหวัด (ระยะทาง)	ระบบพลังงานจากจังหวัดอื่น (ระยะทาง)	หมายเหตุ
1	ข้าวสาร พ่นใช้งาน		200 กม. (จากนาข้าววัดเจ้า)	33/87 ม.1 ต.วิเศษ อ.เมือง จ.ภูเก็ต
2	ข้าวสารแช่+เครื่องปรุง	10 กม. (นาข้าววัดเจ้า)		28,28,30 ต.มหาสาร ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.กระบี่
3	อาหารทะเล	10 กม. (จากกระดังงา)		74 ต.มายอ ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.กระบี่
4	อาหารทะเล	10 กม. (จากตลาดนัด)		29/17 ต.วิเศษ ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.กระบี่
5	เครื่องปรุง+ผง+ผักผลไม้	10 กม. (จากวัดโคก)		119 ม.1 ต.ไทรโยค อ.เมือง จ.กระบี่
6	เครื่องปรุง+ผง+วัตถุดิบอื่น	10 กม. (จากวัดโคก)		40,42 ต.เมืองเก่า ต.กระบี่ใหญ่ อ.เมือง จ.กระบี่
7	เครื่องปรุง	10 กม. (จากวัดโคก)		34/13 ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.กระบี่
8	ผัก+ผลไม้+เครื่องปรุง	10 กม. (จากวัดโคก)		99/53 ม.บ้านวังขนาย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.กระบี่
9	ผัก+ผลไม้	10 กม. (จากวัดโคก)		3 ม.3 ต.หนองทะเล อ.เมือง จ.กระบี่
10	ผัก+ผลไม้	10 กม. (จากวัดโคก)		250 บ้านหนองอก ต.พรหมาม 2 ต.ไทรโยค อ.เมือง จ.กระบี่
11	ผัก+ผลไม้	10 กม. (จากวัดโคก)		78/4-5 ต.วิเศษ ต.กระบี่ใหญ่ อ.เมือง จ.กระบี่
12	เมล็ด	10 กม. (จากวัดโคก)		50 ต.เมืองเก่า ต.กระบี่ใหญ่ อ.เมือง จ.กระบี่
13	น้ำผลไม้		222 กม. (จากวัดโคก)	2/33 ต.หนอง อ.เมือง จ.ภูเก็ต
14	ร้านน้ำผลไม้+เครื่องดื่ม	5 กม. (จากวัดโคก)		
15	อาหารแช่แข็ง+เครื่องดื่ม		200 กม. (จากวัดโคก)	51/27 ม.6 ต.โคกเคียน ต.วิเศษ อ.เมือง จ.ภูเก็ต
16	อาหารแช่แข็ง+เครื่องดื่ม		220 กม. (จากวัดโคก)	32/1 ม.2 ต.หนอง อ.เมือง จ.ภูเก็ต
17	อาหารแช่แข็ง+เครื่องดื่ม		180 กม. (จากวัดโคก)	74/9 ม.8 ต.ศรีสุนทร อ.เมือง จ.ภูเก็ต
18	ไส้กรอกปลา		185 กม. (จากวัดโคก)	98/193 ม.4 ต.เกาะแก้ว อ.เมือง จ.ภูเก็ต
19	ไส้กรอกไก่+หมู+ไข่	10 กม. (จากวัดโคก)		2/3-4 ต.มหาสาร ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.กระบี่
20	ไก่+ไข่ไก่	5 กม. (จากวัดโคก)		46 ม.6 ต.สุวรรณา อ.เมือง จ.กระบี่
21	ไก่+ไข่ไก่+เนื้อ	10 กม. (จากวัดโคก)		384 ม.7 ต.ไทรโยค อ.เมือง จ.กระบี่
22	ไก่+เนื้อ+หมู+เนื้อ	10 กม. (จากวัดโคก)		142 ม.3 ต.ไทรโยค อ.เมือง จ.กระบี่
23	เนื้อสัตว์สดเค็ม	5 กม. (จากวัดโคก)		470/2 ม.2 ต.สุวรรณา อ.เมือง จ.กระบี่
24	กลั่นไขมันสัตว์+วัตถุดิบอื่น	10 กม. (จากวัดโคก)		119 ม.1 ต.ไทรโยค อ.เมือง จ.กระบี่

รับทราบโดย
(นาย ชีระศักดิ์ กาญจนมงคล)
ผู้จัดการทั่วไป

ภาพที่ 4.11 ตัวอย่างบันทึกรายงานการจัดซื้อวัตถุดิบ

ที่มา: โรงแรม ตีวนา ปลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง

5) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน หนึ่งในตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยการดำเนินงานในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน สามารถจำแนกออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

5.1 การจัดการด้านพลังงาน เช่น การจัดการระบบน้ำใช้ในโรงแรมให้เกิดประสิทธิภาพ การจัดการระบบบำบัดน้ำเสียแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เพื่อประหยัดการใช้พลังงานน้ำ การลดใช้พลังงานในพื้นที่ใช้สอยส่วนกลางของโรงแรม การออกแบบปรับปรุงให้แสงธรรมชาติเข้าถึงมากขึ้นเพื่อลดการใช้ไฟฟ้า การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ได้มาตรฐานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมพลังงานในห้องพัก เป็นต้น

5.2 การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะด้วยแนวคิด 3R (Reduce, Reuse, Recycle) การจัดการขยะอินทรีย์ การปรับปรุงพื้นที่สีเขียวของ โรงแรม การปรับปรุงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย



ภาพที่ 4.14 ตัวอย่างกระเป๋าสำหรับใส่ของ ใช้ไปหาดหรือไปทัวร์ แทนถึงพลาสติก
ที่มา: โรงแรม ดิวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง



ภาพที่ 4.15 ตัวอย่างการใช้น้ำในขวดแก้วทดแทนขวดพลาสติกในห้องพักและห้องประชุม
ที่มา: โรงแรม ดิวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง



ภาพที่ 4.16 ตัวอย่างการปรับปรุงพื้นที่สีเขียวของโรงแรม

ที่มา: โรงแรม ดิวนา พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง

6) การมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น โรงแรมมาตรฐานสีเขียวให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจ้างงานแรงงานท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง การสนับสนุนผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน การสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีชุมชน



ภาพที่ 4.17 ตัวอย่างกิจกรรมเก็บร่วมกับโรงเรียนในพื้นที่

ที่มา: โรงแรม พิมาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา



ภาพที่ 4.18 ตัวอย่างกิจกรรม product upcycling

ที่มา: โรงแรม พิมาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าโรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียวมีการดำเนินงานที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะผลที่จะเกิดขึ้นกับโรงแรม แต่ยังสร้างผลกระทบในพื้นที่ครอบคลุมทั้งมิติสิ่งแวดล้อม มิติเศรษฐกิจ และมิติด้านสังคม ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวมีการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตนเองได้รับการรับรอง โดยสามารถสรุปกิจกรรมในการดำเนินงานต่างๆ ของโรงแรมสีเขียวในพื้นที่กระบี่ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรมดีवान่า พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง

รายละเอียดการดำเนินงาน	
ด้านสิ่งแวดล้อม	- การจัดการขยะ มีการนำแนวคิด 3Rs มาใช้กับการบริหารจัดการโรงแรม ซึ่งเป็นการลดขยะต้นทางจากการให้บริการ เช่น การบริการน้ำดื่มในขวดแก้วแทนขวดพลาสติก การใช้ขวดแชมพูแบบเติมแทนขวดขนาดพลาสติกขนาดเล็ก เตรียมถุงผ้าให้นักท่องเที่ยวแทนถุงพลาสติกแบบใช้แล้วทิ้ง สำหรับขยะอินทรีย์ทางโรงแรมจำหน่ายให้กับชุมชนใช้เลี้ยงสัตว์ เนื่องจากทางโรงแรมไม่มีพื้นที่สำหรับทำก๊าซชีวภาพ - มีการส่งเสริมให้พนักงานลดการสร้างขยะ เช่น การแจกถุงผ้าให้กับพนักงานไว้ใช้สำหรับใส่ของ แจกแก้วน้ำให้พนักงานใช้สำหรับเติมน้ำ

รายละเอียดการดำเนินงาน	
	ติดตั้งจุดบริการน้ำดื่มสำหรับพนักงาน และนักท่องเที่ยว ลดการใช้ขวดพลาสติก - โครงการการคัดแยกขยะ ซึ่งทางโรงแรมได้ดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนในการจัดการขยะของโรงแรมที่ได้คัดแยกไว้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ขยะพลาสติก ขวดแก้ว โลหะ และขยะอันตรายซึ่งรายได้จากการจำหน่ายขยะไว้ใช้เป็นสวัสดิการให้กับพนักงาน - ด้านพลังงาน โรงแรมมีการตั้งเป้าหมายในการลดการใช้พลังงานไฟฟ้า มีการติดตั้งระบบมิเตอร์เพื่อตรวจสอบและควบคุมปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้า รวมถึงการเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟแบบ LED รวมถึงมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง - การส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากการที่โรงแรมให้ความสำคัญกับการซื้อสินค้าและวัตถุดิบในพื้นที่ ถือเป็นการช่วยลดมลพิษที่เกิดจากการขนส่ง
ด้านเศรษฐกิจ	- การจ้างแรงงานท้องถิ่น ซึ่งร้อยละ 90 ของพนักงานของโรงแรมถือเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น - การสนับสนุนสินค้าชุมชนท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นสินค้าจากสวนของพนักงานเป็นส่วนใหญ่ ทำให้โรงแรมสามารถสร้างรายได้ให้กับพนักงานรวมถึงครอบครัวของพนักงานให้มีรายได้
ด้านสังคม	- กิจกรรม CSR มีการดำเนินงานทุกปี ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการไปร่วมกับทางสมาคมโรงแรม หรือหน่วยงานต่างๆ ที่จัดขึ้น เนื่องจากทางโรงแรมเห็นว่ามีคนจำนวนเยอะไปร่วมกิจกรรมสามารถสร้างประโยชน์ได้มากกว่าการที่โรงแรมไปเอง - การสนับสนุนชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมวันเด็กการสนับสนุนทุนการศึกษา

รายละเอียดการดำเนินงาน	
	ให้กับนักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่ หรือการเปิดโอกาสให้กลุ่มเยาวชนมาแสดงโชว์นักท่องเที่ยวในงานที่โรงแรมจัดขึ้น - การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งทางโรงแรมมีการส่งเสริมการตลาดให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ เช่น การประชาสัมพันธ์ และการจำหน่ายโปรแกรมและบริการให้นักท่องเที่ยว เช่น ชุมชนท่องเที่ยวแหลมสัก ชุมชนท่องเที่ยวทุ่งหยีเพ็ง ชุมชนท่องเที่ยวบ้านเกาะกลาง และชุมชนท่องเที่ยวบ้านนาติน

ตารางที่ 4.3 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรมเซ็นทารา อะวานาง บีช รีสอร์ท และสปา

รายละเอียดการดำเนินงาน	
ด้านสิ่งแวดล้อม	- การจัดการขยะ มีการนำแนวคิด 3Rs มาใช้กับการบริหารจัดการโรงแรม ซึ่งเป็นการลดขยะจากการให้บริการ เช่น การใช้หลอดกระดาษ แทนหลอดพลาสติก และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพักมีการยกเลิกการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นพลาสติก และเปลี่ยนมาใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - การจัดการขยะอินทรีย์ มีการบริจาคเศษอาหารให้กับชุมชน สำหรับการใช้เลี้ยงสัตว์ หรือการทำปุ๋ยหมัก นอกจากนี้ยังมีโครงการแบ่งปันอาหารให้กับทางชุมชน ซึ่งเป็นอาหารที่ให้บริการนักท่องเที่ยวของโรงแรม โดยจะมีการบรรจุกล่องมอบให้กับ - การรณรงค์ และขอความร่วมมือกับพนักงานเรื่องการประหยัดพลังงาน เพื่อลดการใช้ปริมาณไฟฟ้า หรือการก่อให้เกิดมลพิษ เช่น ดับเครื่องยนต์ ขณะที่รถจอดรอลูกค้า

รายละเอียดการดำเนินงาน	
	- ด้านพลังงาน โรงแรมมีการตั้งเป้าหมายในการลดการใช้พลังงานไฟฟ้า มีการเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟแบบ LED รวมถึงมีติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้ากระแสหลัก - การส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากการที่โรงแรมให้ความสำคัญกับการซื้อสินค้าและวัตถุดิบในพื้นที่ ถือเป็นการช่วยลดมลพิษที่เกิดจากการขนส่ง
ด้านเศรษฐกิจ	- การจ้างแรงงานท้องถิ่น ซึ่งร้อยละ 60-70 ของพนักงานของโรงแรม ถือเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น - การสนับสนุนสินค้าชุมชนที่ใช้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งทางโรงแรมให้ความสำคัญกับวัตถุดิบ หรือผลิตภัณฑ์ในชุมชนท้องถิ่นเป็นอันดับต้น ๆ ในการจัดซื้อจัดจ้าง
ด้านสังคม	- กิจกรรม CSR มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นนโยบายของผู้บริหาร ซึ่งทางโรงแรมมีการวางแผนทำกิจกรรม CSR ทั้งแบบรายสัปดาห์ และรายเดือน โดยมีทั้งกิจกรรม CSR ที่โรงแรมจัดขึ้นเอง หรือการไปร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กิจกรรมปลูกป่าร่วมกับอุทยาน - การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับสังคม โดยมีการเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้กับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ - การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนท้องถิ่น และหน่วยงานในพื้นที่ - การสนับสนุนชุมชนท่องเที่ยว โดยทางโรงแรมมีการเลือกกิจกรรมของชุมชนท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมทำนาปลูกข้าวในพื้นที่ของชุมชนบ้านเกาะกลาง เป็นต้น

ตารางที่ 4.4 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรมปกาสัย รีสอร์ท

รายละเอียดการดำเนินงาน	
ด้านสิ่งแวดล้อม	- การจัดการพลังงานน้ำ โดยโรงแรมมีการติดตั้งระบบการจัดการน้ำทิ้งให้สามารถกลับมาใช้ในในสวนของโรงแรม ซึ่งจะไม่ปล่อยน้ำทิ้งลงไปในพื้นที่สาธารณะเลย นอกจากนี้ยังมีติดตั้งระบบกรองน้ำทิ้งจากอ่างล้างหน้า และอ่างอาบน้ำเพื่อนำกลับมาใช้ในถังซักโครก - การจัดการขยะ โรงแรมมีการจัดการอย่างเป็นระบบ โดยขยะอินทรีย์ทางโรงแรมทำปุ๋ยหมักสำหรับใช้บำรุงต้นไม้ภายในโรงแรม นอกจากนี้ยังผลิตเป็นก๊าซชีวภาพสำหรับใช้ในห้องครัวของโรงแรม สำหรับขยะทั่วไปทางโรงแรมมีการคัดแยกขยะ รวมถึงขอความร่วมมือพนักงานไม่นำขยะพลาสติกเข้ามาใช้ในโรงแรม โดยจะมีการเตรียมถุงผ้า มีการบันทึกเพื่อมอบรางวัลให้กับพนักงาน - การจัดการระบบพลังงานไฟฟ้า มีการปรับเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟ LED มีการติดตั้งระบบ timer สำหรับควบคุมเครื่องปรับอากาศในห้องพัก การนำไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เข้ามาใช้สำหรับพื้นที่สวนและทางเดินสำหรับส่องสว่างเวลากลางคืน นอกจากนี้ยังมีการติดตั้งระบบสำหรับทำน้ำร้อนจากระบบแอร์
ด้านเศรษฐกิจ	- การจ้างแรงงานท้องถิ่น ซึ่งร้อยละ 80 ของพนักงานจะเป็นคนในพื้นที่จังหวัดกระบี่ และจังหวัดใกล้เคียง เช่น นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี เป็นต้น - การสนับสนุนสินค้าชุมชนที่ใช้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งทางโรงแรมให้ความสำคัญกับการเลือกใช้วัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์ในชุมชนท้องถิ่นมาใช้ในโรงแรม
ด้านสังคม	- กิจกรรม CSR มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การไปร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กิจกรรมปลูกป่าร่วมกับอุทยาน กิจกรรมเก็บขยะชายหาด

รายละเอียดการดำเนินงาน	
	หรือกิจกรรมอื่นๆ ตามที่มีหน่วยงาน องค์กร และชุมชนต่างๆ ขอความร่วมมือ - การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับสังคม โดยเปิดพื้นที่อบรมให้ความรู้ด้านการจัดการน้ำ พลังงานไฟฟ้า และขยะให้กับ โรงเรียน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ที่สนใจ - การสนับสนุนชุมชนท่องเที่ยว โรงแรมสนับสนุนชุมชนท่องเที่ยวโดยมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยว มีบริการทัวร์จักรยานไปเที่ยวชุมชนใกล้ ๆ รวมถึงเปิดโอกาสให้ชุมชนนำโปรแกรมท่องเที่ยวมาประชาสัมพันธ์ที่โรงแรมได้

ตารางที่ 4.5 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรม ดุสิตธานี กระบี่ รีสอร์ท

รายละเอียดการดำเนินงาน	
ด้านสิ่งแวดล้อม	- การจัดการพลังงานไฟฟ้า ทางโรงแรมมีโรงการติดตั้งโซลาเซลล์ ซึ่งมีการเริ่มดำเนินการไปบางส่วน และมีแผนที่จะขยายให้ครอบคลุมทุกตึก - การจัดการขยะ โรงแรมมีการจัดการอย่างเป็นระบบ โดยขยะอินทรีย์ทางโรงแรมนำไปทำปุ๋ยหมักสำหรับใช้บำรุงต้นไม้ภายในโรงแรม นอกจากนี้ยังมีการนำไปใช้สำหรับปลูกผักเพื่อนำมาใช้ในครัวของโรงแรม สำหรับขยะทั่วไปทางโรงแรมมีการคัดแยกขยะ มีการยกเลิกการใช้วัสดุพลาสติกประเภทใช้แล้วทิ้ง (single use) เช่น หลอดดูดน้ำ ขวดน้ำ พลาสติก เป็นต้น
ด้านเศรษฐกิจ	- การจ้างแรงงานท้องถิ่น กว่าร้อยละ 90 ของพนักงานจะอาศัยอยู่ในพื้นที่ ร้อยละ 60 ของพนักงานจะเป็นคนในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ร้อยละ 30 มาจากจังหวัดใกล้เคียง

รายละเอียดการดำเนินงาน	
	- การสนับสนุนสินค้าชุมชนที่ใช้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งทางโรงแรมให้ความสำคัญกับการเลือกใช้วัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์ในชุมชนท้องถิ่นมาใช้ในโรงแรม
ด้านสังคม	- กิจกรรม CSR มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การไปร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวันเด็กตามโรงเรียนในพื้นที่ กิจกรรมทำความสะอาดหรือกิจกรรมอื่นๆ ตามที่มีหน่วยงาน องค์กร และชุมชนต่างๆ ขอความร่วมมือ - โครงการ Junior Sport เป็นโครงการที่ทางโรงแรมได้ร่วมกับโรงเรียนในพื้นที่เพื่อคัดเลือกนักเรียนในพื้นที่ที่สนใจเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาทักษะกีฬา เช่น วัยน้ำ วิ่ง เป็นต้น ซึ่งทางโรงแรมจะมีทีมโค้ชฝึกทักษะและส่งเข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนรักสุขภาพ - การสนับสนุนผลิตภัณฑ์จากร้านค้าชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโรงแรมในช่วงเทศกาล เช่น การให้ชุมชนเข้ามาจำหน่ายสินค้าในงานที่โรงแรมจัดขึ้น ซึ่งการที่ชุมชนมีโอกาสนำสินค้าเข้ามาประชุม และร่วมงานกับทางโรงแรมทำให้เกิดมิตรภาพที่ดีต่อกัน มุมมองของชุมชนที่มีต่อโรงแรมเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีมากขึ้น - การสนับสนุนชุมชนท่องเที่ยว โรงแรมสนับสนุนชุมชนท่องเที่ยวโดยมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยว แต่ยังไม่ทำในลักษณะของธุรกิจ โดยส่วนใหญ่ก็จะประสานงานกับ agency หากมีนักท่องเที่ยวสนใจ เนื่องจากโรงแรมยังให้ความสำคัญกับการให้บริการกับการพักผ่อนในโรงแรมเป็นหลัก แต่ในอนาคตอาจจะมีการสร้างความร่วมมือร่วมกับชุมชนท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.6 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงแรมพิมาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา

รายละเอียดการดำเนินงาน	
ด้านสิ่งแวดล้อม	- การออกแบบโครงสร้างอาคารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โรงแรมพิมาลัย มีการออกแบบอาคารโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน - การจัดการขยะ โรงแรมมีการจัดการอย่างเป็นระบบ โดยขยะอินทรีย์ทางโรงแรมนำไปทำปุ๋ยหมักเพื่อใช้บำรุงต้นไม้ภายในพื้นที่โรงแรม สำหรับขยะทั่วไปทางโรงแรมมีการคัดแยกขยะ มีการยกเลิกใช้วัสดุพลาสติกประเภทใช้แล้วทิ้ง (single use) และเปลี่ยนมาใช้วัสดุที่ย่อยสลายได้ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือกับนักท่องเที่ยวในการลดขยะ
ด้านเศรษฐกิจ	- การจ้างแรงงานท้องถิ่น ซึ่งพนักงานจะอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ และมาจากจังหวัดใกล้เคียง - การสนับสนุนสินค้าชุมชนที่ใช้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งทางโรงแรมให้ความสำคัญกับการเลือกใช้วัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์ในชุมชนท้องถิ่นมาใช้ในโรงแรม
ด้านสังคม	- กิจกรรม CSR มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมเก็บขยะชายหาดร่วมกับชุมชนเดือนละครั้ง กิจกรรมปลูกปะการังเทียม กิจกรรมเก็บขยะใต้น้ำ เป็นต้น โดยกิจกรรม CSR ของโรงแรมเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเข้าร่วมในลักษณะของนักท่องเที่ยวอาสาสมัคร ซึ่งทางโรงแรมจะมีประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ - โครงการธนาคารขยะ โดยร่วมกับโรงเรียนในพื้นที่อบรมให้ความรู้กับนักเรียนในการคัดแยกขยะ นอกจากนี้โรงแรมได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการผลิตสินค้าจากขยะให้กับชุมชนท้องถิ่น - การสนับสนุนชุมชนท่องเที่ยว โรงแรมสนับสนุนชุมชนท่องเที่ยวโดยมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยว โดยพนักงานต้อนรับจะเป็น

รายละเอียดการดำเนินงาน	
	ผู้ให้ข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชน รวมถึงประสานงานชุมชนหากมีนักท่องเที่ยวสนใจใช้บริการ

จากข้อมูลการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว ทั้ง 5 โรงแรม ในช่วงต้นแสดงให้เห็นถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละโรงแรมที่ได้ดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวแต่ละประเภทซึ่งครอบคลุมในส่วนของโรงแรม และชุมชนท้องถิ่น แม้ว่าเกณฑ์มาตรฐานโรงแรมสีเขียวแต่ละประเภทมีตัวชี้วัดแตกต่างกัน แต่โดยรวมแล้วมาตรฐานโรงแรมสีเขียวสามารถสร้างผลกระทบให้กับโรงแรม และชุมชนในพื้นที่ ดังนี้

ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม – การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน โดยมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการพลังงานไฟฟ้า การจัดการขยะ และการจัดการระบบน้ำ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ สร้างผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านพลังงาน- การใช้พลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ วัสดุ รวมถึงติดตั้งระบบจัดการพลังงาน เพื่อเป็นการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในการดำเนินงานของโรงแรม

“ปีแรกจะเห็นผลชัดเจนว่าพอเราติดตั้งมิเตอร์ เราเก็บข้อมูล มันลดจริงๆ และอีกอย่างตอนนั้นเรายังไม่ได้ใช้หลอดไฟแบบ LED มันเห็นชัดเจนเลยว่าพอเราเปลี่ยนการใช้ไฟมันลดลง สมมุติว่าเราตั้งไว้ 5 เปอร์เซ็นต์จากปีที่แล้ว แต่ในระยะ 4 ปีนี้ เราก็ทยอยทำมันเห็นผลจริงๆ ” โรงแรม ดีวาน่า พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง

ด้านการจัดการขยะ- ด้านการจัดการขยะโรงแรมส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเนื่องจากตั้งอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด หรือเกาะ ดังนั้น แนวคิด 3Rs (Reuse, Reduce, Recycle) จึงถูกนำมาใช้ในการจัดการขยะอย่างเป็นระบบของโรงแรม ซึ่งสามารถช่วยลดปริมาณการสร้างขยะจากการดำเนินงานของโรงแรม ผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อมไม่ได้ส่งผลเฉพาะกับตัวของโรงแรม แต่ยังส่งผลถึงแหล่งท่องเที่ยว และชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ ตัวอย่างเช่น การจัดการขยะอินทรีย์ที่มาจากห้องครัวโดยการทำปุ๋ยหมักเพื่อใช้บำรุงต้นไม้ในสวนของโรงแรม หรือการทำน้ำยาล้างจานปลอดสาร

เพื่อใช้ในโรงแรม นอกจากเป็นการจัดการขยะอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสร้างขยะในพื้นที่ ยังเป็นการลดต้นทุนของโรงแรมได้อีกทาง อีกทั้งยังสามารถปรับปรุงระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม และรอบพื้นที่ให้มีความสมบูรณ์ขึ้น

“การจัดการขยะจากห้องครัว เรามีการทำไบโอแก๊ส ถ้าเป็นพวกเปลือกสับปะรด จะนำมาหมักไปทำ เป็นน้ำยาล้างจาน” โรงแรม ปกาสัย รีสอร์ท

“เศษขยะ เศษเปลือกผลไม้ อาหาร ก็จะแยกเอาไว้ สำหรับไปทำเป็นปุ๋ย ที่โรงปุ๋ย ถ้าดูตามพื้นที่ของ โรงแรมต้นไม้จะค่อนข้างเยอะ แล้วเราก็จะนำปุ๋ยที่ได้นี้แหละไปใช้ ตรงนี้มีการหมุนเวียนการใช้ สังเกต ง่าย ๆ คือ สวนต้นไม้เราจะใช้ปุ๋ยเคมีน้อย คือ ดินเกิดไล่เดือน ระบบดินจะดีขึ้น เพราะระบบดินที่นี่ จะเป็นดินลูกรังเล็กๆ ไม่เหมาะกับการปลูกต้นไม้เท่าที่ควร ดังนั้นที่เราปลูกต้นไม้ เราก็นำดินตัวนี้มา ช่วยในการผสมดินไปเรื่อย ๆ ไล่ทุกปี จนตอนนี้ดินเริ่มดีขึ้น ดินร่วนขึ้น และก็มี ไล่เดือน เข้าไปอยู่ใน แปลงต้นไม้ จากที่ไม่เคยมีเลย ต้นไม้ก็เจริญเติบโตง่ายขึ้น ดีขึ้น ” โรงแรม พิมาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา

สำหรับขยะทั่วไปโรงแรมมีนโยบายยกเลิกการใช้วัสดุที่เป็นพลาสติกใช้แล้วทิ้ง เช่น หมวกอาบน้ำ สำลิก้านพลาสติก ขวดน้ำพลาสติก การขอความร่วมมือพนักงานไม่ใช้วัสดุพลาสติกที่ใช้ แล้วทิ้ง หรือการจัดซื้อสินค้าโดยขอความร่วมมือไม่บรรจุถุงพลาสติก ในขณะเดียวกันโครงการคัดแยก ขยะของโรงแรมนอกจากจะเป็นการจัดการขยะอย่างเป็นระบบ ยังสามารถสร้างมูลค่าจากขยะ โดย ร่วมมือกับบริษัทเอกชนในการจัดการขยะ โดยรายได้จะเป็นสวัสดิการให้กับพนักงาน ซึ่งตรงนี้ยังเป็นการสร้างกำลังใจให้กับพนักงานเห็นความสำคัญ และปฏิบัติตามนโยบายด้านการจัดการขยะของ โรงแรม

“เราจะบอกซบปลายเออว่า คุณมาที่นี่ห้ามใส่ถุงมา เรามีแข่งให้ เป็นนโยบายจากผู้บริหารเลยห้ามใช้ หรือใช้น้อยที่สุด มีแบบตอนเช้าเราจะสุ่มตรวจพนักงาน ถ้าเจอจะเรียกมาคุยมาดักเตือน ว่าแบบนี้ไม่ดี นะ มีนโยบายห้ามนะ ขอความร่วมมือ และมีรางวัลให้ เช่น อาหารมื้อพิเศษให้สำหรับพนักงาน และ เรามีข้อมูลโครงการขยะที่แม่บ้านเอามาจากห้องพัก เราจะทำการคัดแยกก่อน ” โรงแรม ปกาสัย รีสอร์ท

“เราก็จะแยกออกเป็น 4 ประเภท แบ่งเป็น ขยะพลาสติก ขวดแก้ว โลหะ และขยะอันตราย ทั้งหมด เราขายออกไป โดยมีบริษัทที่เค้ามารับซื้อ แปลงเป็นตัวเงิน คืนกลับให้พนักงาน คือเวลามีงาน เช่น

staffปาร์ตี้เราก็จะไม่รบกวนเงิน โรงแรม หรือบางที่เรามีโครงการที่ออกข้างนอก หรือโครงการทำของที่ระลึกให้กับพนักงาน เราก็จะใช้เงินในส่วนนี้ ปีหนึ่งได้ประมาณเป็นแสน ๆ ” โรงแรม ดิวาน่า พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง

ด้านการจัดการน้ำเสีย- ด้านการจัดการระบบน้ำของโรงแรม มีการติดตั้งระบบจัดการน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ ทำให้ไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ อีกทั้งโรงแรมยังสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายสำหรับน้ำใช้ของโรงแรม รวมถึงไม่มีน้ำเสียไปสร้างความเสียหายให้กับแหล่งท่องเที่ยว

“เรื่องน้ำ โรงแรมไม่ปล่อยลงที่สาธารณะเลย เราตั้งระบบปั๊มน้ำขึ้นมาส่วนบนจะใช้น้ำในสวนหมดเลย การจัดการน้ำ เราจะมีตัวอย่างประมาณ 40-50 ห้อง คือ เราจะเอาน้ำจาก ฝักบัว อ่างอาบน้ำ อ่างล้างมือ กลับมาใช้ในชักโครก มีบ่อบำบัดผ่านระบบกรองน้ำ น้ำที่จากชักโครกแล้วก็กลับมาใช้ในสวน” โรงแรม ปกาสัย รีสอร์ท

กิจกรรมกรรม CSR- นอกจากการบริหารจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรม CSR ของโรงแรมเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เช่น กิจกรรมการปลูกต้นไม้ กิจกรรมสร้างปะการังเทียม ซึ่งมีการร่วมกับอุทยานฯ หรือหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยว ถือเป็นกิจกรรมที่นอกจากจะส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวแล้ว ยังส่งผลต่อชุมชนท้องถิ่น ทั้งเรื่องของการตระหนักเกี่ยวกับปัญหาด้านขยะที่จะเกิดขึ้นกับชุมชน โดยการจัดโครงการต่าง ๆ ก็จะทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม

“ทางโรงแรมก็จะรณรงค์ให้ชาวบ้านและนักเรียน ร่วมกันเก็บขยะบริเวณชายหาด โดยทางโรงแรมจะเป็นหลักในการประสานงานเรื่องน้ำ ขนมาในวันทำกิจกรรม จะจัดกันเดือนละครั้ง นอกจากนี้โรงแรมมีโครงการรักษาลันตา ที่พยายามทำกันมาตลอดหลายปี คือจะดึงชุมชนและโรงเรียนที่อยู่บนเกาะลันตามาร่วมด้วย โดยเราให้ความรู้วิธีการคัดแยกขยะ และขยะประเภทไหนที่สามารถขายได้ เมื่อทำการอบรมเสร็จสิ้นแล้ว ทางโรงแรมก็จะร่วมสนับสนุนเป็นถังขยะ หรือโรงคัดแยกขยะ เพื่อให้เค้าสามารถคัดแยกขยะได้ตามที่เราปลูกฝังไป” โรงแรม พิมาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ – การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวสามารถสร้างผลกระทบด้านเศรษฐกิจให้กับชุมชนท้องถิ่น โดยมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อมมีรายละเอียด ดังนี้

การจ้างแรงงานท้องถิ่น- นโยบายการจ้างงานแรงงานท้องถิ่นเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นของเกณฑ์มาตรฐานโรงแรมสีเขียว ซึ่งทำให้โรงแรมสามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชนท้องถิ่น โดยพนักงานกว่าร้อยละ 80 ของโรงแรมต่าง ๆ เป็นคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ และจังหวัดใกล้เคียง เช่น นครศรีธรรมราช ตรัง และพังงา เป็นต้น

สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน- การสนับสนุนสินค้า และวัตถุดิบชุมชน ซึ่งรายได้ส่วนนี้ทำให้ชุมชนมีเงินที่สามารถไปใช้จ่าย ส่งผลให้เศรษฐกิจชุมชนมีการเงินหมุนเวียน นำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่

“เราสนับสนุนซื้อของท้องถิ่น บ้านใครมีอะไร เอามาขายโรงแรม เราจะสนับสนุนแต่ละบ้านมากกว่า จะเป็นชุมชน ส่วนใหญ่เราจะสนับสนุนพนักงานก่อน เพราะพนักงานที่ส่วนใหญ่จะเป็นคนในพื้นที่ที่มี ทั่วสวนผลไม้ หรือ อาหารทะเล” โรงแรม ดีวาน่า พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง

“เราสนับสนุนผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของชุมชน เช่น เสื้อผ้าหนังไปเอามาจากเกาะจำ มาทำพัดตรงหัวเตียง แล้วก็ตัวคาดผมในท้องถิ่นก็ไปซื้อผ้ามาจากชุมชน แล้วเราก็สนับสนุนชุมชนอย่างพวกอาหารทะเล ชุมชนคลองแห้งใกล้ ๆ เรายี่แหละ จะได้ประหยัดค่าน้ำมันด้วย ได้ของสด ซื้อขายกันตามราคาราคาทุน พอใจกันทั้งสองฝ่าย” โรงแรม ปกาสัย รีสอร์ท

“เราจะเลือกอะไรที่รู้สึกว่าเป็นความพิเศษอย่างเช่นเม็ดกาแฟที่เราใช้เป็นพันธ์ของกระบี่เอง น้ำผึ้ง รวมทั้งผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ผัก ผลไม้ ปลา ก็ซื้อจากตลาดในกระบี่” โรงแรม ดุสิตธานี กระบี่

กิจกรรม CSR สร้างรายได้- การทำกิจกรรม หรือ โครงการ CSR ซึ่งนอกจากจะส่งผลต่อด้านสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการจัดการขยะ ซึ่งนำไปสู่การเกิดโครงการธนาคารขยะ และต่อยอดไปถึงการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์จากขยะสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น

“เราพยายามสนับสนุนให้เขาสร้างรายได้ พอสอนให้คัดแยกขยะแล้วเด็กๆ ก็จะนำขยะจากที่บ้านมาโรงเรียน เพื่อโรงเรียนจะได้ขายขยะออกไป แล้วมีการจดบันทึกว่า ขยะประเภทนี้ขายได้เท่าไร เป็นจำนวนเงินกี่บาท คือ ทำเป็นธนาคารขยะ โดยทางโรงแรมก็จะไปติดตามความคืบหน้า”

“โรงแรมเคยลงทุนจ้างอาจารย์มาสอนชาวบ้าน บางทีเขาแปรรูปไปเป็นของใช้ เช่น กระเป๋า และมีการทำหมอนจากหลอด ซึ่งมีชุมชนที่ทำอยู่จริง ส่วนผลิตภัณฑ์บางอย่างเราก็สนับสนุนซื้อกลับมาใช้ ไร่ชาชนกท่องเที่ยว ซึ่งขายได้อยู่” โรงแรม พิมาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา

ผลกระทบด้านสังคม – การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวสร้างผลกระทบด้านสังคมผ่านโครงการ และกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งแต่ละโรงแรมได้เปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชุมชน โรงแรม เกิดเครือข่ายการดำเนินงานในพื้นที่- โครงการ CSR ที่โรงแรมมีการดำเนินงานโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างความเข้มแข็งในพื้นที่ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงแรมกับชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้ยังขยายไปสู่การสร้างเครือข่ายไปยังองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน

“โรงแรมมีโครงการรักษาลันตา ที่พยายามทำกันมาตลอดหลายปี คือ จะดึงชุมชนและโรงเรียนที่อยู่บนเกาะลันตามาร่วมด้วย การจัดงานทุกปีโรงแรมก็จะดึงชุมชนเข้ามาร่วมกับโรงเรียนด้วย อย่างที่ผ่านมา ก็เป็นการสร้างปะติมากรรมจากขยะ โดยให้ชุมชนเข้าไปช่วยกับทางโรงเรียน แล้วสร้างเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนนั้นๆ ขึ้นมา” โรงแรม พิมาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา

ซึ่งนอกเหนือจากชุมชนท้องถิ่นแล้ว การดำเนินงานในด้านสังคมยังขยายไปในส่วนภาคเอกชนที่เข้ามาร่วมทำกิจกรรมซึ่งส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนในภาคสังคมมากขึ้น อีกทั้งการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความเข้มแข็งของพื้นที่ในการร่วมกันดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว และร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวไปสู่ความยั่งยืน

“ช่วงแรก ๆ ทำกับชุมชนเดียวมีชาวบ้านมาเก็บขยะประมาณสัก 5-10 คน ช่วงหลังนี้ชาวบ้านมากขึ้น หลายชุมชน โรงแรมเล็กๆ เริ่มเข้ามาร่วม รวมทั้งหน่วยงานราชการเข้ามาด้วยมีทั้งเทศบาล อบต. ตำรวจ เริ่มเป็นก้อนใหญ่ขึ้น เริ่มขยายไปทั้งเกาะ” โรงแรม พิมาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา

การที่โรงแรมเปิดพื้นที่ให้ชุมชนเข้ามาร่วมกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ส่งผลให้มุมมองของชุมชนที่มีต่อโรงแรมเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

“เวลาที่เรามีนงานหรือกิจกรรมต่างๆ เราก็เอาร้านค้ารอบๆ เข้ามา เช่น ร้านขายโรตีสี ร้านขายกล้วยเตี๋ย ให้เค้ามีรายได้ และเรื่องของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ผ้าบาติก ในละแวกนี้เอามาขาย อย่างน้อยได้ช่วยเรื่องของจิตสำนึกลูกค้าได้เห็นด้วยว่ามีแบบนี้”

“ถ้าให้เห็นภาพจริงๆ ผมว่า จูเนียร์ สปอร์ต ทีม นั้นประสบความสำเร็จที่สุดแล้ว อย่างที่บอกว่าเป็นการเพิ่มศักยภาพของเด็กด้วย และพ่อแม่จะได้เห็น จากเมื่อก่อนจะค่อนข้างแอนตี้โรงแรม แต่ตอนนี้เมื่อได้เข้ามาเห็นความรู้สึกก็เปลี่ยนไปแล้ว เขารู้สึกว่าเป็นกันเองมากกว่าที่จะรู้สึกว่าโรงแรมเป็นสิ่งไกลตัวเค้า” โรงแรม ดุสิตธานี กระบี่

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานของโรงแรมตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียว สามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อทั้งโรงแรม และชุมชนท้องถิ่น เช่น การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงแรมส่งผลให้ลดการเกิดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การติดตั้งระบบพลังงานทางเลือกเพื่อลดการใช้พลังงานกระแสหลัก การติดตั้งระบบการจัดการน้ำเสียไม่ก่อให้เกิดมลภาวะทางน้ำที่เกิดจากโรงแรม หรือการจัดการขยะอย่างเป็นระบบช่วยลดปริมาณขยะในพื้นที่ ในขณะที่เดียวกันโรงแรมสามารถสร้างผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การจ้างงานแรงงานท้องถิ่น การสนับสนุนสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น ส่งผลให้ชุมชนมีรายได้จากการจ้างงาน การจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้การดำเนินงานของโรงแรมยังสร้างผลกระทบในด้านสังคม ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงแรมกับชุมชน สามารถเปลี่ยนมุมมองของชุมชนที่มีต่อโรงแรมไปในทางที่ดีขึ้น จากการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงแรม

4.1.2 ผลการดำเนินงานของโรงแรมตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่

ผลการศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ พบว่า โรงแรมสีเขียวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยมีการดำเนินงานร่วมกับชุมชนที่ดำเนินการการท่องเที่ยวโดยชุมชน จำนวน 5 ชุมชน ได้แก่

ชุมชนบ้านไหนดั้ง ชุมชนบ้านหนองทะเล ชุมชนทุ่งหิ่เพ็ง ชุมชนบ้านเกาะกลาง และชุมชนบ้านนา
ดิน ซึ่งเป็นชุมชนท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่รอบพื้นที่ของโรงแรมสี่เขียว มีรายละเอียดดังนี้



ภาพที่ 4.19 โรงแรมพื้นที่เกาะลันตา กับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่
ที่มา: ผู้วิจัยออกแบบแผนที่ด้วยระบบ GIS

พื้นที่อำเภอเกาะลันตา เป็นที่ตั้งของโรงแรมพินาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา ซึ่งเป็น
โรงแรมที่ได้รับมาตรฐานโรงแรมสี่เขียวจาก Green Globe ซึ่งนอกจากจะสร้างการมีส่วนร่วมกับ
ชุมชนในการจัดการขยะชายหาดในพื้นที่แล้ว ยังมีการส่งเสริมชุมชนที่ดำเนินการท่องเที่ยวโดยชุมชน
โดยในพื้นที่เกาะลันตามีชุมชนทุ่งหิ่เพ็งที่ดำเนินการท่องเที่ยวโดยชุมชนมาอย่างยาวนาน โดย
อาศัยทรัพยากรในพื้นที่ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตของชุมชนเพื่อสร้าง
ประสบการณ์การท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว โดยกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งหิ่เพ็ง เป็น
กิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนไปกับธรรมชาติ เช่น กิจกรรมล่องเรือแจวอาบ
อรุณ (Gondola Thailand) กิจกรรมล่องเรือแจวอาบปากกลางทะเล ล่องเรือหางยาวสัมผัสธรรมชาติ
หรือกิจกรรมแนวผจญภัยการพายเรือคายักชมธรรมชาติในป่าโกงกาง



ภาพที่ 4.20 กิจกรรมล่องเรือแจวอาบอรุณ

ที่มา: ผู้วิจัย

พื้นที่อ่าวนาง หรืออ่าวพระนาง หนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงแรมกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ โรงแรมปกาสัย รีสอร์ท โรงแรม ดิวาน่า พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง และโรงแรมเซ็นทาราแกรนด์บีช รีสอร์ท แอนด์ วิลลา กระบี่ ในพื้นที่นี้มีชุมชนที่ดำเนินการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านนาตีน และชุมชนบ้านเกาะกลาง โดยแต่ละชุมชนมีจุดเด่นเฉพาะตัวชุมชนที่น่าสนใจ ชุมชนบ้านนาตีน เป็นชุมชนมุสลิมเล็กตั้งอยู่ไม่ไกลจากอ่าวนาง นำวิถีชีวิตวัฒนธรรมของชุมชนมาใช้เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อสร้างประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว มีศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวชุมชนบ้านนาตีนเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว การทำขนมพื้นบ้าน หรือกิจกรรมผ้าบาติก นอกจากนี้ยังมีตลาดวัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชมในช่วงสุดสัปดาห์



ภาพที่ 4.21 โรงแรมพินนาแวง กับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่

ที่มา: ผู้วิจัยออกแบบแผนที่ด้วยระบบ GIS

สำหรับชุมชนบ้านเกาะกลาง ชุมชนที่ยังคงเอกลักษณ์ด้วยวิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญาชุมชน กับธรรมชาติป่าโกงกางที่สมบูรณ์ มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชุมชนสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น การทำเรือหัวโทงจำลอง การทำผ้าปาเต๊ะ กิจกรรมเรียนรู้วิถีชาวนา และการเรียนรู้วิถีประมงพื้นบ้าน สามารถสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี



ภาพที่ 4.22 กิจกรรมเรียนรู้ขนมพื้นบ้าน ศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวชุมชนบ้านนาตืน

ที่มา: <https://krabilocal.com/>



ภาพที่ 4.23 กิจกรรมเรียนรู้ผ้าบาติกชุมชนบ้านเกาะกลาง

ที่มา: <https://krabilocal.com/>

สำหรับการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวด้านเกณฑ์มาตรฐานการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น นอกจากการจ้างงาน การสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นแล้ว โรงแรมสีเขียวยังให้การสนับสนุน และส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่ ทั้งนี้การท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่จังหวัดกระบี่ถือเป็นหนึ่งในการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างประสบการณ์ท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวผ่านกิจกรรมท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และธรรมชาติในพื้นที่ โดยแต่ละโรงแรมมีการสนับสนุนชุมชนท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ดังข้อมูลในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.7 ลักษณะกิจกรรมของโรงแรมสีเขียวในการดำเนินงานร่วมกับชุมชนท่องเที่ยว

โรงแรมสีเขียว	ลักษณะกิจกรรมร่วมกับชุมชนท่องเที่ยว
โรงแรมเซ็นทารา อ่าวนาง ปิซ รีสอร์ท และสปา	สนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชน ผ่านกิจกรรม CSR ของโรงแรมในเครือ รวมถึงการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้าร่วมกิจกรรม “ชุมชนเกาะกลาง ตอนนั้น ไปปลูกข้าวสังหยดกับชุมชน ไปทั้งหมด 5 โรงแรม ไปอุดหนุน แล้วก็พาลูกค้าไปด้วย โดยการส่งจดหมายหาลูกค้าว่าเรามีกิจกรรมตัวนี้นะ ใครสนใจจะไปกับเรา” โรงแรมเซ็นทารา อ่าวนาง ปิซ รีสอร์ท และสปา
โรงแรม ปากาสัย รีสอร์ท	ประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนบ้านนาติน มีกิจกรรมปั่นจักรยานนำนักท่องเที่ยวไปเที่ยวชุมชน รวมถึงประชาสัมพันธ์และประสานกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนหนองทะเล “บ้านนาติน นี่เรามีโปรแกรมปั่นจักรยานพานักท่องเที่ยว ไปทัวร์ ไปทะเล แล้วอาหารเที่ยงก็มีทำกับข้าว เช่น ต้มยำ ชาวต่างชาติจะชอบ เช่น ชุมชนหนองทะเลเป็นชุมชนที่เรามีแพ ก็ให้ข้อมูลไว้กับเราถ้ามีแขกสนใจเราก็จะประสานไปที่ชุมชน” โรงแรม ปากาสัย รีสอร์ท

โรงแรมสีเขียว	ลักษณะกิจกรรมร่วมกับชุมชนท่องเที่ยว
โรงแรม ดีวาน่า พลาซ่า กระบี่ อ่าวนาง	มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวของโรงแรม และมีบริการนำเที่ยวชุมชนบ้านนาตั้น
โรงแรมดุสิตธานีกระบี่ รีสอร์ท	- มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนบ้านเกาะกลาง ชุมชนบ้านนาตั้น และชุมชนหนองทะเล - เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมของโรงแรมในเทศกาลต่างๆ - มีกิจกรรม CSR ร่วมกับชุมชนหนองทะเล เช่น การเก็บขยะ ปลูกต้นไม้ เป็นต้น โดยทางโรงแรมจะทำงานร่วมกับบริษัททัวร์ในการให้บริการนักท่องเที่ยวที่ต้องการไปเที่ยวชุมชน
โรงแรมพิมลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา	ประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งหยีเพ็ง โดยมีบริการกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนให้นักท่องเที่ยวที่สนใจบนแอปพลิเคชันของโรงแรม “เราพยายามสนับสนุนนักท่องเที่ยวของเราโดยการเอาโปรแกรมของทุ่งหยีเพ็งมาขายเพื่อสนับสนุนให้เขาอยู่ได้ เราไม่ได้ขายให้เฉพาะลูกค้า แต่เราขายให้พนักงานด้วย” โรงแรม พิมลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา การทำกิจกรรม CSR ร่วมกับชุมชนทุ่งหยีเพ็ง และชุมชนอื่นๆ

จากการดำเนินงานของโรงแรม พบว่า กิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนของโรงแรมสีเขียว จำแนกเป็นกิจกรรมทางตรง และกิจกรรมทางอ้อม ได้แก่

1) การประชาสัมพันธ์ และจำหน่ายโปรแกรมการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวผ่านช่องทางต่าง ๆ ของโรงแรม เช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก หรือแผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ทั้งในส่วน Lobby และภายในห้องพัก เป็นต้น

2) กิจกรรมส่งเสริมส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรม CSR ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่โรงแรมร่วมกับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง นอกจากจะเป็นกิจกรรมเพื่อสังคมยังถือเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้

3) การเชิญชุมชนท่องเที่ยวมีส่วนร่วมกิจกรรมในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ของโรงแรม

4) การสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยวผ่านผลิตภัณฑ์ของชุมชน ที่โรงแรมนำมาให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

ทั้งนี้ผลลัพธ์ที่เกิดจากกิจกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนของโรงแรมสีเขียว มีดังนี้

1) โรงแรมมีผลิตภัณฑ์ที่ร่วมกับชุมชนเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว

2) โรงแรมสามารถสร้างการมีส่วนร่วมกับนักท่องเที่ยวผ่านกิจกรรม CSR หรือกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชน ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงแรม นักท่องเที่ยว และชุมชน

3) ชุมชนสามารถกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

4) เกิดการหนุนเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานกระบี่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกระบี่ สมาคมโรงแรมจังหวัดกระบี่ หรือสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ เป็นต้น

5) เกิดการสร้างคุณค่า การรับรู้ และการตระหนักห่วงแหนวัฒนธรรมประเพณี ผ่านกิจกรรมที่โรงแรมร่วมกับชุมชน ในการนำเสนอให้นักท่องเที่ยวผ่านกิจกรรมต่างๆ

6) เกิดเครือข่ายการท่องเที่ยวในพื้นที่

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวในพื้นที่จังหวัดกระบี่ สามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกให้กับตัวโรงแรมเอง ชุมชนท้องถิ่น รวมถึงการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยมีรายละเอียดผลกระทบที่เกิดขึ้นในแต่ละด้าน ดังนี้

1) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม-โครงการ CSR ของโรงแรมมีส่วนสร้างการตระหนักรู้ถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว และชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการจัดการขยะ เนื่องจากโรงแรมตั้งอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด และเกาะ ปัญหาด้านขยะจึงส่งผลกระทบต่อทั้งโรงแรมและชุมชน ดังนั้น การที่มีระบบจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพจะช่วยลดปัญหาให้กับแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งโรงแรมเริ่มจากตัวโรงแรมเองที่มีนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านขยะ หลังจากนั้นก็ขยายไปสู่ชุมชนท้องถิ่น สร้างองค์ความรู้เรื่องการจัดการขยะในชุมชน การเปลี่ยนขยะเป็นรายได้ ให้การสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องจนขยายไปสู่การเป็นเครือข่ายร่วมกันขับเคลื่อนร่วมกันในทุกภาคส่วน ส่งผลให้เกิดการตระหนักให้กับชุมชนในเรื่องของปัญหาจากขยะ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวหากไม่ร่วมมือกัน

“ปริมาณขยะลดลงจำนวนเท่าไรนั้นยังตอบยาก แต่สิ่งที่เห็น คือ ความเป็นระเบียบของชุมชน ทั้งในพื้นที่ชุมชน และแหล่งท่องเที่ยว คิดว่ามันเกิดการพัฒนา คือ ชุมชนมองเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในชุมชนตัวเองที่เป็นระบบระเบียบมากขึ้น” โรงแรม พิมาลัย รีสอร์ท แอนด์ สปา

ในขณะเดียวกันการจัดการด้านพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพของโรงแรม มีการจัดการอย่างเป็นระบบ การนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการพลังงานไฟฟ้าสามารถช่วยให้โรงแรมสามารถลดปริมาณการใช้ไฟฟ้าได้เป็นอย่างดี สำหรับด้านการจัดการระบบน้ำมีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเพื่อนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่โดยไม่ปล่อยลงสู่สาธารณะ ถือเป็นการช่วยลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชายหาดและทะเล ซึ่งการดำเนินงานของโรงแรมที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมนั้นส่งผลกระทบเชิงบวกให้กับภาพลักษณ์ของโรงแรม โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

“สร้างภาพลักษณ์ให้โรงแรม ลูกค้าน่าสามารถรับรู้ได้ ทางองค์กรก็สามารถมาพักได้ ทางเอเจนซีเขาก็ได้เห็นว่ามีเรื่องของจิตสำนึก มีส่วนในการตัดสินใจเข้ามาพัก เอเจนซีทางยุโรปเค้าก็จะรู้สึกที่โรงแรมนี้มีมาตรฐาน ทางการตลาดก็เป็นการดึงลูกค้าที่ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เข้ามา” โรงแรม ดุสิตธานี กระบี่

อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานของโรงแรมสี่เขียวด้านสิ่งแวดล้อมยังส่งผลไปถึงการท่องเที่ยวในพื้นที่ ทั้งโครงการจัดการขยะ และโครงการอนุรักษ์ ป่าพุ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ซึ่งทำให้แหล่งท่องเที่ยวได้รับการดูแล ลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และสร้างความยั่งยืนให้ทรัพยากร ในขณะเดียวกันโครงการและกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมยังส่งผลถึงการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่นำเสนอกิจกรรมท่องเที่ยวบนฐานทุนทรัพยากรของชุมชนทั้งทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ถือเป็นการร่วมมือกับชุมชนท่องเที่ยวในการส่งเสริม และสนับสนุน การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรให้กับการท่องเที่ยวโดยชุมชน

2) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ-การดำเนินงานของโรงแรมสี่เขียว ซึ่งนอกจากจะมีผล ทางด้านการตลาดกับตัวโรงแรมเองแล้ว ยังมีส่วนช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่ เนื่องจากการมีส่วนร่วม กับชุมชนท้องถิ่นเป็นหนึ่งในเกณฑ์มาตรฐานโรงแรมสี่เขียว โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น เช่น การจ้างพนักงานที่อาศัย อยู่ในชุมชนท้องถิ่น โดยพบว่า พนักงานของโรงแรมสี่เขียวแต่ละโรงแรม เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน ท้องถิ่นเฉลี่ย ร้อยละ 70 ถึง ร้อยละ 90 นอกจากนี้โรงแรมยังสนับสนุนสินค้า และผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อนำมาใช้ในการบริการนักท่องเที่ยว เช่น น้ำผึ้ง ผักปลอดสารพิษ และอาหารทะเล เป็นการสร้าง รายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็เป็นการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ของโรงแรม นอกจากนี้โครงการ CSR บางโครงการยังสามารถต่อยอดไปสู่การสร้างอาชีพเสริมให้กับ ชุมชนท้องถิ่น เช่น โครงการจัดการขยะของโรงแรมพิมลีย์ รีสอร์ท แอนด์ สปา ที่นอกจากอบรมให้ ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะแล้ว ยังมีการต่อยอดในการพัฒนาทักษะให้กับชุมชนเพื่อพัฒนา ผลิตภัณฑ์จากขยะจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับชุมชน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 การสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ โรงแรมสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทั้งนี้การส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยชุมชนยังเป็นการสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นประสบการณ์การ ท่องเที่ยวที่สามารถสะท้อนเอกลักษณ์ของชุมชนท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น กิจกรรมล่องเรือของชุมชนทุ่ง หยิเพ็งที่สะท้อนวิถีชีวิตของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการประมงพื้นบ้าน และการอนุรักษ์ทรัพยากรของ ชุมชน ได้เรียนรู้วัฒนธรรมชุมชนผ่านอาหารที่บริการ รวมถึงประวัติศาสตร์ชุมชนผ่านนักสื่อ

ความหมายชุมชน เป็นต้น นอกจากการสร้างรายได้ให้กับชุมชนท่องเที่ยว การสร้างอาชีพในชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เกิดการกระจายรายได้ในชุมชนซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3) ผลกระทบด้านสังคม-การดำเนินงานโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงแรมสีเขียวได้สร้างผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ รวมถึงด้านสังคม เนื่องจากการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่โรงแรมสีเขียวต้องดำเนินการ อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากการจ้างพนักงานที่อาศัยในชุมชน การสนับสนุนสินค้าหรือ ผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น กิจกรรม หรือโครงการ การมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นของแต่ละโรงแรมจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับนโยบายของโรงแรมนั้น ๆ ซึ่งโครงการ CSR เป็นโครงการที่โรงแรมเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อชุมชนท้องถิ่น เช่น ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ การคัดแยกขยะ หรือการสร้างมูลค่าจากขยะ ความรู้เรื่องของปัญหาจากขยะที่จะส่งผลกระทบต่อชุมชน การฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น นอกจากนี้การดำเนินงานของโรงแรมร่วมกับชุมชนยังสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มุมมองของชุมชนท้องถิ่นที่มีต่อโรงแรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ในส่วนของการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน การที่โรงแรมส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนส่งผลให้ชุมชนท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ท้องถิ่นกับนักท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมทำนาของชุมชนบ้านเกาะกลาง การเขียนผ้าบาติกของชุมชนนาติน ล่องเรือยามเช้าของชุมชนทุ่งหยีเพ็ง ล่องแพของชุมชนหนองทะเล หรือพายเรือคายักของชุมชนไหนดง เป็นต้น กิจกรรมท่องเที่ยวเหล่านี้ล้วนแต่ต้องใช้ความร่วมมือของสมาชิกชุมชนในการทำงาน จึงทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างสมาชิกชุมชน ทำให้ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่า และการรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรชุมชนทั้งธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต

4.2 วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยว

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยวสามารถอธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

สัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
C.V.	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
K	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
SK	แทน	ความเบ้
KU	แทน	ความโด่ง
δ	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของการวัดตัวแปรสังเกตได้ภายนอก
ε	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของการวัดตัวแปรสังเกตได้ภายใน
λ	แทน	น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน
TE	แทน	ขนาดอิทธิพลรวม
IE	แทน	ขนาดอิทธิพลทางอ้อม
DE	แทน	ขนาดอิทธิพลทางตรง
χ^2	แทน	ค่าสถิติไค-สแควร์
df	แทน	องศาอิสระ
R^2	แทน	สัมประสิทธิ์การทำนาย
SMC	แทน	ค่าสัดส่วนของความแปรปรวนของตัวแปรสังเกตได้ที่อธิบายได้ ที่อธิบายได้ด้วยความแปรปรวนของตัวแปรแฝง
ρ_c	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง
ρ_v	แทน	ค่าความแปรปรวนที่สกัดได้
t-value	แทน	ค่าสถิติที
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
GFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน
AGFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนปรับแก้
RMSEA	แทน	ดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์

SRMR	แทน	ดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ
CN	แทน	ดัชนีระบุขนาดกลุ่มตัวอย่าง
NFI	แทน	Normed Fit Index
IFI	แทน	Incremental Fit Index
CFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ
PGFI	แทน	Parsimonious Goodness of Fit Index
PNFI	แทน	Parsimonious Normed Fit Index
REVIS	แทน	อักขรย่อความตั้งใจในการกลับมาพักซ้ำของนักท่องเที่ยว
SATIS	แทน	อักขรย่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
GREEN	แทน	อักขรย่อการดำเนินงานมาตรฐานโรงแรมสีเขียว
MOTI	แทน	อักขรย่อแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว
use	แทน	อิทธิพลของการกลับมาการกลับมาพักซ้ำของ นักท่องเที่ยวที่เคยมีประสบการณ์
will	แทน	อิทธิพลของการกลับมาการกลับมาพักซ้ำของ นักท่องเที่ยวที่จะใช้บริการในอนาคต
adti	แทน	อิทธิพลของความพึงพอใจจากทัศนคติของนักท่องเที่ยว
image	แทน	อิทธิพลของความพึงพอใจจากภาพลักษณ์ของโรงแรม
policy	แทน	อิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวด้านนโยบายที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม
build	แทน	อิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวด้านอาคาร ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
water	แทน	อิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวด้านการจัดการน้ำ
waste	แทน	อิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวด้านการจัดการขยะ
energy	แทน	อิทธิพลของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวด้านการจัด การพลังงาน
commu	แทน	อิทธิพลของการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น
push	แทน	อิทธิพลของแรงจูงใจด้านปัจจัยดึง
pull	แทน	อิทธิพลของแรงจูงใจด้านปัจจัยผลัก

โดยการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุ ประกอบด้วย แรงจูงใจนักท่องเที่ยว การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว ความพึงพอใจ และการตั้งใจกลับมาพักซ้ำของนักท่องเที่ยว
- 2) ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยวกับข้อมูลเชิงประจักษ์
- 3) ศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของตัวแปรสาเหตุ ได้แก่ แรงจูงใจนักท่องเที่ยว การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว ความพึงพอใจ และการตั้งใจกลับมาพักซ้ำของนักท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยว สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 225 คน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 136 คน (ร้อยละ 60.50) เพศหญิง จำนวน 84 คน (ร้อยละ 37.30) และ กลุ่ม LGBTQ+ จำนวน 5 คน (2.20) อายุส่วนมากอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 18-30 ปี จำนวน 139 คน (ร้อยละ 61.78) อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 48 คน (ร้อยละ 21.13) อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 22 คน (ร้อยละ 9.78) และอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 16 คน (ร้อยละ 7.11) สถานะส่วนใหญ่มีสถานะโสด จำนวน 193 คน (ร้อยละ 85.80) สถานะสมรส จำนวน 27 คน (ร้อยละ 12.00) และสถานะอื่นๆ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 2.20) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 196 คน (ร้อยละ 87.10) ระดับปริญญาโท จำนวน 15 คน (ร้อยละ 6.70) ระดับมัธยม จำนวน 12 คน (ร้อยละ 5.30) และปริญญาเอก จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.90) ทั้งนี้ส่วนมาก เป็นนักศึกษา จำนวน 79 คน (ร้อยละ 35.10) อาชีพอิสระ จำนวน 56 คน (ร้อยละ 24.90) พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 39 คน (ร้อยละ 17.30) แรงงานทั่วไป จำนวน 30 คน (13.30) เจ้าของธุรกิจ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 7.10) และเกษียณ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 2.20) จำนวนวันเดินทางท่องเที่ยว จังหวัดกระบี่ส่วนใหญ่จะใช้เวลา เฉลี่ยที่ 7.5 วัน การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อคน เฉลี่ย 43 ดอลลาร์ สรุปผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	225	100
ชาย	136	60.50
หญิง	84	37.30
LGBTQ+	5	2.20
อายุ	225	100
อายุระหว่าง 18-30 ปี	139	61.78
อายุระหว่าง 31-40 ปี	48	21.13
อายุระหว่าง 41-50 ปี	22	9.78
อายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป	16	7.11
สถานะ	225	100
โสด	193	85.80
สมรส	27	12.00
อื่นๆ	5	2.20
ระดับการศึกษา	225	100
มัธยม	12	5.30
ปริญญาตรี	196	87.10
ปริญญาโท	15	6.70
ปริญญาเอก	2	0.90
อาชีพ	225	100
นักศึกษา	79	35.10
อาชีพอิสระ	39	17.30
พนักงานบริษัทเอกชน	16	7.10
แรงงานทั่วไป	5	2.20
เจ้าของธุรกิจ	30	13.30
เกษียณ	56	24.90

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านแรงจูงใจ การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เข้าพัก และการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	SD
ตัวแปรการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ	4.29	0.51
การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว	4.21	0.51
แรงจูงใจ	4.07	0.46
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	3.95	0.73

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.9 พบว่า ตัวแปรการตั้งใจกลับมาพักซ้ำมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.29 (SD= 0.51) รองลงมา ได้แก่ การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว ค่าเฉลี่ย 4.21 (SD= 0.51) แรงจูงใจ ค่าเฉลี่ย 4.07 (SD= 0.46) และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.95 (SD= 0.73) เมื่อเปรียบเทียบเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยหลังจากวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) พบว่า ตัวแปรการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ และการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับ ตัวแปรความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เข้าพัก และด้านแรงจูงใจ อยู่ในระดับมาก สำหรับการตรวจสอบความเบ้ของข้อมูล (Skewness) และค่าความโด่งของข้อมูล (Kurtosis) พบว่า ความเบ้ของข้อมูลอยู่ระหว่าง -1.58 ถึง -1.533 และความโด่งของข้อมูลอยู่ระหว่าง -2.07 ถึง 3.471 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ ด้วยวิธี Pearson Correlation ประกอบด้วย ตัวแปรปัจจัยหลัก ตัวแปรปัจจัยตั้ง ตัวแปรนโยบายที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตัวแปรอาคารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตัวแปรการจัดการน้ำ ตัวแปรการจัดการขยะ ตัวแปรการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ตัวแปรความพึงพอใจจากทัศนคติของนักท่องเที่ยว ตัวแปรความพึงพอใจจากภาพลักษณ์ของโรงแรม ตัวแปรนักท่องเที่ยวที่เคยมีประสบการณ์พักโรงแรมสีเขียว และตัวแปร

นักท่องเที่ยวยังจะใช้บริการอีกครั้งในอนาคต ซึ่งการวิเคราะห์นี้เพื่อยืนยันว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์ร่วมกันหรือไม่ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของตัวแปร

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกต	push	pull	policy	buil	water	waste	energy	commu	adti	image	use	will
MOTI	Push	1											
	Pull	.672**	1										
GREEN	Policy	.531**	.748**	1									
	Buil	.526**	.652**	.619**	1								
	Water	.428**	.603**	.612**	.711**	1							
	Waste	.337**	.544**	.557**	.635**	.790**	1						
	Energy	.462**	.693**	.620**	.651**	.713**	.741**	1					
	Commu	.390**	.620**	.651**	.677**	.686**	.643**	.668**	1				
SATIS	Adti	.446**	.644**	.640**	.653**	.646**	.649**	.738**	.707**	1			
	Image	.532**	.699**	.663**	.654**	.626**	.620**	.704**	.693**	.783**	1		
REVIS	Use	.336**	.423**	.360**	.399**	.376**	.341**	.451**	.421**	.492**	.521**	1	
	will	.308**	.425**	.422**	.322**	.372**	.372**	.305**	.327**	.401**	.472**	.481**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรจากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยองค์ประกอบด้านแรงจูงใจ (MOTI) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบของการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.308-0.425 ถือว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ($0.300 < r < 0.700$) องค์ประกอบด้านมาตรฐานโรงแรมสีเขียว (GREEN) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบของการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.322-0.451 ถือว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ($0.300 < r < 0.700$) องค์ประกอบด้านความพึงพอใจ (SATIS) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบของการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.401-0.521 ถือว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ($0.300 < r < 0.700$) นอกจากนี้ยังไม่พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูง (Multicollinearity) ค่าความสัมพันธ์เกิน 0.80

3) การวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว

การวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว เป็นการทดสอบรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามข้อสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ว่ามีความสอดคล้องกลมกลืนกันหรือไม่ โดยพิจารณาจากสถิติค่าไคสแควร์ (χ^2), ค่าอัตราส่วนไคสแควร์ต่อองศาอิสระ (χ^2/df), GFI, AGFI, RMSEA, NFI, IFI, CFI และ CN มีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรสาเหตุ ประกอบด้วยตัวแปรแฝงทั้งหมด 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) ตัวแปรแรงจูงใจ (MOTI) ประกอบด้วยตัวสังเกต 2 ตัวแปร คือ ปัจจัยผลัก (push) และปัจจัยดึง (pull) 2) ตัวแปรมาตรฐานโรงแรมสีเขียว (GREEN) ประกอบด้วยตัวสังเกต 6 ตัวแปร คือ นโยบายที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (policy) การออกแบบอาคารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (buil) การจัดการน้ำ (Water) การจัดการขยะ (Waste) การจัดการพลังงาน (Energy) และการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น (Commu) และ 3) ตัวแปรความพึงพอใจ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต 2 ตัวแปร คือ ความพึงพอใจจากทัศนคติของนักท่องเที่ยว (Adti) และ ความพึงพอใจจากภาพลักษณ์ของโรงแรม (image)

ตัวแปรผล ได้แก่ ตัวแปรแฝงการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว (REVIS) ประกอบด้วยตัวแปรสาเหตุ 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) ตัวแปรนักท่องเที่ยวที่เคยมีประสบการณ์พักโรงแรมสีเขียว (use) และ 2) ตัวแปรนักท่องเที่ยวที่จะใช้บริการอีกครั้งในอนาคต (will)

โดยผลการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว สามารถอธิบายได้ ดังนี้

3.1 การตรวจสอบความกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ผลการตรวจสอบความกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับรูปแบบ แสดงผลดังตารางที่ 4.14

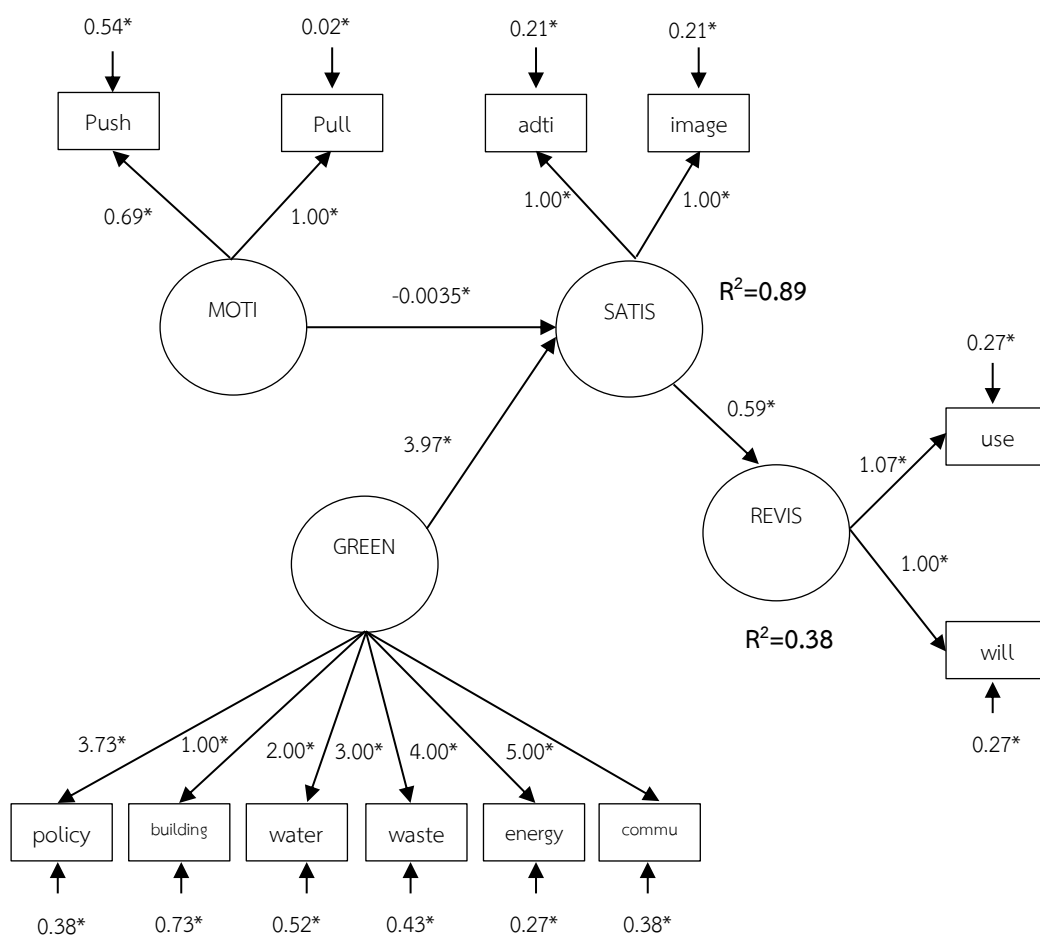
ตารางที่ 4.11 ค่าสถิติเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับรูปแบบ

ประเภทดัชนี	ดัชนี	เกณฑ์	ก่อนปรับโมเดล	
			ค่าสถิติ	ผลพิจารณา
ดัชนีวัดความกลมกลืนสัมบูรณ์	χ^2 / df	<2.00	442.03/54=8.19	ไม่ผ่านเกณฑ์
	P of χ^2	>.05	0.00000	ไม่ผ่านเกณฑ์
	GFI	>0.95	0.75	ไม่ผ่านเกณฑ์
	AGFI	>0.90	0.64	ไม่ผ่านเกณฑ์
	RMR	<0.05	0.22	ไม่ผ่านเกณฑ์
	SRMR	<0.05	0.26	ไม่ผ่านเกณฑ์
	RMSEA	<.05	0.18	ไม่ผ่านเกณฑ์
ดัชนีความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ	NFI	≥ 0.90	0.91	ผ่านเกณฑ์
	IFI	≥ 0.90	0.92	ผ่านเกณฑ์
	CFI	≥ 0.90	0.92	ผ่านเกณฑ์
ดัชนีระบุขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	CN	≥ 200	42.21	ไม่ผ่านเกณฑ์

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 11 การตรวจสอบความกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับรูปแบบ พบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 442.03 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p = 0.000$) เมื่อตรวจสอบค่าอัตราส่วนไคสแควร์ต่อองศาอิสระ (χ^2 / df) มีค่าเท่ากับ 8.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (<2.00) เมื่อตรวจสอบดัชนีความกลมกลืนสัมบูรณ์ พบว่า ค่า GFI (0.75) ค่า AGFI (0.64) ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (>0.90) รวมถึงค่า RMR (0.22) SRMR (0.26) และ RMSEA (0.18) พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (<0.05) เมื่อตรวจสอบดัชนีความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ พบว่า ค่า NFI (0.91) IFI (0.92) และ CFI (0.92) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้งหมด (≥ 0.90) การตรวจดัชนีระบุขนาดกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่า CN (42.21) ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (≥ 200)

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์โดยรวม พบว่า โมเดลยังไม่มี ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ภาพที่ 4.25) จึงต้องมีการปรับโมเดลให้มีความสอดคล้องและกลมกลืนมากยิ่งขึ้น โดยการปรับโมเดลจะพิจารณาจากข้อเสนอแนะดัชนีปรับโมเดลจากโปรแกรม (Model Modification

Indices: MI) ร่วมกับค่าการเปลี่ยนแปลงพารามิเตอร์ที่คาดหวังมาตรฐาน (Standardized Expected Parameter Change: SEPC) จนกระทั่งได้โมเดลที่มีความสอดคล้องและกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์



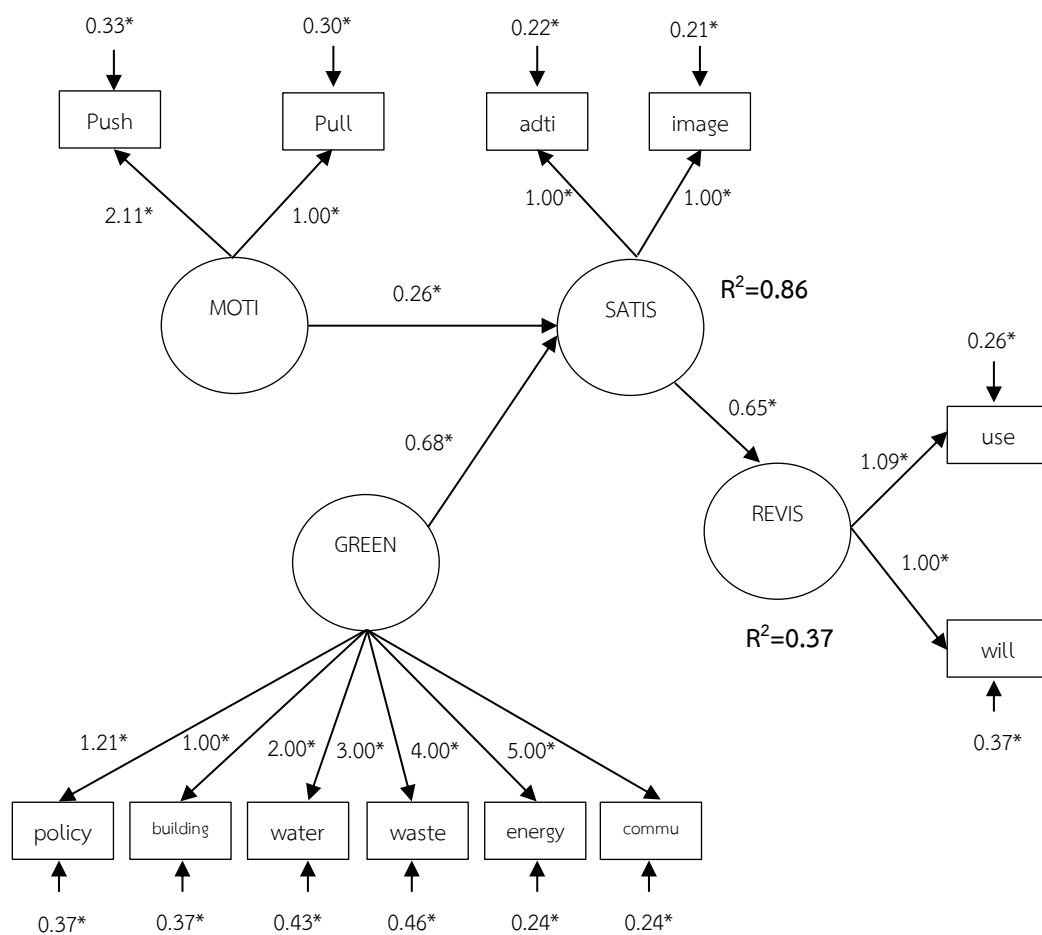
ภาพที่ 4.25 ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับโมเดล

เพื่อให้รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องและกลมกลืน จึงได้มีการปรับ และตรวจสอบโมเดลที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์พิจารณา (แสดงผลในตารางที่ 4.12) จนกระทั่งได้โมเดลที่มีความสอดคล้องและกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังภาพที่ 4.26

ตารางที่ 4.12 ค่าสถิติเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับปรุงแบบ

ประเภทดัชนี	ดัชนี	เกณฑ์	หลังปรับโมเดล	
			ค่าสถิติ	ผลพิจารณา
ดัชนีวัดความกลมกลืนสัมบูรณ์	χ^2 / df	<2.00	51.08/38=1.34	ผ่านเกณฑ์
	P of χ^2	>.05	0.08	ผ่านเกณฑ์
	GFI	>.95	0.96	ผ่านเกณฑ์
	AGFI	>.90	0.92	ผ่านเกณฑ์
	RMR	<.05	0.02	ผ่านเกณฑ์
	SRMR	<.05	0.02	ผ่านเกณฑ์
	RMSEA	<.05	0.04	ผ่านเกณฑ์
ดัชนีความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ	NFI	$\geq .90$	0.99	ผ่านเกณฑ์
	IFI	$\geq .90$	1.00	ผ่านเกณฑ์
	CFI	$\geq .90$	1.00	ผ่านเกณฑ์
ดัชนีระบุขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	CN	≥ 200	255.39	ผ่านเกณฑ์

จากการทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสี่เหลี่ยมซ้ำของนักท่องเที่ยว หลังปรับปรุงแบบ พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ตารางที่ 18) เมื่อพิจารณาค่าสถิติตามเกณฑ์ พบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 53.86 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p = 0.05$) เมื่อตรวจสอบค่าอัตราส่วนไคสแควร์ต่อองศาอิสระ (χ^2 / df) มีค่าเท่ากับ 1.34 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (<2.00) เมื่อตรวจสอบดัชนีความกลมกลืนสัมบูรณ์ พบว่า ค่า GFI (0.96) ค่า AGFI (0.92) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (>0.90) ค่า RMR (0.02) SRMR (0.02) และ RMSEA (0.04) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (<0.05) ผลการตรวจสอบดัชนีความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ พบว่า ค่า NFI (0.99) IFI (1.00) และ CFI (1.00) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (≥ 0.90) การตรวจดัชนีระบุขนาดกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่า CN (255.39) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (≥ 200)



ภาพที่ 4.26 ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับโมเดล

3.2) การวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม

จากการพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรแฝงแต่ละตัวนั้นพบว่าตัวแปรแต่ละตัวสามารถส่งอิทธิพลต่อกันทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้เกิดความชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้เสนอผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรผล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ อิทธิพลทางตรง (Direct Effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects: IE) และอิทธิพลรวม (Total Effects: TE) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 อิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE)

ตัวแปรผล	R ²	อิทธิพล	ตัวแปรสาเหตุ		
			SATIS	MOTI	GREEN
REVIS	0.37	DE	0.65*	--	--
		IE	--	--	--
		TE	0.65*	--	--
SATIS	0.86	DE	--	0.26*	0.68*
		IE	--	--	--
		TE	--	0.26*	0.68*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

เมื่อพิจารณาผลจากตารางที่ 4.13 พบว่า การตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว (REVIS) ได้รับอิทธิพลรวมจากตัวแปรแฝงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (SATIS) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.65 โดยตัวแปรสาเหตุอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว (REVIS) ได้ร้อยละ 37

เมื่อพิจารณาตัวแปรความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (SATIS) พบว่า ได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรมาตรฐานโรงแรมสีเขียว (GREEN) มากที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.68 รองลงมาได้แก่ ตัวแปรแรงจูงใจนักท่องเที่ยว (MOTI) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.26 โดยตัวแปรสาเหตุอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (SATIS) ได้ร้อยละ 86

4.3 ผลการศึกษาในระยะที่ 2 เป็นการศึกษาวัตถุประสงค์ 3 เพื่อศึกษารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่

ผลการศึกษาในระยะที่ 1 พบว่า การดำเนินงานของโรงแรมในพื้นที่จังหวัดกระบี่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวในระดับภายในประเทศ และระดับสากล โดยมีการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละด้านซึ่งส่งผลต่อตัวโรงแรมและชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว พบว่า การดำเนินงานของโรงแรมตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวหลังได้รับประสบการณ์การเข้าพัก นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์อิทธิพลยังแสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจของ

นักท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยว ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานอย่างจริงจังของแต่ละโรงแรมสามารถสร้างการรับรู้และประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว และมีผลต่อการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำ โดยเฉพาะเกณฑ์ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ที่โรงแรมจะต้องแสดงให้เห็นให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ว่ามีการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างแท้จริง ทั้งนี้พบว่าการทำงานตามเกณฑ์ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นนั้นของโรงแรมให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การจ้างงานแรงงานท้องถิ่น โดยจำนวนพนักงานของโรงแรมสีเขียวกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย ทั้ง 5 โรงแรม เฉลี่ยร้อยละ 70 ถึง ร้อยละ 90 เป็นคนในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง เช่น จังหวัดตรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น มีการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ของชุมชนท้องถิ่น สร้างการมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรม CSR รวมถึงการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนผ่านงานเทศกาลต่างๆ อย่างไรก็ตามยังพบว่าโรงแรมสีเขียวมีการสนับสนุนชุมชนท่องเที่ยวในรอบพื้นที่ ได้แก่ ชุมชนบ้านนาดีน ชุมชนบ้านหนองทะเล ชุมชนไหนดั้ง ชุมชนบ้านเกาะกลาง และชุมชนทุ่งหยีเพ็ง

สำหรับการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ พบว่า ที่ผ่านมาโรงแรมมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนทางตรง คือ การนำเสนอจำหน่ายโปรแกรม หรือกิจกรรมท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวและพนักงานของโรงแรม 2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนทางอ้อม คือ การประชาสัมพันธ์ หรือการให้ข้อมูลแนะนำนักท่องเที่ยวของโรงแรม ผ่านช่องทางเว็บไซต์ แผ่นพับ หรือนักท่องเที่ยวสามารถสอบถามข้อมูลจากพนักงานต้อนรับของโรงแรม อย่างไรก็ตามจากการให้ข้อมูลของผู้บริหารโรงแรมเกี่ยวกับประเด็นของการร่วมมือกับชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่า มีประเด็นของโรงแรมในการทำงานร่วมกันระหว่างโรงแรมกับชุมชนท่องเที่ยว ดังนี้

1) มาตรฐานการบริการของชุมชนท่องเที่ยว-โรงแรมให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเรื่องของมาตรฐานด้านความปลอดภัย ซึ่งจากการให้ข้อมูลของโรงแรม พบว่า การนำเสนอกิจกรรมท่องเที่ยวต่างให้กับนักท่องเที่ยวของโรงแรมจะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้บริหาร ซึ่งต้องมั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวมาเป็นอันดับแรกเนื่องจากส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของโรงแรม หากนักท่องเที่ยวเกิดอุบัติเหตุระหว่างการทำกิจกรรม ดังนั้นทางโรงแรมจะต้องมั่นใจในกิจกรรมต่างๆที่จะบริการให้กับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีประเด็นด้านการสื่อสาร

ภาษาอังกฤษของชุมชนที่ยังคงเป็นกำแพงในการให้บริการนักท่องเที่ยว เพราะโรงแรมจะไม่มีมัคคุเทศก์เหมือนกับบริษัทนำเที่ยวที่สามารถแปลภาษาทำหน้าที่เป็นผู้สื่อสารกับนักท่องเที่ยว

2) ความต่อเนื่องของกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชน-เนื่องจากการพิจารณากิจกรรมต่างๆ ทางโรงแรมจะต้องใช้เวลาพอสมควรในการได้รับอนุมัติจากผู้บริหารหรือการเจรจากับคู่ค้าของโรงแรม ซึ่งจากประสบการณ์ที่โรงแรมเคยสัมผัสคือการที่ชุมชนหยุดทำกิจกรรม หรือให้บริการท่องเที่ยว เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ทางโรงแรมจะต้องปรับเปลี่ยนกะทันหัน จากเหตุนี้จึงถือเป็นข้อกัณธของทางโรงแรมที่ยังไม่สามารถทำงานร่วมกับชุมชนท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง

3) ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของโรงแรม (Conflict of interest)-เนื่องจากบางโรงแรมมีสัญญากับบริษัททัวร์ที่มาเช่าพื้นที่ของโรงแรมเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งการที่โรงแรมจะนำเสนอกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยตรงกับนักท่องเที่ยวก็จะเป็นการไปทับซ้อนกับการให้บริการของบริษัททัวร์ ซึ่งบางครั้งชุมชนท่องเที่ยวไม่ได้เป็นเป้าหมายของทางบริษัททัวร์ในการนำเสนอให้กับนักท่องเที่ยว

สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตัวแทนชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่ทั้ง 5 ชุมชน พบว่าที่ผ่านมามีชุมชนท่องเที่ยวบางชุมชนที่ให้บริการกิจกรรมท่องเที่ยวกับโรงแรมสี่เขียว แต่จำนวนกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาจากโรงแรมนั้นยังมีจำนวนค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว อาจเป็นเพราะเป็นนักท่องเที่ยวเป้าหมายคนละกลุ่ม โดยรูปแบบการให้บริการกิจกรรมท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม หรือเลือกเฉพาะบางกิจกรรม ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่า มีประเด็นสำคัญที่ชุมชนท่องเที่ยวได้ให้ความเห็นว่าเป็นข้อจำกัดในการทำงานร่วมกับโรงแรม ดังนี้

1) กำแพงด้านภาษา-การสื่อสารกับนักท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญที่ทำให้ชุมชนท่องเที่ยวทำงานร่วมกับโรงแรมค่อนข้างยาก เนื่องจากบุคลากรกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชนไม่มีทักษะด้านภาษา จึงเป็นเรื่องยากที่จะสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่มาจากโรงแรมเพราะไม่มีล่ามแปลมาด้วย ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มากับบริษัทนำเที่ยวจะมีมัคคุเทศก์อาชีพที่สามารถช่วยแปลภาษาได้

2) ศักยภาพของบุคลากรในการให้บริการ-บุคลากรในกลุ่มท่องเที่ยวของแต่ละชุมชน นั้นมีข้อจำกัดที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากการท่องเที่ยวเปรียบเสมือนอาชีพเสริม ซึ่งชาวบ้านในชุมชนส่วนใหญ่ก็จะมีอาชีพหลักของตนเองที่ต้องให้ความสำคัญก่อนเพราะเป็นช่องทางสร้างรายได้หลัก ส่งผลให้การพัฒนากิจกรรมบริการต่างๆ ค่อนข้างมีข้อจำกัด ซึ่งบางชุมชนไม่สามารถยกระดับการให้บริการในระดับที่โรงแรมคาดหวังได้

3) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการบริการนักท่องเที่ยว-สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับบริการนักท่องเที่ยวเป็นอีกหนึ่งข้อจำกัดของชุมชน แม้ว่าจะมีหน่วยงานมาส่งเสริม หรือช่วยเหลือในการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ ป้ายบอกทาง ป้ายสื่อความหมาย หรือยานพาหนะที่ใช้ขนส่งในชุมชน แต่ปัญหาของชุมชนส่วนใหญ่คือเรื่องของการบำรุงรักษา แม้ว่าบางชุมชนจะมีกองทุนสำหรับส่วนนี้แต่ก็ไม่เพียงพอ ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกนี้ก็จะเกี่ยวโยงไปถึงเรื่องของความปลอดภัยในการให้บริการ ซึ่งประเด็นนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชุมชนยังไม่สามารถพัฒนาศักยภาพไปถึงมาตรฐานที่โรงแรมสามารถยอมรับได้

4) โอกาสในการพูดคุยระหว่างชุมชนกับโรงแรม-อีกหนึ่งประเด็นที่ทางชุมชนท่องเที่ยว ไม่สามารถเชื่อมต่อกับโรงแรมได้ โดยเฉพาะโรงแรมขนาดใหญ่ เนื่องจากชุมชนท่องเที่ยวไม่มีช่องทางที่จะนำเสนอโปรแกรม หรือกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนได้อย่างจริงจัง ทำให้ทางฝั่งโรงแรมไม่มีข้อมูลเชิงลึกของชุมชนท่องเที่ยว ดังนั้นการร่วมมือในการร่วมกันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นยังไม่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง

ทั้งนี้จากการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากโรงแรมสีเขียว และชุมชนท่องเที่ยวแม้ว่าจะมีข้อจำกัดในการทำงานร่วมกันระหว่างโรงแรมกับชุมชนท่องเที่ยว แต่ทางโรงแรมได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ยินดีที่จะร่วมงานกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ แต่ต้องมีการทำความเข้าใจรวมถึงข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน อย่างเป็นทางการ หรืออาจจะมีหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเข้ามาทำหน้าที่ประสานการทำงาน

“เรื่องแบบนี้จะเกิดขึ้นได้ต้องมีตัวเชื่อม เช่น หน่วยงานภาครัฐ ต้องเป็นตัวเชื่อม อย่างที่บอกว่า ชุมชนเองเขาทำการตลาดเองในแบบของเขา อย่างโรงแรมเองก็มีทางในการทำการตลาดในแบบของโรงแรมอยู่ดีๆ เราอยากจะทำแล้วไปคุยกับเขา เราก็ไม่แน่ใจว่าตัวเขาเอง ต้องการทำกับเราไหม ดังนั้นจึงไม่รู้ว่าเค้าสนใจเราจริง หรือเราสนใจเขาจริงหรือไม่ ซึ่งมันมีความจำเป็น เรามองว่าถ้าต้องร่วมงานกับชุมชนใดชุมชนหนึ่ง มันต้องได้รับการรับรองได้จริงๆ ว่าชุมชนปลอดภัย ลูกค้าน่าจะเหมาะที่จะไปนะ”
โรงแรม ดุสิตธานี กระบี่

จากผลการศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวจากการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานตามมาตรฐานสีเขียวสร้างผลกระทบเชิงบวกไม่เฉพาะกับโรงแรม แต่ยังรวมถึงชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ อย่างไรก็ตามในส่วนของการดำเนินงานร่วมมือกับชุมชนท่องเที่ยว ทางโรงแรมยังคงมีข้อกังวล หรือเงื่อนไขของทางโรงแรมเองที่ยังไม่สามารถร่วมงานกับชุมชนท่องเที่ยวได้เท่าที่ควร ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างโรงแรมสีเขียว กับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ค่อนข้างที่จะมีข้อจำกัดทั้ง 2 ฝ่าย เนื่องจากทางโรงแรมมีมาตรฐานในการบริการในรูปแบบของธุรกิจบริการ ที่ให้ความสำคัญกับงานบริการ สร้างความสะอาดสบาย ความสะอาด ความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ในขณะที่การท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้ความสำคัญในการสร้างประสบการณ์ท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากฐานทรัพยากรของชุมชน ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต คุณภาพการบริการของชุมชนขึ้นอยู่กับประสบการณ์และทักษะการบริการที่ได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งเมื่อจบโครงการของหน่วยงานและไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่องจึงส่งผลให้ทักษะเหล่านั้นไม่ได้รับการพัฒนาต่อเนื่องดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการศึกษา มาใช้ในการศึกษารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่ มีรายละเอียด ดังนี้

จากการศึกษาบริบทของชุมชนท่องเที่ยวที่โรงแรมสีเขียวที่มีโอกาสร่วมงานกับโรงแรมสีเขียว พบว่า เป็นชุมชนท่องเที่ยวที่มีการดำเนินงานมาอย่างยาวนาน มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของจังหวัดกระบี่ รวมถึงหลายชุมชนได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้โรงแรมสีเขียวเลือกร่วมงานกับชุมชนท่องเที่ยว เช่น มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน มาตรฐานด้านความปลอดภัยและสุขอนามัย หรือจะเป็นรางวัลที่ได้รับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น รางวัลชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รางวัลป่าชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้จากการวิเคราะห์บริบทการทำงานร่วมกันของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ พบว่า รูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานในลักษณะ Collaboration ซึ่งเป็นการร่วมมือกันในรูปแบบของพันธมิตรที่มีเป้าหมายเดียวกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งรูปแบบความร่วมมืออาจเป็นความร่วมมือในรูปแบบทางการ หรือไม่เป็นทางการขึ้นอยู่กับข้อตกลงของทั้งสองฝ่าย (Robert Agranoff and Michael McGuire, 2003; Mina et al., 2014; Santoro et al., 2020) ดังนั้นรูปแบบความร่วมมือการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยว จึงแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ความร่วมมือในระยะเริ่มต้น (แบบไม่เป็นทางการ) และรูปแบบความร่วมมืออย่างเป็นทางการ

ความร่วมมือระยะที่ 1 ความร่วมมือในรูปแบบไม่เป็นทางการ คือ เป็นความร่วมมือในระยะเริ่มต้น อาจจะมีการกำหนดโครงการร่วมกัน (Project based) ซึ่งเป็นความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายร่วมกันกำหนดกิจกรรมที่จะทำร่วมกัน สามารถกำหนดเป็นกิจกรรมระยะสั้น หรือกิจกรรมระยะยาว ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมที่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกัน เปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนความคิด องค์กรความรู้ ข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงความช่วยเหลือด้านการพัฒนาทักษะ หรืองบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

ความร่วมมือระยะที่ 2 รูปแบบความร่วมมืออย่างเป็นทางการ คือ มีการทำข้อตกลง (Agreement) ในการทำงานร่วมกันอย่างเป็นทางการ มีการกำหนดนโยบาย แผนการขับเคลื่อนงานต่างๆ ตลอดจนการร่วมกันแก้ไขปัญหา หรือผลักกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของทั้ง 2 ฝ่าย

ทั้งนี้ลักษณะของความร่วมมือว่าเป็นการร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เห็นถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นจึงเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงาน อย่างไรก็ตามการพัฒนาความไว้วางใจที่เกิดขึ้นได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มองเห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับองค์กรและเข้าร่วมทำงานในลักษณะผู้ร่วมงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยกระบวนการพัฒนาความร่วมมือจะมีความยืดหยุ่นในการทำงาน ต่างฝ่ายต่างเป็นอิสระในการตัดสินใจร่วมกันในการสร้างความร่วมมือการดำเนินงานระหว่างโรงแรมสี่เขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนสามารถจำแนกออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาร่วมกัน (Problem Setting) ในขั้นตอนนี้ โรงแรมสี่เขียวและชุมชนท่องเที่ยวต้องหารือร่วมกันเพื่อระบุปัญหาและโอกาสในการทำงานร่วมกัน ได้แก่

- กำหนดประเด็นในการดำเนินงาน หรือกำหนดประเด็นในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน
- กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานรวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดบทบาทหน้าที่ รวมถึงการสร้างข้อตกลงในการทำงานร่วม โดยใช้วิธีการจัดเวทีประชุมร่วมกันระหว่างโรงแรมกับชุมชน รวมถึงมีการเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมหารือ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายที่จะร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

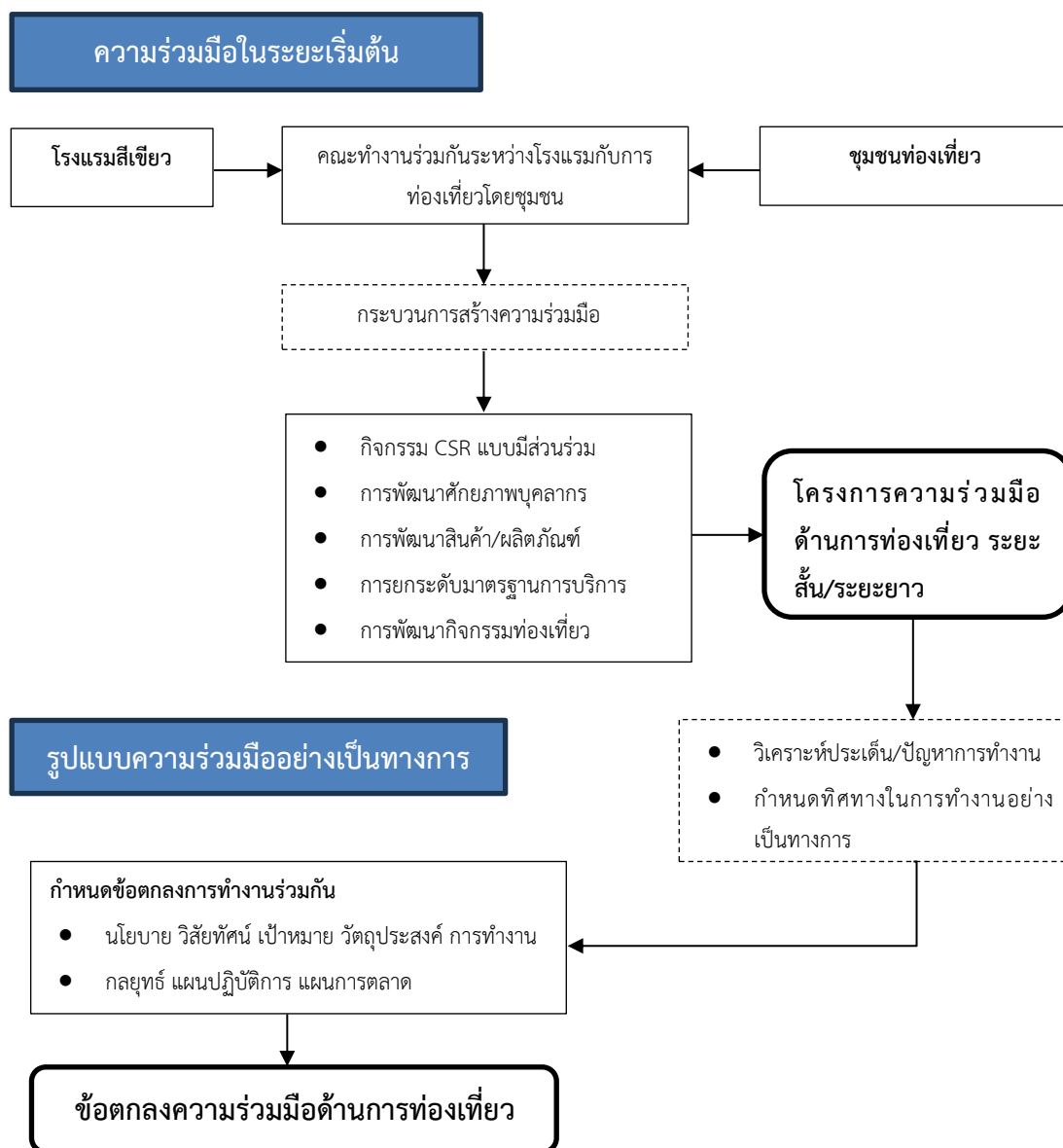
ขั้นที่ 2 การกำหนดทิศทางในการทำงานร่วมกัน (Direction Setting) ในขั้นตอนนี้เป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางและบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ได้แก่

- การร่วมกันอภิปรายประเด็นในการดำเนินงาน ร่วมกันตัดสินใจ
- การแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร
- การกำหนดข้อตกลงเงื่อนไขในการทำงานเพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางร่วมกัน เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายการทำงาน แผนการปฏิบัติงาน เป็นต้น

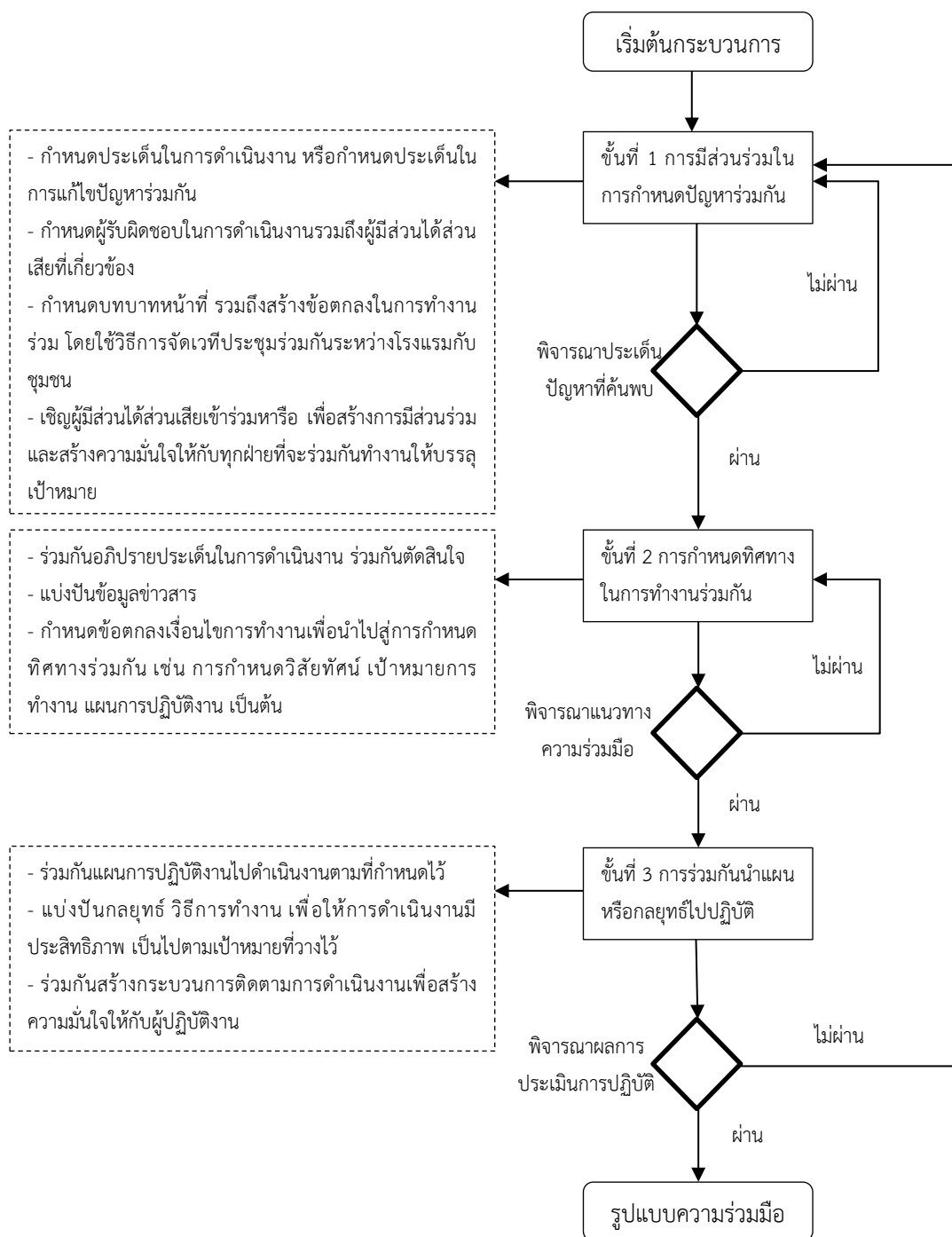
ขั้นที่ 3 การร่วมกันนำแผนหรือกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Implementation) เป็นขั้นตอนของการปฏิบัติจริง โดยอาจมีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน ได้แก่

- การร่วมกันแผนการปฏิบัติงานไปดำเนินงานตามที่กำหนดไว้
- การแบ่งปันกลยุทธ์ วิธีการทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้
- การร่วมกันสร้างกระบวนการติดตามการดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน

โดยรูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมสี่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปรูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงาน ดังภาพที่ 4.27 และมีขั้นตอนในการดำเนินงานในการสร้างความร่วมมือ ดังภาพที่ 4.28



ภาพที่ 4.27 รูปแบบความร่วมมือการทำงานระหว่างโรงพยาบาลซีเมนต์กับการท่องเที่ยวโดยชุมชน



ภาพที่ 4.28 ขั้นตอนในการดำเนินงานในการสร้างความร่วมมือ

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย/อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว จังหวัดกระบี่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยทั้ง 2 วิธีวิจัยจะดำเนินการควบคู่กัน และนำผลที่ได้มาตีความร่วมกัน (Creswell, 2003) สำหรับ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตาม มาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว และ 3) ศึกษารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียว กับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่ สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวในจังหวัดกระบี่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดย มีการส่งเสริมจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ถือเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ Krabi Goes Green ที่มีเป้าหมายเพื่อการเป็นเมืองต้นแบบด้านพลังงาน ทั้งนี้มาตรฐานโรงแรมสีเขียว ที่โรงแรมในจังหวัดกระบี่ พบว่า มีทั้งมาตรฐานภายในประเทศ เช่น มาตรฐานโรงแรมสีเขียวของ กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม มาตรฐานใบไม้สีเขียวของมูลนิธิใบไม้สีเขียว และมาตรฐานระดับนานาชาติ มาตรฐาน ASEAN Green Hotel โดยกรมการท่องเที่ยว เช่น Green Globe หรือ มาตรฐานของ GSTC เป็นต้น สำหรับเกณฑ์มาตรฐานโรงแรมสีเขียวทั้งมาตรฐาน ภายในประเทศ และมาตรฐานต่างประเทศ สามารถสรุปในภาพรวม ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหาร จัดการอย่างยั่งยืน ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้าน การจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน และด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียว โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม กับชุมชนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน เนื่องจากจังหวัดกระบี่เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวหลายล้านคนต่อปี นอกจากจังหวัดกระบี่มี แหล่งท่องเที่ยวกระแสหลักหลายแห่ง ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรม ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยว คือ การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ตั้งอยู่ รอบๆ พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งการผลการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ที่ 1 การศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน

โรงแรมสีเขียวมีการดำเนินงานร่วมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ ชุมชนบ้านนาตีน ชุมชนบ้านทุ่งห้วยเพ็ง ชุมชนไหนดั้ง และชุมชนบ้านเกาะกลาง โดยมีกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่โรงแรมดำเนินการ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ โปรแกรมการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวผ่านช่องทางต่างๆ ของโรงแรม เช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก หรือ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ทั้งในพื้นที่ส่วนหน้าและ ภายในห้องพัก การจำหน่ายโปรแกรม หรือกิจกรรมท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว การส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรม CSR ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่โรงแรมร่วมกับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การเชิญชุมชนท่องเที่ยวมีส่วนร่วมกิจกรรมในช่วงเทศกาลต่างๆ ที่โรงแรมจัดขึ้น หรือสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยวผ่านผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่โรงแรมนำมาให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น จากการกิจกรรมที่โรงแรมได้ดำเนินการร่วมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้สร้างผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ เช่น โรงแรมมีผลิตภัณฑ์ที่ร่วมกับชุมชนเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงแรม นักท่องเที่ยว และชุมชนผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรม CSR หรือ กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชน ชุมชนสามารถกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เกิดการสร้างคุณค่า การรับรู้ และการตระหนักห่วงใยวัฒนธรรม ประเพณี ผ่านกิจกรรมที่โรงแรมร่วมกับชุมชน ในการนำเสนอให้นักท่องเที่ยวผ่านกิจกรรมต่างๆ และ เกิดการหนุนเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกระบี่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกระบี่ สมาคมโรงแรมจังหวัดกระบี่ หรือสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ เป็นต้น ซึ่งจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น สร้างผลกระทบด้านการท่องเที่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ดังนี้

ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ชุมชน ถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่นำมาใช้พัฒนาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงเป็นพื้นที่ที่สร้างความมั่นคงทางอาหารของชุมชน เมื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้รับการสนับสนุนจากโรงแรมสีเขียว สร้างมูลค่าจากการการท่องเที่ยว จึงส่งผลให้เกิดการร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของชุมชน รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงให้เกิดความยั่งยืน

ผลกระทบด้านสังคม การทำงานร่วมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงแรมกับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่ เนื่องจากโรงแรมได้ส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ พัฒนาศักยภาพชุมชนด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ยกย่องมาตรฐานการบริการการท่องเที่ยว เกิดการสร้างคุณค่า มูลค่า การตระหนักห่วงแหน อนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนได้อย่างเหมาะสม และนอกจากการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงแรมกับชุมชน ยังมีส่วนช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนในชุมชน

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนของโรงแรมสีเขียว ก่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพแก่คนในชุมชน ทำให้มีรายได้เสริมจากการขายสินค้าและบริการการท่องเที่ยว สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ สามารถสร้างผลกระทบให้กับชุมชนท้องถิ่น ไม่ได้มีการดำเนินงานเพียงเฉพาะการจ้างแรงงานท้องถิ่น หรือการสนับสนุนซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์จากชุมชน แต่ยังมีการทำงานร่วมกับชุมชนท่องเที่ยว สามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกด้านการท่องเที่ยวให้กับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ

5.1.2 วัตถุประสงค์ที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว

การศึกษาศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว มีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่และพักโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสีเขียวทั้งในระดับประเทศ และระดับสากลในพื้นที่วิจัย เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นนักท่องเที่ยวที่มีต่อตัวแปรแรงจูงใจ มาตรฐานโรงแรมสีเขียว ความพึงพอใจ และการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยว โดยมีข้อคำถามรวมทั้งหมด 59 ข้อคำถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็น โดยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 225 ตัวอย่าง จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 250 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 90 ค่าเฉลี่ยของตัวแปรมาตรฐานโรงแรมสีเขียว และการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และ 4.21 ตามลำดับ ในส่วนแรงจูงใจ และความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และ 3.95 ตามลำดับ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว โดยผลการตรวจสอบความสอดคล้องหลังจากการปรับโมเดล พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการสันนิษฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 53.86 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p = .05$) ค่า χ^2/df มีค่าเท่ากับ 1.34 ค่า GFI (0.96) ค่า AGFI (0.92) ค่า RMR (0.02) SRMR (0.02) RMSEA (0.04) ค่า NFI (0.99) IFI (1.00) CFI (1.00) และ CN (255.39)

ในส่วนการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ตัวแปรความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (SATIS) พบว่า ได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรมาตรฐานโรงแรมสีเขียว (GREEN) มากที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.68 รองลงมาได้แก่ ตัวแปรแรงจูงใจนักท่องเที่ยว (MOTI) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.26 โดยตัวแปรสาเหตุอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (SATIS) ได้ร้อยละ 86 สำหรับตัวแปรการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว (REVIS) ได้รับอิทธิพลรวมจากตัวแปรแฝงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (SATIS) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.65 โดยตัวแปรสาเหตุอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการตั้งใจกลับมาพักโรงแรมสีเขียวซ้ำของนักท่องเที่ยว (REVIS) ได้ร้อยละ 37

ดังนั้น เมื่อพิจารณาผลการศึกษาเส้นทางอิทธิพลของตัวแปรผลและตัวแปรสาเหตุกับสมมติฐานการวิจัยจึงสรุปได้ว่า ผลการศึกษายอมรับสมมติฐานที่ว่าอิทธิพลของแรงจูงใจ และอิทธิพลของการดำเนินงานมาตรฐานโรงแรมสีเขียวมีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมสีเขียวและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยว และยอมรับสมมติฐานที่ว่าอิทธิพลของความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลทางตรงต่อการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าเกณฑ์มาตรฐานส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ได้เป็นการดำเนินงานภายในโรงแรม ได้แก่ เกณฑ์มาตรฐานด้านนโยบายด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับพนักงานของโรงแรม ด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ในส่วนเกณฑ์มาตรฐานการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นด้านที่โรงแรมต้องทำงานกับชุมชนท้องถิ่นและต้องแสดงให้เห็นให้นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสรับรู้ได้อย่างชัดเจน ซึ่งโรงแรมได้มีการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนและเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วม เช่น การทำกิจกรรม CSR และการส่งเสริมประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวสำหรับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่ ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสรับรู้ถึงการทำงานร่วมกับชุมชนของโรงแรม อย่างไรก็ตามการทำงานร่วมกันระหว่างโรงแรมสีเขียวกับชุมชน

ท่องเที่ยวที่ผ่านมายังเป็นเพียงการร่วมงานที่เป็นรายการกิจกรรม ซึ่งหากต้องการสร้างความร่วมมือให้ยั่งยืน และเห็นผลเชิงประจักษ์ การศึกษารูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานที่เหมาะสมระหว่างโรงแรมสี่เหลี่ยมกับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่ จึงเป็นหนึ่งในช่องทางที่โรงแรมสามารถสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว ว่ามีการดำเนินงานร่วมกับชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสี่เหลี่ยมด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นมีความชัดเจน ซึ่งจะส่งผลต่อการตั้งใจกลับมาเยือนซ้ำของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับโรงแรมที่ได้รับมาตรฐานโรงแรมสี่เหลี่ยม โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ผลในการสำรวจในงานวิจัยครั้งนี้

5.1.3 การศึกษารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสี่เหลี่ยมกับชุมชนท่องเที่ยวรอบพื้นที่จังหวัดกระบี่

โรงแรมสี่เหลี่ยมในจังหวัดกระบี่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นผ่านการจ้างงาน การสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน และการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีความพยายามในการทำงานร่วมกันระหว่างโรงแรมและชุมชน แต่ยังคงพบว่าการดำเนินงานเหล่านี้มักเป็นโครงการระยะสั้นและขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากมีข้อจำกัดจากทั้งสองฝ่าย สำหรับโรงแรมสี่เหลี่ยม ข้อจำกัดสำคัญมาจากการให้ความสำคัญกับมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ โรงแรมจำเป็นต้องมั่นใจว่ากิจกรรมที่จัดโดยชุมชนสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างปลอดภัยและได้มาตรฐาน นอกจากนี้ โรงแรมหลายแห่งยังมีข้อผูกมัดทางธุรกิจ เช่น การทำสัญญากับบริษัทนำเที่ยวที่อาจไม่ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ส่งผลให้โอกาสที่โรงแรมจะประชาสัมพันธ์หรือจำหน่ายโปรแกรมท่องเที่ยวของชุมชนมีจำกัด ในขณะที่ชุมชนท่องเที่ยวที่อยู่รอบพื้นที่เผชิญกับปัญหาด้านการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ขาดมาตรฐานการบริการ และยังต้องพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงแรมและนักท่องเที่ยว การขาดรูปแบบความร่วมมือที่ชัดเจนทำให้การดำเนินงานร่วมกันระหว่างโรงแรมและชุมชนไม่ต่อเนื่อง และยังไม่ได้พัฒนาไปสู่ความร่วมมือระยะยาว

การสร้างความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพควรเริ่มจาก "โครงการร่วม" (Joint Project) ซึ่งเป็นความร่วมมือขั้นต้นที่ทั้งสองฝ่ายตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อหารือ วิเคราะห์ปัญหา และวางแผนการดำเนินงาน (Wood and Gray, 1991) การดำเนินโครงการร่วมนี้สามารถครอบคลุมถึงการพัฒนาโปรแกรมท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการของตลาด การฝึกอบรมบุคลากรในชุมชนท่องเที่ยวให้มีศักยภาพในการให้บริการ รวมถึงการกำหนดแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานของโรงแรม เมื่อความร่วมมือในระดับโครงการร่วมเกิดขึ้นและได้รับการยอมรับจากทั้งสองฝ่ายแล้ว

สามารถพัฒนาไปสู่ความร่วมมืออย่างเป็นทางการมากขึ้น เช่น การทำข้อตกลงร่วมกันที่เป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาจมีข้อตกลงในการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ การแบ่งปันทรัพยากร ข้อมูล และผลประโยชน์จากการให้บริการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งแนวทางนี้จะช่วยให้เกิดความร่วมมือที่ยั่งยืนและเป็นระบบมากขึ้น นอกจากนี้รูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงแรมสีเขียวและชุมชนท่องเที่ยวยังสามารถนำ "นวัตกรรมเชิงกระบวนการ" (Process Innovation) มาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการทำงานร่วมกัน เช่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์โปรแกรมท่องเที่ยว การพัฒนามาตรฐานการบริการของชุมชนให้เป็นที่ยอมรับของโรงแรม หรือการสร้างระบบบริหารจัดการนักท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสในการสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่งยิ่งขึ้น แนวทางความร่วมมือดังกล่าวไม่เพียงแต่ช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนท่องเที่ยว แต่ยังเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนจังหวัดกระบี่ให้เป็นเมืองต้นแบบด้านพลังงานและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตามเป้าหมายของ "Kraabi Goes Green" ซึ่งเป็นแนวทางที่ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สร้างความสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ การรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น และการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ต่อไป

5.2 อภิปรายผล

การศึกษารูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวส่งผลกระทบบวกทั้งต่อโรงแรมและชุมชนท้องถิ่น โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นกับโรงแรมมีทั้งทางตรงและทางอ้อม การกำหนดนโยบายตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวอย่างชัดเจน พร้อมกับการส่งเสริมและสร้างการรับรู้ภายในองค์กร ส่งผลให้โรงแรมมีแนวทางดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น (Shah, 2011; Zibarras and Ballinger, 2012) นอกจากนี้ การดำเนินงานที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมยังช่วยสร้างความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร (Ali et al., 2010) และดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับแนวทางการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม (Musua, 2015) อีกทั้งการได้รับเครื่องหมายมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มจำนวนลูกค้าที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Ayuso, 2003; Verma and Chandra, 2016) ซึ่งทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นว่า มาตรฐานโรงแรมสีเขียวไม่ได้เป็นเพียงแนวทางปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม แต่ยังเป็นกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการเติบโตของธุรกิจและความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชนท่องเที่ยวในสามมิติหลัก ได้แก่ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ผ่านกลไกสำคัญ คือ กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชน กิจกรรม CSR และความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น ในมิติสิ่งแวดล้อม กิจกรรมอนุรักษ์ เช่น การปลูกป่า

ขายเลน ช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศที่เป็นต้นทุนสำคัญของการท่องเที่ยวชุมชน การจัดการขยะร่วมกันระหว่างโรงแรมและชุมชนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำให้บริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้วัสดุย่อยสลายได้แทนพลาสติก ซึ่งการดำเนินกิจกรรม CSR เป็นการลงทุนในมิติสิ่งแวดล้อมที่สร้างผลกระทบเชิงบวกให้กับธุรกิจ ความร่วมมือกับชุมชนท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเติบโตของธุรกิจและความยั่งยืนของการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยการยอมรับแนวคิดเหล่านี้ โรงแรมสามารถปรับปรุงคุณภาพการบริการ สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Pasko et al., 2019) ในมิติสังคม การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงแรมกับชุมชน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพชุมชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยว (ปภักษ์บาร์มี อุตสาหกรรมกิจ, 2560) การเน้นการมีส่วนร่วมของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท้องถิ่นโดยการฝึกอบรมพนักงานท้องถิ่นและส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นการมีส่วนร่วมนี้ส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของและสนับสนุนเศรษฐกิจในท้องถิ่น (Jaklin & Sari, 2023) ชุมชนควรได้รับการส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมและการจัดตั้งองค์กรเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว การสนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชนยังช่วยให้เกิดการกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น (Chenghua Jin et al., 2022) ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงแรมกับชุมชนไม่เพียงช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้โรงแรมได้รับการยอมรับจากสังคมในพื้นที่ ลดข้อขัดแย้งในการดำเนินธุรกิจ (สัตยา ตันจันทร์พงศ์และคณะ, 2561) นอกจากนี้ การดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมส่งผลโดยตรงต่อภาพลักษณ์และความไว้วางใจของผู้เข้าพัก การมีส่วนร่วมของผู้เข้าพักในกิจกรรม CSR ยังช่วยสร้างประสบการณ์และเพิ่มระดับความไว้วางใจที่มีต่อโรงแรม ดังนั้น การดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ที่สร้างประโยชน์ร่วมกันทั้งต่อชุมชน สิ่งแวดล้อม และธุรกิจโรงแรมในระยะยาว (María et al., 2023)

สำหรับการศึกษาศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำโรงแรมสีเขียวของนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพบว่า แรงจูงใจ และมาตรฐานโรงแรมสีเขียว มีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ ความพึงพอใจยังมีอิทธิพลทางตรงต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Berhanu Esubalew Bayiha and Apar Singh (2020) ที่พบว่าปัจจัยดึงดูดมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจและความตั้งใจกลับมาเยี่ยมชมอีกครั้ง ที่น่าสนใจ คือ อิทธิพลของการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียว มีผลต่อความพึงพอใจมากกว่าแรงจูงใจในการเดินทาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักท่องเที่ยวกลุ่มคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะนักศึกษาต่างชาติในพื้นที่กระบี่ ให้ความสำคัญต่อประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Xiaoshan He and Jian Ming Luo (2020) ที่พบว่า

ปัจจัยดั่งมีอิทธิพลด้านบวกต่อความพึงพอใจและความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ และแรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ และความพึงพอใจเป็นตัวกำหนดความตั้งใจในการมาเยือนซ้ำ (Frederick Dayour and Charles Atanga Adongo, 2015) จึงสามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวและมาตรฐานโรงแรมสีเขียวมีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจ และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการตั้งใจกลับมาพักซ้ำผ่านความพึงพอใจ โดยนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจกลับมาใช้บริการซ้ำในอนาคต

สำหรับผลการศึกษารูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ พบว่า การสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นกลไกสำคัญที่เพิ่มประสิทธิภาพและนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายได้ง่ายขึ้น (Robert Agnoff, 2006) โดยมีรูปแบบความร่วมมือแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะแรกเป็นความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ (Informal) ในลักษณะโครงการร่วมที่มีการตั้งคณะทำงานเพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งสามารถพัฒนาไปสู่ระยะที่ 2 คือความร่วมมือแบบเป็นทางการ (Formal) ที่มีการจัดทำข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน ทั้งนี้ กระบวนการสร้างความร่วมมือประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การกำหนดประเด็นปัญหาร่วมกัน การกำหนดทิศทางการดำเนินงานร่วมกัน และการนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน (Gray, 1989 อ้างถึงใน Jamal & Getz, 1995) รวมถึงการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและการวางแผนร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Jesus and Franco, 2016) อย่างไรก็ตาม การเริ่มต้นของกระบวนการสร้างความร่วมมืออาจต้องอาศัยบุคคลที่ 3 เช่น หน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรเอกชนในพื้นที่ เข้ามาเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อน (Lin and Simmons, 2017) การพัฒนารูปแบบความร่วมมือดังกล่าวถือเป็นนวัตกรรมเชิงกระบวนการที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของโรงแรมสีเขียวด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น และยังส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ดังนั้น ความร่วมมือของเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนอกจากจะสร้างความสัมพันธ์แล้ว ยังนำไปสู่การเกิดนวัตกรรมในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อีกด้วย (Gajdošik et al., 2017)

โรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวในจังหวัดกระบี่มีบทบาทสำคัญในการสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเฉพาะผ่านความร่วมมือกับชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ความร่วมมือนี้ยังขาดความต่อเนื่องเนื่องจากข้อจำกัดด้านมาตรฐานบริการและความปลอดภัยของชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่โรงแรมให้ความสำคัญ โดยเฉพาะเมื่อนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ (Shah, 2011; Zibarras and Ballinger, 2012) ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้อาจทำได้โดย การรับรองมาตรฐาน เช่น SHA หรือมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน อาจช่วย

สร้างความมั่นใจแก่โรงแรมในการทำงานร่วมกับชุมชนท่องเที่ยว (Ayuso, 2003; Verma and Chandra, 2016) โรงแรมสีเขียวบางแห่ง เช่น โรงแรมพิมลีย์เริ่มต้นทำงานร่วมกับชุมชนท่องเที่ยวผ่านกิจกรรม CSR และการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน แต่ความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยวยังต้องการพัฒนาต่อไป ความร่วมมือที่เป็นระบบระหว่างโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวสามารถช่วยสร้างประสบการณ์ท้องถิ่นที่แท้จริงให้กับนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งกระตุ้นให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นและพัฒนาศักยภาพการให้บริการ ทั้งด้านบุคลากร มาตรฐานการบริการ และความปลอดภัย (Ali et al., 2010; Musua, 2015) โรงแรมสีเขียวสามารถมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนผ่านการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชุมชนท่องเที่ยว รวมถึงการจัดจำหน่ายโปรแกรมท่องเที่ยวภายในโรงแรม ซึ่งจะช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้กับชุมชน พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ นักท่องเที่ยว Generation Z แสดงความเต็มใจที่จะจ่ายเงินสำหรับโรงแรมที่มีเศรษฐกิจที่ยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะเลือกที่พักที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน ซึ่งบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคไปสู่ตัวเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Fei et al., 2024) การพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงแรมสีเขียวกับชุมชนยังถือเป็นการนำนวัตกรรมเชิงกระบวนการมาใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยสร้างความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาชน ซึ่งช่วยให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ระบบขนส่ง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และมาตรฐานความปลอดภัย โรงแรมสามารถร่วมมือกับชุมชนในการอบรมและพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นให้มีความเชี่ยวชาญในการบริการนักท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการรับรองมาตรฐานของชุมชนเพื่อให้ได้รับความเชื่อมั่นจากภาคธุรกิจโรงแรม ดังนั้น การร่วมมือระหว่างโรงแรมสีเขียวกับชุมชนท่องเที่ยวไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ต่อภาคการท่องเที่ยว แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันยุทธศาสตร์ Krabi Goes Green ซึ่งมุ่งสู่การเป็นเมืองต้นแบบด้านพลังงานทดแทนและการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของจังหวัดกระบี่ ผ่านการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจอย่างสมดุล

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนา รูปแบบความร่วมมือของโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งถือเป็นรูปแบบความร่วมมือของภาคเอกชนกับภาคประชาชน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์สำหรับโรงแรมสีเขียวในด้านมาตรฐานการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการ

ดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียว ในการสร้างผลกระทบทางบวกให้กับโรงแรมและชุมชน โดยในส่วนของรูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างโรงแรมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ดังนี้

1) การนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ประกอบการโรงแรม- การทำความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับชุมชนท่องเที่ยว เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่โรงแรมสามารถมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนท้องถิ่นได้ นอกเหนือจากกิจกรรม CSR หรือการสนับสนุนสินค้าชุมชนที่โรงแรมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามการร่วมมือกับชุมชนท่องเที่ยวนั้น โรงแรมสามารถนำผลการวิจัยไปใช้วางแผนการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 เปิดโอกาสให้มีการปรึกษาหารือการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารที่รับผิดชอบกับแกนนำชุมชนท่องเที่ยวเพื่อหาจุดร่วมในการดำเนินงาน เช่น การวิเคราะห์ปัจจัยในการทำงานร่วมกัน เป้าหมายของการร่วมมือ การกำหนดแนวทางการร่วมมือ หรือการกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น

1.2 การสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของชุมชนท่องเที่ยว โดยโรงแรมสามารถส่งเสริมและยกระดับศักยภาพของชุมชนท่องเที่ยวผ่านโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนท่องเที่ยวศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวของโรงแรม เช่น การพัฒนากิจกรรมและโปรแกรมท่องเที่ยว การพัฒนาทักษะการบริการ การพัฒนาทักษะการตกแต่งอาหารสำหรับบริการนักท่องเที่ยว เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานมาตรฐานโรงแรมสีเขียวโดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนท่องเที่ยวเกิดผลที่ชัดเจน ทางโรงแรมอาจจะมีการตั้งคณะทำงานร่วมกับชุมชนท่องเที่ยวเพื่อดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นในรูปแบบทางการ หรือรูปแบบไม่เป็นทางการขึ้นอยู่กับข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ อีกทั้งนักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสได้ถึงการมีส่วนร่วมในการสร้างผลกระทบให้กับชุมชนท้องถิ่นผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนที่ร่วมงานกับโรงแรม ซึ่งจะสามารถช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ให้กับโรงแรมในด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในเชิงประจักษ์ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้โรงแรมสามารถนำไปใช้สำหรับการวางแผนการตลาดในช่วงเดียวกันสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องของการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้โรงแรมสามารถมีกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ได้

2) การนำไปใช้ประโยชน์ของชุมชนท่องเที่ยว- รูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ชุมชนท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนท่องเที่ยว ได้แก่

2.1 การพัฒนามาตรฐานการบริการ-กิจกรรม หรือการบริการของชุมชนท่องเที่ยวขึ้นโดยปกติสามารถสร้างประสบการณ์ท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการได้รับการรับรองมาตรฐานในการบริการนั้นสามารถสร้างความมั่นใจให้กับทางโรงแรมได้มากยิ่งขึ้น เช่น การขอรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน (DASTA Award) โดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รางวัลกินรี โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มาตรฐานโฮมสเตย์ มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน โดยกรมการท่องเที่ยว หรือแม้กระทั่งมาตรฐานระดับสากลอย่าง Green Globe หรือ Travelife เป็นต้น ทั้งนี้มาตรฐานต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จะเป็นเครื่องยืนยันสำหรับชุมชนว่าการบริการได้มาตรฐานรวมถึงเรื่องของความปลอดภัยในการให้บริการ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่คุณประกอบการให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ ในการพิจารณาเลือกใช้บริการ ทั้งเรื่องความสะดวกของสถานที่ อาหารที่ให้บริการ รวมถึงความปลอดภัยของกิจกรรมท่องเที่ยวที่ชุมชนให้บริการ

2.2 การพัฒนานักสื่อความหมายชุมชน-การสื่อสารกับนักท่องเที่ยวเป็นอีกเรื่องสำคัญที่ชุมชนจำเป็นต้องมีนักสื่อความหมายที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ โดยชุมชนสามารถส่งเสริมให้นักสื่อความหมายชุมชนได้รับการอบรมด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้การสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการอบรมกระทั่งได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ ถือเป็นการยกระดับนักสื่อความหมายชุมชนให้มีศักยภาพและมาตรฐานเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

ดังนั้น ชุมชนท่องเที่ยวควรมีแผนในการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อขอรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงการเชื่อมโยงกับองค์กร หรือหน่วยงานภาครัฐเพื่อร่วมเป็นเครือข่ายในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของชุมชนท่องเที่ยว เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา สมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่ สมาคมโรงแรมกระบี่ หรือสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในกลุ่มโรงแรมขนาดใหญ่ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียว อย่างไรก็ตามยังมีโรงแรมขนาดกลางและขนาดเล็กในพื้นที่เป็นจำนวนมากที่สนใจในเรื่องของการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาครอบคลุมไปยังกลุ่มโรงแรมขนาดกลางและโรงแรมขนาดเล็ก เพื่อขยายขอบเขตของการศึกษาวิจัยในการค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงแรมแต่ละประเภท หรือการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เลือกเข้าพักโรงแรมขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยใช้ประเด็นของมาตรฐานโรงแรมสีเขียวในการศึกษา นอกจากนี้การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานโรงแรมสีเขียวในทุกมิติทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ จะสามารถผลักดันไปสู่การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนากลไกการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาคธุรกิจโรงแรมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ถือเป็น การนำผลการวิจัยรูปแบบความร่วมมือไปศึกษาในเชิงลึกเพื่อสร้างกลไกการทำงานที่เหมาะสมระหว่างชุมชนกับภาคธุรกิจโรงแรม หรือสามารถขยายขอบเขตไปยังภาคธุรกิจนำเที่ยว เป็นต้น

5.4 ข้อจำกัดในการดำเนินงานวิจัย

1) จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เนื่องจากช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในช่วงคาบเกี่ยวระหว่างฤดูการท่องเที่ยว และนอกฤดูกาลท่องเที่ยว ทำให้สามารถเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ได้จำนวน 225 ตัวอย่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมาย จำนวน 250 ตัวอย่าง อย่างไรก็ตาม Hair et al. (2010) ได้อธิบายไว้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์สมการโครงสร้างควรมีจำนวน 5 เท่า ถึง 10 เท่าของจำนวนตัวแปร และควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 100 ตัวอย่าง ดังนั้น ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้จึงเพียงพอในการนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้

2) ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล โดยในช่วงแรกของการเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงฤดูปิดการท่องเที่ยว จึงส่งผลให้ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงได้ขยายเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ จึงทำให้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลล่าช้า จากแผนที่วางไว้ 3 เดือน ขยายออกไปเป็น 5 เดือน

บรรณานุกรม

- กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม. (ม.ป.ป.). *คู่มือสำหรับจัดเตรียมเอกสารเพื่อขอรับการประเมินโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel)*.
<https://datacenter.deqp.go.th/service-portal/g-green/greenhotel/download/>
- กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม. (2566). รายชื่อโรงแรมสีเขียว.
<https://greenhotelthai.com/th/hoteldatabase>
- กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). *สถานการณ์การท่องเที่ยวในประเทศ รายจังหวัด ปี 2564*.
<https://www.mots.go.th/news/category/630>
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). *COVID-19 และผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยว*. หน่วย
 บริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.).
https://www.mots.go.th/download/BannerLink/PBVol01Covid_DigitalEd.pdf
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). *รายงานประจำปี 2561*.
https://api.tat.or.th/upload/annual_report/live/TAT%202018%20Annual%20Report.pdf
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2543). *โมเดล LISREL เพื่อการวิจัย*. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ:
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นพรัตน์ พบลาก และคณะ. (2551). ผลกระทบด้านเศรษฐกิจของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อชุมชน
 ท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสาคร. เอกสารวิจัย สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตสมุทรสาคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปพฤกษ์บาร์มี อุตสาหะวานิชกิจ. (2560). *การบัญชีเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ภาพลักษณ์องค์กร
 การมีส่วนร่วมของ ผู้มีส่วนได้เสียความอยู่รอดของกิจการและความยั่งยืนขององค์กร*.
 วารสารวิทยาการจัดการ. 34(1), 27-56
- พันธ์เทวฑ์ ยังดี, ศิริวรรณ กวงแพ้ง และสมมาตร ผลเกิด. (2558). การศึกษาผลกระทบการท่องเที่ยว
 ต่อเศรษฐกิจชุมชนรอบปราสาทหินเขาพนมรุ้งและปราสาทหินเมืองต่ำจังหวัดบุรีรัมย์.
 รมยสาร. 13 (มีนาคม): 123-135.
- ปรัชญากรณ์ ไชยคช, วัชร ชัยเขต, นิศาชล สกุลชาญณรงค์, และอำนาจ รักษาผล. (2561).
การศึกษาศักยภาพและรวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ภาคใต้ (14 จังหวัด)

- และภาคกลาง (อยุธยา นนทบุรี และปทุมธานี) ประเทศไทย. รายงานวิจัย. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)
- พจนนา สนวนศรี. (2546). *คู่มือการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน*. กรุงเทพฯ :โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ.
- พิทยา บวรวัฒนา .(2541). *รัฐประศาสนศาสตร์ : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา (ค.ศ.1887-ค.ศ. 1970.)* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูลพงศ์ สุขสว่าง. (2561). *แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชลบุรี: เอ.พี.บรูปรินท์.
- มูลนิธิใบไม้สีเขียว. (2556). *โครงการใบไม้เขียว*. <http://www.greenleafthai.org/green-leaf-programs/>
- วรสุดา สุขารมณ. (2554). *ความร่วมมือระหว่างองค์กรในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ ไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สยาม อรุณศรีมรกต, สุพจน์ สุทธิศักดิ์, สงกรานต์ กลมสุข, และหิรัญญา กลางนุรักษ์. (2015). *ผลกระทบด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ จากการพัฒนาการท่องเที่ยว ในพื้นที่ 4 จังหวัดภาคตะวันตก เพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย*. Christian University of Thailand Journal, 21(2), 266-281.
- สัตยา ตันจันทรพงษ์, พัชรีเดช เดชศิริ และทัตพงษ์ อวิโรธนานนท์. (2561). *อิทธิพลของการเปิดเผยข้อมูลรายงาน การพัฒนาความยั่งยืนที่มีต่อมูลค่ากิจการ*. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 11(1), 131-144.
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13*. <http://nscr.nesdc.go.th/nesdp/>
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *ความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายแผนแม่บทย่อยๆ กับเป้าหมายย่อย (targets) ของ SDGs*. https://sdgs.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2022/03/Y1xtargets_%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%8A%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%A1%E0%B9%82%E0%B8%A2%E0%B8%87-v3.pdf
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2549). *แบบจำลองสมการโครงสร้าง: การใช้โปรแกรม LISREL PERLIS และ SIMLIS* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา
- สุวิมล ติรกานันท์. (2555). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวรรณา ประณีตวตกุล. (2562). *เส้นทางสู่ผลกระทบแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ การประเมินผลกระทบของงานวิจัยด้านการเกษตร*. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากรคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภางค์ จันทวานิช.(2543). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตน์ะ บัวสนธิ์. (2556). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) .(มปป.). *คู่มือเกณฑ์มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน*.
https://www.dasta.or.th/uploads/file/202107/1625581774_f069d051f6c919c4189f.pdf
- Abbasi, G.A., Kumaravelu, J., Goh, Y.-N., & Dara Singh, K.S. (2021). *Understanding the intention to revisit a destination by expanding the theory of planned behaviour (TPB)*. Spanish Journal of Marketing – ESIC, 25(2), 282–311.
<https://doi.org/10.1108/ SJME-12-2019-0109>
- Ali, I., Rehman, U. K., Ali, I. S., & Zia, M. (2010). *Corporate Social Responsibility in Influences, Employee Commitment and Organizational performance*. African Journal of Business Management, 4(12), 2796-2801.
- Ahmed Hassan Abdou, Thowayeb Hassan Hassan & Mohammed Moustafa El Dief. (2020). *A Description of Green Hotel Practices and Their Role in Achieving Sustainable Development*. Sustainability, 12, 9624.
- Amuquandoh, F. E. (2010). *Residents’ perceptions of the environmental impacts of tourism in the Lake Bosomtwe Basin, Ghana*. Journal of Sustainable Tourism, 18(2), 223–238.
- Arici, H. E., Cakmakoglu Arici, N., & Altinay, L. (2022). *The use of big data analytics to discover customers’ perceptions of and satisfaction with green hotel service quality*. Current Issues in Tourism, 26(2), 270–288 .
<https://doi.org/10.1080/13683500.2022.2029832>
- ASEAN. (2016). *ASEAN Green Hotel Standard*. <https://www.asean.org/wp-content/uploads/2012/05/ASEAN-Green-Hotel-Standard.pdf>

- Ajzen, I. (2012). *The Theory of Planned Behaviour*. I P.A.A.M Lange, A.W. Kruglanski, & E Tory. Higgin (Eds), *Handbook of Theories of Social Psychology*. London: SAGE., 1, 438-459.
- Akin Aksu, Tahir Albayrak & Meltem Caber. (2022). *Hotel customer segmentation according to eco-service quality perception: the case of Russian tourists*. *Journal of Hospitality and Tourism Insights*, 5 (3), 501-514.
- Aujirapongpan, S., Boonkaew, S., Nui-Suk, C., Nuanjan, N., Taojoo, T., & Jutidharabongse, J. (2023). *New Normal Tourism Behavior of Free Independent Travelers in the Covid-19 Pandemic*. *International Journal of Professional Business Review*, 8(1), e0639. <https://doi.org/10.26668/businessreview/2023.v8i1.639>
- Ayuso, S. (2003) *Gestión sostenible en la industria turística. Retórica y práctica en el sector hotelero español [Sustainable management in the tourism industry. Rhetoric and practice in the Spanish hotel sector]*. PhD Thesis, Autonomous University of Barcelona. <http://www.tdx.cesca.es/TDX-0621104-151345/>.
- Bayih, B. E., & Singh, A. (2020). Modeling domestic tourism: motivations, satisfaction, and tourist behavioral intentions. *Heliyon*, 6(9), e04839.
- Bechen, S., & Patterson, M. (2006). *Measuring national carbon dioxide emissions from tourism as a key step towards achieving sustainable tourism*. *Journal of Sustainable Tourism*, 14(4), 323–338. doi:10.2167/jost547.0.
- Berg, S.-H., & Jay, M. (2022). Good tech and social good: Value creation by Korean social and high-tech oriented start-ups. *Journal of Entrepreneurship and Innovation in Emerging Economies*, 8(1), 29–45
- Bianchi, C., Milberg, S. & Cúneo, A. (2017), “*Understanding travelers’ intentions to visit a short versus long-haul emerging vacation destination: the case of Chile*”, *Tourism Management*, 59, 312-324.
- Bigne, J.E., Sanchez, M.I., & Sanchez, J., (2001). *Tourism image, evaluation variables and after purchase behavior: Interrelationship*. *Tourism Management*. 22(6), 607–616.
- Booking holding. (2021). *2021 Sustainability Report*. https://72455aba-9713-480a-90bc-dec5f811752f.usrfiles.com/ugd/72455a_a0dc4e3c57994a2c8daffd310a49e16a.pdf

- Boonkaew, S., Aujirapongpan, S., Kaewprasert, R.N., Potiya, N., & Jutidharabongse, J. (2021). *The tourist motivation and behavior of international backpackers attending the full moon party in Thailand*. The Journal of Asian Finance, Economics and Business, 8(6), 1067–1077.
- Caribbeanhotelandtourism. (2012). *Caribbean Hotel Energy Efficiency Action Program*. http://www.caribbeanhotelandtourism.com/downloads/CHENACT-Presentation-Final.pdf?_ga=2.266703502.123048901.1666679028-24029190.1666679028
- Catley, A. (1999). *Methods on the move; a review of veterinary uses of participatory approaches and methods focusing on experiences in Dryland Africa*. London: International Institute for Environment and Development.
- Chang, R.-S., Chanda, R., Zadeh, A. V., Hanifah, H., & Gui, A. (2024). Assessing Green Practices on Eco-Friendly Hotel Customer Loyalty: A Partial Least Squares Structural Equation Modeling and Fuzzy-Set Qualitative Comparative Analysis Hybrid Approach. *Sustainability*, 16(9), 3834. <https://doi.org/10.3390/su16093834>
- Chitty, B., Ward, S., & Chua, C. (2007). *An application of the ECSI model as a predictor of satisfaction and loyalty for backpacker hostels*. Marketing Intelligence & Planning, 25(6), 563-580.
- Chenghua Jin, Misuzu Takao, & Masahiro Yabuta. (2022). *Impact of Japan's local community power on green tourism*. Asia-Pacific Journal of Regional Science, 6, 571–591. <https://doi.org/10.1007/s41685-022-00226-x>
- Chen, C., & Tsai, D. (2007). *How destination image and evaluative factors affect behavioural intentions?*. Tourism Management. 28 (4), 1115–1122.
- Chen, H., Bernard, S., and Rahman, I. (2019). *Greenwashing in hotels: A structural model of trust and behavioral intentions*. Journal of Cleaner Production, 206, 326-335.
- Chiara Bambini. (2021). *Green tourism what it is and why it is so important*. <https://heritagehotelsofeurope.com/green-tourism-what-it-is-and-why-it-is-so-important/>

- Chin, Chee Hua, Chee Ling Chin, & Winnie Poh Ming Wong. (2018). *The Implementation of Green Marketing Tools in Rural Tourism: The Readiness of Tourists?*. Journal of Hospitality Marketing and Management, 27, 261–80.
- Churchill SA, Inekwe J, Smyth R, & Zhang X. (2019). *R&D intensity and carbon emissions in the G7: 1870–2014*. Energy Economics, 80, 30-37. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2018.12.020>.
- Churchill, S. A., Pan, L., & Paramati, S. R. (2022). *Air Pollution and Tourism: Evidence from G20 Countries*. Journal of Travel Research, 61(2), 223-234. <https://doi.org/10.1177/0047287520977724>
- Cheers, H., Rickman, M., Campbell, E., & Ewings, S. J. (2019). Proposal of alternative solutions to address children’s rights violation: Conversion therapy. Social Work & Policy Studies: Social Justice, Practice and Theory, 2(2).
- Clarkson, M.B.E. (1995). *A stakeholder framework for analyzing and evaluating corporate social performance*. Academy of Management Review, 92-117.
- Crompton, J. (1979). *Motivations of pleasure vacations*. Annals of Tourism Research, 6(4), 408-424.
- Crompton, J. L., & S.L. McKay. (1997). “*Motives of Visitors Attending Festival Event.*” Annals of Tourism Research, 24(2), 425-439.
- Cronbach, L. J. (1951). “*Coefficient Alpha and The Internal Structure of Tests*.” Psychometrika. 16(1951), 297–334.
- Creswell, J. W. (2003). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creswell, J. W. (2015). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (3rd ed.). SAGE Publications.
- Confente, I., & Scarpi, D. (2020). *Achieving environmentally responsible behavior for tourists and residents: A norm activation theory perspective*. Journal of Travel Research, 60(6), 1196–1212.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essential of Psychological Testing*. New York: Harper and Row.
- Dann G. (1977). “*Anomie, ego-enhancement and tourism*”. Annals of Tourism Research, (4), 184-194.

- Department of Economic and Social Affairs. (n.d.). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. <https://sdgs.un.org/2030agenda>
- Dodds, Rachel, & Marion Joppe. (2001). *Promoting urban green tourism: The development of the other map of Toronto*. *Journal of Vacation Marketing*, 7, 261–67.
- E. A. Smirnova, & E. A. Kalafatov. (2021). *Cluster Approach to Rural Green Tourism Development [Paper]*. IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science 666 (2021), 032069.
- Ecomall. (2000). *A place to help save the earth. Eco daily new, activism, Eco companies and products*. www.ecomall.com
- Elo, S., & Kyngas, H. (2008). *The qualitative content analysis process*. *Journal of Advanced Nursing*, 62, 107-115.
- Fatawu, A., Adama, L., & Cowther, S. (2024). Impact of Green Certification on Customer Satisfaction, Mediated by Perceived Hotel Quality. *Journal of Social Responsibility, Tourism and Hospitality*. <https://doi.org/10.55529/jsrth.46.42.51>
- Fei, A., Kim, J., & Kim, S. I. (2024). Effects of environmental sustainability practice in the economy hotel to Gen Zer's purchase decision: Behavior economy approach using choice based conjoint analysis. *International Journal of Hospitality Management*. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2023.103678>
- Frederick Dayour & Charles Atanga Adongo. (2015). Why They Go There: International Tourists' Motivations and Revisit Intention to Northern Ghana. *American Journal of Tourism Management*. 4(1).7-17. doi: 10.5923/j.tourism.20150401.02.
- Freeman, R. E. (1984). *Strategic Management: A Stakeholder Approach*. MA: Pitman.
- Freeman, R.E., Harrison, J.S. and Wicks, A.C. (2007). *Managing for stakeholders: Survival, reputation and success*. New Haven, CT, Yale University Press.
- Fieger, P., Prayag, G., & Bruwer, J. (2019). 'Pull' motivation: an activity-based typology of international visitors to New Zealand. *Current Issues in Tourism*, 22(2), 173-196.

- Fitri, N. (2021). *Effects of novelty seeking, destination image, and perceived value through satisfaction on revisit intention to MICE destinations*. Proceedings of the 2nd International Conference on Science, Technology, and Modern Society (ICSTMS 2020), 576, 48–51. <https://doi.org/10.2991/assehr.k.210909.012>
- Foster, D., & Jonker, J. (2005). *Stakeholder relationships: The dialogue of engagement*. Corporate Governance, 5(5), 51-57.
- Gajdošík, T., Gajdošíková, Z., Maráková, V., and Borseková, K. (2017). *Innovations and Networking Fostering Tourist Destination Development in Slovakia*. Quaestiones Geographicae, 36(4), 103-115.
- Gambrel, P. A., & Cianci, R. (2003). Maslow's hierarchy of needs: Does it apply in a collectivist culture. Journal of Applied Management and Entrepreneurship, 8(2), 143.
- Ghazanfar Ali Abbasi, Janani Kumaravelu, Yen-Nee Goh, & Karpal Singh Dara Singh. (2021). *Understanding the intention to revisit a destination by expanding the theory of planned behavior (TPB)*. Spanish Journal of Marketing – ESIC, 25 (2), 280-307.
- Global Sustainable Tourism Council. (2022). *GSTC 2022 Global Conference*. <https://www.gstcouncil.org/what-is-sustainable-tourism/>
- Global Sustainable Tourism Council. (2016). *GSTC Industry Criteria. Suggested Performance Indicators for Hotels and Accommodations*. <https://www.gstcouncil.org/wp-content/uploads/GSTC-Industry-Criteria-for-Hotels-with-indicators-Dec-2016.pdf>
- Green Hotels Association. (2002). *What are “green” hotels?*. <http://greenhotels.com/index.php>
- Green Mountain State. (2002). *Green hotels in the green mountain state*. <http://www.vtgreenhotels.org>
- Gordon. (1991). *Compatibility of construction contracting methods with projects and owners (Master Thesis)*. Civil Engineering Dept., Massachusetts Institute of Technology (MIT).
- Green Globe. (2014). *Green Globe International Standard for Sustainable Tourism*. <https://www.greenglobe.com/criteria-indicators>

- Hair Jr., J.F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.F. (2010). *Multivariate Data Analysis: A Global Perspective, (7th ed.)*. New Jersey: Pearson Prentice Hall)
- Hall, C.M., & Lew, A.A. (1998). *Sustainable tourism: A geographical perspective*. Harlow, UK: Longman.
- Hardy, A., Beeton, R., & Pearson, L. (2002). *Sustainable tourism: An overview of the concept and its position in relation to conceptualisations of tourism*. *Journal of Sustainable Tourism*, 10(6), 475–496.
- Hasan, M.K., Ismail, A.R. & Islam, M.D.F. (2017), “*Tourist risk perceptions and revisit intention: a critical review of literature*”. *Cogent Business and Management*, 4(1), 1412874.
- Hatton, M.J. (1999). *Community-Based Tourism in the Asia-Pacific for Canadian Tourism Commission, APEC, and Canadian International Development Agency*; School of Media Studies at Humber College: Toronto, ON, Canada.
- Hawkins, D. (2006). *Corporate social responsibility: Balancing tomorrow’s sustainability and today’s Profitability*. New York, NY: Palgrave Macmillan.
- He, X., & Luo, J. M. (2020). *Relationship among Travel Motivation, Satisfaction and Revisit Intention of Skiers: A Case Study on the Tourists of Urumqi Silk Road Ski Resort*. *Administrative Sciences*, 10(3), 56. <https://doi.org/10.3390/admsci10030056>
- Hiwasaki, L. (2006). *Community-based tourism: a pathway to sustainability for Japan’s protected areas*. *Society and Natural Resources*, 19(8), 675-692.
- Higgins-Desbiolles, F. et al. (2019). De-growing tourism: rethinking tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, 27(12), 1926-1944.
- Huang, S. & van der Veen, R. (2019). *The moderation of gender and generation in the effects of perceived destination image on tourist attitude and visit intention: A study of potential Chinese visitors to Australia*. *Journal of Vacation Marketing*, 25(3). <https://doi.org/10.1177/1356766718814077>
- Iliopoulos, C., & Valentinov, V. (2018). Cooperative longevity: Why are so many cooperatives so successful?. *Sustainability*, 10(10), 3449.

- Jaklin, V., & Sari, W. N. (2023). The Green Hotel Concept As A Model Of Sustainable Accommodation Facilities. *Mutiara*, 1(8), 483–487. <https://doi.org/10.57185/mutiara.v1i8.60>
- Jesus, c., & Franco, M. (2016). Cooperation networks in tourism: A study of hotels and rural tourism establishments in an inland region of Portugal. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 29, 165-175.
- Kasim, A. (2007). *Towards a wider adoption of environmental responsibility in the hotel sector*. *International Journal of Hospitality & Tourism Administration*, 8(2), 5–49. doi:10.1300/ J149v08n02_02
- Kim, K., Uysal, M., & Sirgy, M. J. (2013). *How does tourism in a community impact the quality of life of community residents?*. *Tourism Management*, 36, 527–540.
- Kim, W., Jun, H. M., Walker, M., & Drane, D. (2015). *Evaluating the perceived social impacts of hosting large-scale sport tourism events: Scale development and validation*. *Tourism Management*, 48, 21–32.
- Kim, S. B., & Kwon, K. J. (2018). *Examining the relationships of image and attitude on visit intention to Korea among Tanzanian college students: The moderating effect of familiarity*. *Sustainability (Switzerland)*, 10(2).
- Klenosky D. (2002). *“The pull of tourism destination: a means-end investigation”*. *Journal of travel research*, 40, 385-395.
- Kock, F., Josiassen, A., & Assaf, A.G. (2018). *On the origin of tourist behavior*. *Annals of Tourism Research*, 73(C), 180-183.
- Kom Campiranon & Noel Scott. (2014). *Critical Success Factors for Crisis Recovery Management: A Case Study of Phuket Hotels*. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 31(3), 313-326.
- Kuo Cheng Chung. (2020). *Green marketing orientation: achieving sustainable development in green hotel management*. *Journal of Hospitality Marketing & Management*, 29(6), 722-738.
- Kuntariati, U., Susanti, L. E., Arianty, A. A. A. S., Paramita, P. D. Y., Rinayanthi, N. M., & Suadnyana, I. W. (2024). Sustainable solutions: greenhost leading the industrial day 6.0 charge. *Sewagati*, 3(1), 24–29. <https://doi.org/10.59819/sewagati.v3i1.3767>

- Lank, E. (2006). *Collaborative Advantage*. New York: Palgrave Macmillan.
- Lea, J. (1988). *Tourism development in the Third World*. London: Routledge.
- Likert, Rensis. (1961). *New Pattern of Management*. New York: McGraw – Hill.
- Lin, Z., Chen, Y., & Filieri, R. (2017). *Resident-tourist value co-creation: The role of residents' perceived tourism impacts and life satisfaction*. *Tourism Management*, 61, 436–442.
- Lin, D., & Simmons, D. (2017). Structured inter-network collaboration: Public participation in tourism planning in Southern China. *Tourism Management*, 63, 315-328.
- Linden, Russ. (2003). “*Learning to manage horizontally: The Promise and Challenge of Collaboration*”. *Public Management*, 85(7), 8-11.
- Marcus Lu. (2022). *10 Travel Destinations for Post-Pandemic Life*. <https://www.visualcapitalist.com/10-travel-destinations-for-post-pandemic-life/>
- María Eugenia Ruiz-Molina, Irene Gil-Saura, Mihaela Simona Moise and Antonio Marín-García. (2023). ‘*Green’ practices and value co-creation: does guest culture make a difference?*’. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, 36(1), 2893-2914.
- Martinez, P. (2015). *Customer loyalty: Exploring its antecedents from a green marketing perspective*. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 27(5), 896–917. <https://doi.org/10.1108/IJCHM-03-2014-0115>
- McWilliams, Abigail, & Donald Siegel. (2001). *Corporate Social responsibility: A Theory of the Firm perspective*. *Academy of Management Review*, 26, 117–27.
- Meng, B. & Choi, K. (2019). “*Tourists’ intention to use location-based services (LBS)*”. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 31(8), 3097-3115.
- Mina, A., Bascavusoglu-Moreau, E., & Hughes, A. (2014). Open service innovation and the firm's search for external knowledge. *Research policy*, 43(5), 853-866.
- Mihaela Simona Moise, Irene Gil-Saura & María Eugenia Ruiz Molina. (2021). *The importance of green practices for hotel guests: does gender matter?*. *Economic Research- Ekonomska Istraživanja*, 34(1), 3508-3529.

- Moise, M.S., I. Gil-Saura, M.E. Ruiz-Molina. (2018). *Effects of green practices on guest satisfaction and loyalty*. European Journal of Tourism Research 20, pp. 92-104
- Musau, G. E. (2015). *Effect of Corporate Social Responsibility on the Performance of Banks in Kenya, Cased of Equity Bank, Kitale*. International Journal of Business and Management Intervention, 4(1), 22-36.
- Okazaki, E. (2008). *A community-based tourism model: its conception and use*. Journal of Sustainable Tourism, 16(5), 511-529.
- Orie Berezan, Michelle Millar and Carola Raab. (2014). *Sustainable Hotel Practices and Guest Satisfaction Levels*. International Journal of Hospitality & Tourism Administration, 15(1), 1-18.
- Pasko, O., Gerneshiy, V., & Suvorova, I. (2019). Collaboration and Cause-related Marketing in Eco-friendly Hospitality. Proceedings of the 2nd International Conference on Contemporary Education, Social Sciences and Ecological Studies (CESSES 2019). 1355–1358. <https://doi.org/10.2991/CESSES-19.2019.301>
- Patton, M. Q. (1980). *Qualitative evaluation methods*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Pechlaner, H., & Volgger, M. (2012). *How to promote cooperation in the hospitality industry: Generating practitioner-relevant knowledge using the GABEK qualitative research strategy*. International Journal of Contemporary Hospitality Management, 24(6), 925-945.
- Pizam, A., & Ellis, T. (1999). *Customer satisfaction and its measurement in hospitality enterprises*. International Journal of Contemporary Hospitality Management, 11(7), 326-339.
- Post, J. E., Lawrence, A. T., & Weber, J. (2002). *Business and society: Corporate strategy, public policy, ethics*. Boston, MA: McGraw-Hill.
- Ramadan, A., & Kasim, A. (2022). *Factors influencing MICE destination revisit intentions: A literature review*. Turyzm/ Tourism, 32(1), 185–217. <https://doi.org/10.18778/0867-5856.32.1.09>
- Ramadan, A., & Kasim, A. (2024). *Motivational push and pull factors influencing intentions to revisit Jordan as a MICE destination*. Turyzm/Tourism, 34(1), 79–96. <https://doi.org/10.18778/0867-5856.34.1.08>

- Ranjanthran, M., & Mohammed, B. (2010). *Domestic Tourism: Perception of domestic tourist on tourism products in Penang Island*. Asian Journal of Management Research, 1(2), 795-816.
- Robert Agranoff and Michael McGuire. (2003). *Collaborative Public Management: New Strategies for Local Governments*. Washington, D.C: Georgetown University Press.
- Robert Agranoff. (2006). *Inside Collaborative Networks: Ten Lessons for Public Managers [Special issues]*. Public Administrative Review. 66(6) ,56-65.
- Santoro, G., Bresciani, S., & Papa, A. (2020). Collaborative modes with cultural and creative industries and innovation performance: the moderating role of heterogeneous sources of knowledge and absorptive capacity. *Technovation*, 92, 102040.
- S. Ramesh. (2022). Corporate Social Responsibility in the Hospitality Industry: Beyond Green Initiatives. *Journal of Social Responsibility, Tourism and Hospitality*, 2(05), 35–39. <https://doi.org/10.55529/jsrth.25.35.39>
- Shah, U. K. (2011). Strategic Organizational Drivers of Corporate Environmental Responsibility in the Caribbean Hotel Industry. *Political Science*, 44(4), 321-344.
- Scholz, P., Linderová, I., & Konečná, K. (2020). Green Management Tools as a Way to Sustainable Behaviour in the Hotel Industry: Case Study from Czechia. *Sustainability*, 12(23), 10027. <https://doi.org/10.3390/SU122310027>
- Simmons, J. (2004). *Managing in the post-managerialist era: Towards socially responsible corporate governance*. *Management Decision*, 42(3/4), 601-611.
- Simpson, M. (2008). *Community benefit tourism initiatives conceptual oxymoron?*. *Tourism Management*, 29, 1-18.
- Scheyvens, R. (2002). *Tourism for Development*. Empowering Communities. Prentice-Hall. Harlow, UK.
- Strakey, Paul. (1997). *Network for Development*. IFRTD (The International Forum for Rural Transport and Development) London, UK: International.

- Sustainabletravel. (n.d.). *Carbon Footprint of Tourism*.
<https://sustainabletravel.org/issues/carbon-footprint-tourism/#:~:text=Tourism%20is%20responsible%20for%20roughly%208%25%20of%20the%20world's%20carbon%20emissions>
- Suhud, U., Allan, M., Fauzi, A. A., & Kurniawan, R. (2023). Tourists' intentions to revisit a geothermal site: The case of Kawah Putih. *Geoheritage*, 15(2), 44.
- Tharaka, S., & Munasinghe, A. (2022). Green Practices as Antecedents of Tourists' Perceived Value, Satisfaction and Loyalty: With Special Reference to Eco Hotels in Sri Lanka. *Asian Journal of Management Studies*, 2(2), 59–87.
<https://doi.org/10.4038/ajms.v2i2.50>
- Tran, D. V., Nguyen, D. M., & Nguyen, T. (2024). Fostering green customer citizenship behavioral intentions through green hotel practices: the roles of pride, moral elevation, and hotel star ratings. *Journal of Sustainable Tourism*.
<https://doi.org/10.1080/09669582.2024.2316296>
- Tarigan, Z. J. H., Ch, N., Tanuwijaya, ra, & Siagian, H. (2020). Does Top Management Attentiveness Affect Green Performance through Green Purchasing and Supplier Collaboration. *Academy of Strategic Management Journal*, 19(4).
<https://www.abacademies.org/articles/Does-top-management-attentiveness-affect-green-performance-through-green-purchasing-and-supplier-collaboration-1939-6104-19-4-590.pdf>
- Tek B. Dangi & Tazim Jamal. (2016). *An Integrated Approach to “Sustainable Community-Based Tourism”*. *Sustainability*. (8), 475.
- Torres, E. N., Fu, X., & Lehto, X. (2014). *Examining key drivers of customer delight in a hotel experience: A cross-cultural perspective*. *International Journal of Hospitality Management* (36), 255–262.
<https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2013.09.007>
- Travelife. (2022). *Accommodation Sustainability*. <https://travelifestaybetter.com/the-travelife-standard/>

- United National World Tourism Organization. (2005). *Making tourism more sustainable: A guide for policy makers*. UNWTO. <https://www.unep.org/resources/report/making-tourism-more-sustainable-guide-policy-makers>
- United Nation. (2015). *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. <https://sdgs.un.org/publications/transforming-our-world-2030-agenda-sustainable-development-17981>
- United Nation World Tourism Organization. (2018). Tourism highlights (2018th ed.). UNWTO. <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284419876>
- United National World Tourism Organization. (2019). *TOURISM'S CARBON EMISSIONS MEASURED IN LANDMARK REPORT LAUNCHED AT COP25*. <https://www.unwto.org/news/tourisms-carbon-emissions-measured-in-landmark-report-launched-at-cop25>
- United Nations Development Program. (n.d.). *What are the Sustainable Development Goals?*. https://www.undp.org/european-union/sustainable-development-goals?utm_source=EN&utm_medium=GSR&utm_content=US_UNDP_PaidSearch_Brand_English&utm_campaign=CENTRAL&c_src=CENTRAL&c_src2=GSR&gclid=CjwKCAjw8JKbBhBYEiwAs3sxNxWPYRwj1i8Ez66xNsVTRaWhiUzUtTgEkb-lOescFCyFnR7q7iyxhoCaKMQAvD_BwE
- Uysal, M & Hagan, L.A.R. (1993). *"Motivation of pleasure travel and tourism"*. In: Kham, M.A., Olsen, M.D. and Turgut, V. (eds) *Encyclopedia of Hospitality and Tourism*. Van Nostrand Reinhold, New York, 798-821
- Vajirakachorn, T. (2011). *Determinants of Success for Community-Based Tourism: The Case of Floating Markets in Thailand*. Ph.D. Thesis, Texas A&M University, College Station, TX, USA.
- Van Rooyen, J.C. (2004). *Rural community participation on tourism-based developments: The case of the Mbila community in Maputaland, Kwazulu-Natal* (Unpublished master's dissertation). University of Pretoria, Pretoria, South Africa.

- Velmurugan, Sivakami, Bindu Vazhakkatte Thazhathethil, & Babu George. (2021). *A study of visitor impact management practices and visitor satisfaction at Eravikulam National Park, India*. *International Journal of Geoheritage and Parks* (9), 463–95.
- Verma, V. K., & Chandra, B. (2018). Sustainability and customers' hotel choice behaviour: A choice-based conjoint analysis approach. *Environment, development and sustainability*, 20, 1347-1363.
- Vivek Kumar Verma & Bibhas Chandra. (2016). *Hotel guest's perception and choice dynamics for green hotel attribute: A mix method approach*. *Indian Journal of Science and Technology*, 9(5), 1–9.
- World Travel & Tourism Council (WTTC). (2002). *Industry as a partner for sustainable development: Tourism*. UNEP.
<https://www.unep.org/resources/report/industry-partner-sustainable-development-tourism>
- World Tourism and Travel Council. (2022). *ECONOMIC IMPACT 2022: GLOBAL TRENDS*.
<https://wttc.org/Portals/0/Documents/Reports/2022/EIR2022-Global%20Trends.pdf>
- World Economic Forum. (2022). *Travel & Tourism Development Index 2021*.
https://www3.weforum.org/docs/WEF_Travel_Tourism_Development_2021.
- World Economic Forum. (2021). *Interactive Data and Economy Profiles*.
<https://www.weforum.org/reports/travel-and-tourism-development-index-2021/explore-the-data>
- Wood, D. J., & Gray, B. (1991). *Toward a comprehensive theory of collaboration*. *Journal of Applied Behavioral Science*, 27(2), 139–167.
- Wu, H. C., Ai, C. H., & Cheng, C. C. (2016). *Synthesizing the effects of green experiential quality, green equity, green image and green experiential satisfaction on green switching intention*. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 28(9), 2080–2107.
<https://doi.org/10.1108/IJCHM-03-2015-0163>
- Xing Han & Kara Chan. (2013). *Perception of green hotels among tourists in Hong Kong: An exploratory study*. *Services Marketing Quarterly*, (34), 339–352.

- Xu, S., Leelapattana, W. ., Tsai, C.-F. ., & Sitthikun, S. . (2024). Impact of Tourism Experience and Tourism Memory on the Revisit Intention: A Case Study of Tongling Grand Canyon Scenic Area, Jingxi City, China. *Journal of Ecohumanism*, 3(7), 1078–1092. <https://doi.org/10.62754/joe.v3i7.4273>
- Yen, T. F. (2020). *The determinates of revisit intentions in wine cultural event: The moderating role of experience authenticity*. *Asian Journal of Education and Social Studies*, 6(4), 27–40. <https://doi.org/10.9734/ajess/2020/v6i430183>
- Zarrad, H., & Debabi, M. (2015). *Analyzing the Effect of Electronic Word of Mouth on Tourists' attitude toward Destination and Travel Intention*. *International Research Journal of Social Sciences*, 4(4).
- Zeithaml, Bitner, Mary Jo, Gremler, & Dwayne. (2018). *Services Marketing: Integrating Customer Focus Across the Firm (7th Edition)*. McGraw-Hill. ISBN10: 0078112109
- Zhu, C., & Lee, C. C. (2021). The internal and external effects of air pollution on innovation in China. *Environmental science and pollution research international*, 28(8), 9462–9474. <https://doi.org/10.1007/s11356-020-11439-y>
- Zibarras, L., & Ballinger, C. (2012). *Promoting Environmental Behavior in the Workplace: Survey of UK Organizations*. London: City University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ของนายวัชร ชัยเขต รหัสนักศึกษา 6510930037 หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวัตกรรมการจัดการระบบนิเวศเพื่อการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงแรมมาตรฐานโรงแรมสีเขียวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนรอบพื้นที่ จังหวัดกระบี่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบ จากการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียว ที่ท่านได้รับการรับรองที่เกิดขึ้นกับชุมชนท่องเที่ยวในด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ทั้งนี้ข้อมูล จากการสัมภาษณ์จะนำไปใช้ในด้านวิชาการเท่านั้น

ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง

โรงแรม.....

หมายเลขติดต่อ.....E-mail.....

ข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เพื่อ การศึกษาและงานด้านวิชาการของผู้วิจัย ด้วยความเต็มใจ

ลงชื่อ.....

()

วันที่...../...../.....

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์

1. เหตุผลที่ทำให้โรงแรมที่ท่านทำงานนี้ได้เริ่มดำเนินงานมาตรฐานโรงแรมสีเขียวคืออะไร
2. โรงแรมที่ท่านทำงานนี้ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงแรมสีเขียวจากหน่วยงานใดบ้าง
3. โรงแรมที่ท่านทำงานนี้มีการดำเนินงานมาตรฐานโรงแรมสีเขียวอย่างไรบ้าง
4. ประเด็นการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น โรงแรมที่ท่านทำงานนี้มีการทำงานร่วมกับชุมชนไหนบ้าง และเป็นกิจกรรม หรือโครงการที่โรงแรมทำงานร่วมกับชุมชนร่วมกันในลักษณะใด
5. โรงแรมที่ท่านทำงานนี้มีแนวทาง หรือวิธีการในการเลือกทำงานกับชุมชนอย่างไร
6. โรงแรมมีแนวทาง หรือวิธีการในการเลือกทำงานกับชุมชนอย่างไร
7. ผลการดำเนินงานที่โรงแรมได้รับตามมาตรฐานโรงแรมสีเขียวมีอะไรบ้าง
8. จากผลการดำเนินกิจการของโรงแรมที่ผ่านมา ท่านคิดว่ากิจการของท่านส่งผลกระทบด้านใดบ้าง

ภาคผนวก ข

Questionnaire

This questionnaire is part of a Ph.D. thesis in the field of Ecosystem Innovation Management for Sustainable Tourism, conducted by the Faculty of Environmental Management at Prince of Songkhla University. The research focuses on developing cooperative patterns between green hotels and Community-Based Tourism (CBT) in surrounding areas to promote green tourism in Krabi province.

The study **aims to identify the factors that influence tourists' intention to revisit green hotels in Krabi province.** Your responses will contribute significantly to this academic research and will be used solely for academic purposes.

Please provide your answers thoughtfully and honestly. Your participation is highly valued and appreciated.

.....
(Mr.Wachara Chaiyakhet)

ID: 6510930037

Please indicate your experience: If you have stayed at a green hotel, kindly check the appropriate box and respond to the following questions.

Hotel		Hotel	
Amari Vogue Krabi		Sunrise Tropical Resort	
Aonang Cliff Beach Resort		Railay Bay Resort & Spa	
Aonang Princeville Villa Resort & Spa		Railay Princess Resort & Spa	
Aonang Villa Resort		Centara Anda Dhevi Resort & Spa Krabi	
Centara Grand Beach Resort & Villas Krabi		Bluesotel Krabi	
Phra Nang Inn Hotel		Aonang Fiore resort	
Islanda Village Resort		Peace Laguna Resort & Spa	
Krabi La Playa Resort		Sea Seeker Krabi Resort	
Krabi Resort		Ban Sainai Resort	
Krabi Tipa Resort		Railay Village Resort	
Maritime Park & Spa Resort		Andamanee Boutique Resort	
Pakasai Resort		Krabi Chada Resort	
Peace Laguna Resort and Spa		Chada Thai Village Resort	
Rawiwarin Resort & Spa		Dusit Thani Krabi Beach Resort	
The Tubkaak Krabi Boutique Resort		Banyan Tree Krabi	
Red Ginger Chic Resort		Chada Lanta Beach Resort	
Phi Phi Island Village Beach Resort		Pimalai Resort & Spa	
Twin Lotus Resort & Spa		Deevana Plaza Krabi Aonang	
Panan Krabi Resort		Another hotel in Krabi	

Part 1: Demography of respondent

Choose the answer which is match to your information.

1. Gender

☐ Male ☐ Female ☐ LGBTQ+

2. Age (please specify)

3. Marital status

☐ Single ☐ Married ☐ Other

4. Education

☐ Primary school ☐ High school ☐ Bachelor degree ☐ Master degree ☐ Ph.D.

5. Occupation

☐ Student ☐ Employees in private company ☐ Business owner ☐ Retired
☐ Government agency ☐ General laborer ☐ Freelance ☐ Other

6. Day of traveling in Krabi (please specify)

7. How much is your spending budget for travelling per day? (Please specify)USD

8. Country of originate (Please specify)

Part 2: Push-Pull motivation on the green hotel in Krabi province

Choose the following answer which is match to your opinion or experiences.

Level of motivation: 5=Highest, 4=High, 3=Average, 2=Low, and 1=Lowest

Question	Respondent opinion				
	5	4	3	2	1
<u>Push factor</u>					
1. The interest to visit a place that you never visit before					
2. The need to explore the nature-based attraction					
3. The need to explore the culture-based attraction					
4. The need to explore the history-based attraction					
5. The need to gain experience about tourist destination					
6. The need to experience the new and different culture					
7. The need to acquire knowledge about a tourist destination					
8. The need to get social interaction					
9. The desire to be away from home (go somewhere)					
10. The need to relax physically and mentally					
<u>Pull factor</u>					
1. Nature based attraction					
2. Culture and heritage sites					
3. Weather or Climate					
4. Safety and security system					
5. Festivals, events, or other outdoor activities					
6. Theme Park/Entertainment					
7. Shopping facilities (market, department store)					
8. Wellness facilities					
9. Green tourism destination image					
10. Various type of accommodation					

Part 3: The green hotel standard evidence

Choose the following answer which is match to your opinion or experiences.

Level of opinion: 5=Highest, 4=High, 3=Average, 2=Low, and 1=Lowest

Question	Respondent opinion				
	5	4	3	2	1
<u>Green policy</u>					
1. Having efforts about marketing of green hotel.					
2. Having efforts about protecting natural resources around the hotel.					
3. Having efforts about protection of cultural and historical resources around the hotel					
4. Are you informed about the environmental policy of the hotel?					
5. Are you encouraged to participate in environmental protection?					
6. You received the hotel's idea of environmental protection.					
7. Hotel present printed and visual media to promote the environment protection.					
<u>Green building</u>					
8. The architectural design of the hotel is compatible with the natural environment.					
9. Natural light can reach the building or the room properly.					
10. The use of environmentally friendly cleaners and detergents					
11. Supplying electricity from renewable energy resources					
<u>Water management</u>					
12. You are informed about water-saving at rooms					
13. Hotel provided water-saving showers, facets, and flush tanks					
14. You are informed about changing the sheets, pillow cases, and towels in accordance with their request					
15. You are informed about water system control in the hotel and guest rooms.					
<u>Waste management</u>					
16. Hotel provided bulk soap and shampoo dispensers and removing the individual bottles					
17. Hotel developed an environmental recycling program using recycling bins					
18. Hotel uses reuse/recycle amenities in the guest room					

Question	Respondent opinion				
	5	4	3	2	1
19. Hotel encourages guests to participate in reducing single-use plastic					
<u>Energy management</u>					
20. Hotel uses the high efficiency of air conditioning system control in both public spaces and guest rooms					
21. Hotel uses energy-saving lighting facilities					
22. Hotel uses energy-saving control in the guest room					
23. Hotel encourages guests to use public transportation					
<u>Encouraging local community</u>					
24. Consumption of local food or local ingredients					
25. Promote the activity or event of the local community to the guest.					
26. Promote the Community Based Tourism program					
27. Informing guests about local community support					

Part 4: The guest satisfaction on the green hotel standard evidence

Choose the following answer which is match to your opinion or experiences.

Level of satisfaction: 5=Highest, 4=High, 3=Average, 2=Low, and 1=Lowest

Question	Respondent opinion				
	5	4	3	2	1
1. The choice of this hotel due to its environmental commitment makes me happy.					
2. I consider it is correct to stay in this hotel because of its environmental commitment					
3. I am satisfied with this hotel because of its environmental performance					
4. It was exactly what I needed					
5. I was satisfied with decision to stay here.					
6. It was a wise choice of accommodation for me					
7. It was a good experience to stay in the green hotel					
8. I remain with this hotel because of its environmental commitment					

Part 5: Revisit intention of the guest

Choose the following answer which is match to your opinion or experiences.

Level of revisit intention: 5=Highest, 4=High, 3=Average, 2=Low, and 1=Lowest

Question	Respondent opinion				
	5	4	3	2	1
1. I will make an effort to revisit green hotels.					
2. I will continue to visit green hotels even in other countries.					
3. I will continue to visit green Hotel even though the cost is high.					
4. I have been revisiting green hotels regularly					

Part 6: Suggestion and comment

.....

.....

.....

Thank you very much for your participation.

ภาคผนวก ค

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ
 แบบการสัมภาษณ์การศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรฐาน
 โรงแรมสีเขียวที่มีต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดกระบี่

ประเด็น คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ผลประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อที่ 1.	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อที่ 2.	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อที่ 3.	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อที่ 4.	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อที่ 5.	-1	-1	+1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
ข้อที่ 6.	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อที่ 7.	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อที่ 8.	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อที่ 9.	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้

ตารางสรุปผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามแบบการสอบถาม
 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจกลับมาพักซ้ำของโรงแรมสีเขียว

ข้อคำถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวม	IOC	ผลประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	-1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
2	+1	+1	-1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
3	+1	+1	0	2	0.66	ใช้ได้
4	0	+1	-1	0	0	ใช้ไม่ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	0	+1	-1	0	0	ใช้ไม่ได้
7	+1	+1	-1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	0	2	0.66	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวม	IOC	ผลประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
20	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
31	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวม	IOC	ผลประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
43	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
51	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
52	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
53	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
55	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
56	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
57	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
58	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
59	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
60	-1	-1	+1	-1	-0.33	ใช้ไม่ได้
61	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
62	-1	-1	+1	1-	-0.33	ใช้ไม่ได้
63	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
64	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
65	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
66	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
67	+1	-1	+1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
68	-1	-1	+1	-1	-0.33	ใช้ไม่ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นายวัชระ ชัยเขต
รหัสประจำตัวนักศึกษา 6510930037

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
บธ.บ. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	2550
บธ.บ. การจัดการท่องเที่ยวและการ โรงแรม	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2560
MSc. Tourism development	University Sains Malaysia	2013

ทุนการศึกษา (ที่ได้รับในระหว่างการศึกษา)

- 1) ทุนบัณฑิตศึกษาคณะการจัดการสิ่งแวดล้อม ปีการศึกษา 1/2565
- 2) ทุนวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาเอก ประจำปีงบประมาณ 2567

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน (ถ้ามี)

หัวหน้าสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว วิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่